

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KRAJOWA RADA REGIONALNYCH IZB OBRACHUNKOWYCH

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W BYDGOSZCZY

Nr ewid: 15/2008/P/07/001/KAP

KAP – 41001/07

**Informacja
o wynikach kontroli prawidłowości
udzielania i rozliczania przez jednostki
samorządu terytorialnego dotacji na
zadania zlecone podmiotom niezaliczanym
do sektora finansów publicznych**

Warszawa

kwiecień

2008 r.

Misją Najwyższej Izby kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej

---

Wizją Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa

---

Informacja o wynikach kontroli prawidłowości udzielania i rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych

---

Dyrektor Departamentu
Administracji Publicznej

Prezes Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Bydgoszczy

Czesława Rudzka-Lorentz
dnia ..... kwietnia 2008 r.

Tadeusz Dobek
dnia ..... kwietnia 2008 r.

Zatwierdzam:
Józef Górny

Zatwierdzam:
Ryszard Paweł Krawczyk

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
dnia .....kwietnia 2008 r.

Przewodniczący
Krajowej Rady Regionalnych
Izb Obrachunkowych
dnia ..... kwietnia 2008 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel/fax: 0-prefix-22-444-50-00

www.nik.gov.pl

Krajowa Rada RIO
ul. Zamenhofa 10
90-431 Łódź
tel. 0-prefix-42-636-68-96
fax: 0-prefix-42-636-74-24
www.lodz.rio.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	4
1.1. Numer i tytuł kontroli	4
1.2. Rodzaj kontroli oraz cel i główne zagadnienia poddane kontroli.....	4
1.3. Okres objęty kontrolą i jednostki kontrolowane	5
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI.....	7
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	7
2.2. Synteza wyników kontroli.....	7
2.3. Uwagi końcowe i wnioski.....	12
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	14
3.1. Charakterystyka stanu prawnego	14
3.2. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne.....	17
3.3. Istotne ustalenia kontroli	21
3.3.1. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych.....	21
3.3.2. Przestrzeganie zasad i trybów udzielania dotacji.....	26
3.3.3. Prawdliwość zawierania i realizacji umów w sprawie dotacji.....	34
3.3.4. Prawdliwość rozliczania dotacji.....	41
3.3.5. Prawdliwość ewidencjonowania dotacji	49
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	55
4.1. Przygotowanie kontroli	55
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	55
5. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	60

1. WPROWADZENIE

1.1. Numer i tytuł kontroli

P/07/001 „Prawidłowość udzielania i rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych”.

1.2. Rodzaj kontroli oraz cel i główne zagadnienia poddane kontroli

Kontrola planowa, podjęta z własnej inicjatywy Najwyższej Izby Kontroli w związku z propozycją zgłoszoną przez Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzona przez:

- NIK na podstawie art. 2 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹,
- RIO w oparciu o uchwałę Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Nr 1/2007 KRRIO z 8 lutego 2007 r. w sprawie przyjęcia tematów kontroli koordynowanych NIK na 2007 r. oraz na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 1 i 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych².

Podjęcie kontroli uzasadniało nieprowadzenie, po wejściu w życie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³, kompleksowej kontroli w zakresie zlecenia przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Celem kontroli było zbadanie i ocena przestrzegania obowiązujących zasad i procedur udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie przepisów ustawy o pożytku publicznym, dotacji przekazanych z własnych budżetów podmiotom niezaliczanym do sektora finansów oraz prawidłowości rozliczania udzielonych dotacji. W przypadku kontroli podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, którym udzielono dotacji, było zbadanie i dokonanie oceny spełnienia przez te podmioty wymogów uprawniających do ubiegania się o realizację zadania publicznego, prawidłowości realizacji umów i dokumentowania ponoszonych wydatków oraz kompletności i rzetelności sporządzania sprawozdań z rozliczenia otrzymanych dotacji.

Kontrola w jednostkach samorządu terytorialnego objęła:

---

¹J.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

²J.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.

³Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą o pożytku publicznym”.

- sposób i tryb przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, wybór ofert, ze szczególnym uwzględnieniem składu komisji oceniających (pod kątem ewentualnych powiązań członków komisji z podmiotami ubiegającymi się o dotacje) oraz spełnienie przez oferentów wymogów ubiegania się o dotacje na realizację tych zadań,
- prawidłowość i rzetelność dokonywania rozliczeń udzielonych dotacji, w tym obowiązek kontroli i oceny realizacji zleconych zadań.

Kontrola w podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych, które otrzymały od kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego najwyższe kwoty dotacji, objęła:

- spełnienie wymogów uprawniających do ubiegania się o realizację zadania publicznego,
- prawidłowość realizacji umów i uzyskanie założonych efektów,
- kompletność i rzetelność sprawozdań, w tym rozliczeń finansowych, oraz spełnienie warunku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy.

1.3. Okres objęty kontrolą i jednostki kontrolowane

Kontrola została zaplanowana i zrealizowana wspólnie przez jednostki organizacyjne NIK oraz regionalne izby obrachunkowe, w ramach współpracy prowadzonej na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 18 lutego 2002 r. w Warszawie pomiędzy Najwyższą Izbą Kontroli, reprezentowaną przez Prezesa NIK, a Krajową Radą Regionalnych Izb Obrachunkowych, reprezentowaną przez Przewodniczącego Rady.

Kontrolę przeprowadzono w 186 jednostkach, z tego: w 93 urzędach administracji samorządowej (16 urzędach marszałkowskich, 21 starostwach powiatowych, 56 urzędach gmin) oraz w 93 podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych, które bezpośrednio realizowały zadania publiczne finansowane ze środków z budżetów kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego. NIK objęła badaniami kontrolnymi 89, a RIO skontrolowały 97 jednostek. Wykaz skontrolowanych jednostek stanowi załącznik nr 2 do informacji.

W kontroli uczestniczyli:

- ze strony NIK - Departament Administracji Publicznej, który równocześnie pełnił funkcję koordynatora kontroli oraz 14 delegatur Najwyższej Izby Kontroli,
- ze strony RIO – 16 regionalnych izb obrachunkowych, przy czym funkcję koordynatora tych kontroli pełniła Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy.

NIK kontrolę w jednostkach samorządu terytorialnego przeprowadziła pod względem legalności, gospodarności i rzetelności, a w podmiotach niezaliczanych do sektora finansów

publicznych z uwzględnieniem kryteriów legalności i gospodarności. Natomiast w przypadku RIO kontrola zarówno w jednostkach samorządu terytorialnego jak i podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych została przeprowadzona z uwzględnieniem kryteriów legalności i rzetelności.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. i została ona przeprowadzona w okresie od 23 maja 2007 r. do 7 grudnia 2007 r.

Przy opracowywaniu niniejszej informacji uwzględniono fakt, że NIK i RIO, ze względu na odmienne ustawowe kompetencje przy realizacji kontroli stosują inny zakres kryteriów oceny badanych zagadnień.

2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli i Regionalne Izby Obrachunkowe pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości oceniają realizację przez jednostki samorządu terytorialnego zadań w zakresie udzielania i rozliczania dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Pomimo licznych, ujawnionych w wyniku kontroli, działań prowadzonych niezgodnie z obowiązującym prawem i w sposób nierzetelny, współpraca z podmiotami niepublicznymi, umożliwiała istotne wsparcie przez te podmioty, realizacji wielu społecznie ważnych zadań publicznych samorządu terytorialnego. Nieprawidłowości występowały, w zróżnicowanym stopniu, na każdym etapie procesu zlecenia, realizacji i rozliczania zadań objętych kontrolą.

W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, polegały one przede wszystkim na niezapewnieniu równych i konkurencyjnych warunków składania i rozpatrywania ofert na realizację zadań publicznych, zawieraniu umów o treści nie gwarantującej możliwości właściwego rozliczenia zleczonych zadań, a także na niewystarczającej i nierzetelnej kontroli wykonania zadań przez beneficjentów dotacji.

Brak należytej kontroli ze strony zleceniodawców sprzyjał niezgodnym z obowiązującym prawem i nierzetelnym działaniom jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych, zarówno w zakresie wykonywania zadań zleczonych jak również ewidencjonowania poniesionych wydatków i prowadzenia sprawozdawczości. Przypadki wykorzystywania dotacji przez podmioty niepubliczne niezgodnie z przeznaczeniem i niezgodnie z umową oraz lekceważenie podstawowych zasad rachunkowości, w wielu przypadkach nie były przez zleceniodawcę wykrywane. Miało to miejsce zwłaszcza w sytuacji, gdy ten nie korzystał z możliwości przeprowadzenia kontroli w siedzibie zleceniobiorcy lub w miejscu realizacji zadania.

2.2. Synteza wyników kontroli

1. W latach 2006-2007 (I połowa), objęte kontrolą jednostki samorządu terytorialnego zleciły realizację zadań publicznych, zawierając z podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych ogółem 18.965 umów o łącznej wartości 289.338,6 tys. zł. Jednostki te przekazały na realizację zadań objętych umowami dotacje w kwocie 252.929,0 tys. zł. Niewykorzystaną część dotacji w kwocie 1.692,1 tys. zł (0,7% dotacji

przekazanych) zgodnie z umowami zleceniobiorcy zwrócili do budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z tego 380,5 tys. zł po terminie określonym w tych umowach [str. 34-35, 47].

2. Organy stanowiące wszystkich kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami, uchwały programy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wobec braku w przepisach, szczegółowych uregulowań co do sposobu opracowania i merytorycznej treści tych programów, praktyka w tym zakresie była zróżnicowana. Określano w nich z reguły zasady, formy, obszary współpracy, komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację programu i zakresy ich działania. W przypadku 15 z 93 programów, ich twórcy nie skorzystali na etapie opracowywania programów z możliwości jakiegokolwiek współpracy z zainteresowanymi podmiotami niepublicznymi. Ponadto w prawie połowie programów (46,2%) nie zdefiniowano mierników oceny wykonania zadań oraz oczekiwanych rezultatów związanych z ich realizacją. W ocenie NIK i RIO, brak tej współpracy jak i brak określenia oczekiwanych rezultatów realizacji zadań zlecanych, mogą niekorzystnie wpływać na skuteczność ich monitorowania oraz rzetelność rozliczania i oceny osiągniętych efektów [str. 21-23].
3. Pracownicy kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego, zajmujący się współpracą z podmiotami działającymi w obszarze pożytku publicznego, posiadali, stosowne do rodzaju zlecanych zadań, przygotowanie merytoryczne. Problematyka udzielania i rozliczania dotacji została, w większości jednostek, ujęta w regulaminach organizacyjnych i procedurach systemu kontroli wewnętrznej. Brak takich uregulowań stwierdzono w 16 jednostkach samorządu terytorialnego (17,2% kontrolowanych). W przypadku 6-ciu jednostek nie zachowano należytej staranności i nie ujęto w zakresach obowiązków pracowników zapisów o czynnościach kontrolnych i procedurach rozliczania dotowanych zadań. Nierzetelna była także, stwierdzona w 12 jednostkach (12,9% badanych), praktyka dopuszczania do udziału w pracach komisji konkursowych, przedstawicieli podmiotów składających oferty, w tym pracowników zlecniodawcy zasiadających we władzach takich podmiotów, bądź rodzinie ze sobą powiązanych. Praktyka taka, w ocenie NIK i RIO, jest sytuacją konfliktu interesów, którą należy sklasyfikować jako mechanizm korupcjogenny powodujący występowanie podwyższonego ryzyka zachowań o charakterze korupcyjnym [str. 23-26].
4. W 42 jednostkach samorządu terytorialnego (45,2% objętych kontrolą), przy ogłaszaniu otwartego konkursu ofert nie przestrzegano, określonych w ustawie o pożytku

publicznym, wymogów zachowania terminu ogłoszenia (art. 13 ust. 1) lub jego opublikowania (art. 13 ust. 3). Ponadto, ogłoszenia nie zawierały informacji dotyczących m.in. wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację danego zadania, terminów i warunków jego realizacji oraz terminów, trybu i kryteriów stosowanych przy dokonywaniu wyboru ofert, czym naruszono art. 13 ust. 2 pkt 2, 4, 6 i 7 ww. ustawy. Wady takie, już na początku postępowania, ograniczały możliwość złożenia i wyboru najkorzystniejszej oferty [str. 27-28].

5. Nieprawidłowości w zakresie przyjmowania i rozpatrywania ofert stwierdzono łącznie w 52 jednostkach samorządu terytorialnego (55,9% skontrolowanych). W 31 jednostkach oferty były rozpatrywane, pomimo, że nie spełniały wymogów określonych w ogłoszeniach, w tym nie zawierały istotnych danych o zakresie rzeczowym zadania publicznego proponowanego do realizacji, terminie i miejscu realizacji, kalkulacji przewidywanych kosztów zadania, a także informacji o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania. Ujawniono cztery przypadki rozpatrzenia ofert i udzielenia dotacji w wysokości 612,3 tys. zł, bez zachowania, określonego w art. 11 ust. 2 w związku z art. 12 ustawy o pożytku publicznym, obowiązku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert. W 30 skontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego (32,3% objętych kontrolą) nie zachowano obowiązku uzasadnienia wyboru ofert, czym naruszono art. 15 ust. 3 ww. ustawy. Wymienione wyżej przypadki nielegalnych działań, świadczą o braku dbałości zleceniodawców o zachowanie równych, konkurencyjnych warunków zlecenia zadań publicznych i zapewnienie wyboru najkorzystniejszych ofert [str. 28-31].
6. Nieprawidłowości w treści zawieranych umów, które stwierdzono w 22 jednostkach samorządu terytorialnego (23,7% skontrolowanych), polegały w szczególności na nieokreśleniu terminu wykorzystania i terminu zwrotu niewykorzystanej dotacji, a także pomijaniu w umowach zapisów regulujących kwestie kontroli wykorzystania dotacji, zarówno w siedzibie zleceniodawcy, jak i miejscu realizacji zadania. W treści umów nie wskazywano także terminów realizacji zadań oraz pomijano obowiązek składania przez zleceniobiorcę sprawozdań częściowych w trakcie realizacji zadania. Pozbawione tak istotnych zapisów umowy, oprócz sprzeczności z treścią umowy wzorcowej określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.12.2005 r.⁴, ograniczały

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207), zwanego dalej „rozporządzeniem MPiPS z dnia 27.12.2005 r.”

zleceniodawcom możliwość sprawowania rzetelnej kontroli efektów realizacji dotowanych zadań publicznych.

Ujawniono także sześć przypadków wsparcia środkami dotacji zadań nie będących zadaniami własnymi zleceniodawcy na łączną kwotę 5.417,1 tys. zł, co było niezgodne z art. 5 ustawy o pożytku publicznym w związku z art. 176 ustawy o finansach publicznych [str. 36-37].

7. Rozliczenia przez zleceniodawców prawidłowości wykorzystania dotacji oraz oceny stanu i rzetelności wykonania dotowanych zadań, polegały głównie na przyjęciu i formalnym sprawdzeniu danych i informacji zawartych w składanych sprawozdaniach końcowych (czasami częściowych). Aż 37 jednostek samorządu terytorialnego (39,8% badanych) nie skorzystało z prawa kontroli wykonania zleconych umową zadań, zarówno w siedzibie zleceniobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania. Kolejnych 12 zleceniodawców ograniczyło się do takich kontroli w przypadku pojedynczych zadań.

Nawet w przypadku ograniczonej kontroli, polegającej na formalnym sprawdzaniu składanych sprawozdań, zleceniodawcy niejednokrotnie nie wykazywali należytej staranności i nie żądali przedkładania dokumentów źródłowych, potwierdzających poniesione wydatki. Jak wykazała kontrola, w przypadku 42 z 93 zleceniobiorców (tj. 45,2%), składane przez nich sprawozdania były nierzetelne. Ponadto ujawniono 16 przypadków złożenia sprawozdania z opóźnieniem (od 1 dnia do 10 miesięcy) oraz jeden przypadek nie złożenia sprawozdania. Wystąpiły także przypadki braku potwierdzenia weryfikacji sprawozdań końcowych jakkolwiek adnotacją, co uniemożliwia jednoznaczne stwierdzenie, czy poddano je stosownej kontroli.

W ocenie NIK i RIO, zaniechania kontroli w siedzibie zleceniobiorcy lub miejscu realizacji zadania oraz akceptowanie przez zleceniodawców wadliwych i opóźnionych sprawozdań świadczy o ich ograniczonym zainteresowaniu efektami realizacji zleconych zadań oraz o braku należytej staranności w wywiązywaniu się z obowiązków kontrolnych nałożonych przepisami art. 17 ustawy o pożytku publicznym [str. 41-47].

8. Nieprawidłowości w realizacji zleconych zadań stwierdzono u 22 z 93 objętych kontrolą zleceniobiorców. Polegały one głównie na: wykorzystaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem (9 przypadków w łącznej kwocie 51,3 tys. zł), zrealizowaniu zadania niezgodnie z umową (szczególnie poprzez nieuprawnione dokonywanie przesunięć wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów – 10 przypadków) oraz

wydatkowaniu dotacji z pominięciem procedur określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych (4 przypadki) [str. 38-40, 47-48].

9. Ewidencja księgową, prowadzona w kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego, w zdecydowanej większości przypadków odzwierciedlała stan faktyczny w zakresie przekazanych i rozliczonych dotacji. Ujawniono przypadki (w 17 jednostkach) niezapewnienia wyodrębnienia w ewidencji analitycznej, jednostek, którym udzielono dotacji (czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.) oraz księgowania wydatków na niewłaściwych kontach analitycznych oraz w niewłaściwych rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej [str. 50-51].

Istotne nieprawidłowości w zakresie ewidencji księgowej ujawniono natomiast aż w 44,1% podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych objętych badaniem. W sześciu podmiotach stwierdzono brak ewidencji lub prowadzenie ewidencji, która nie posiadała cech ksiąg rachunkowych (trwałość zapisów). Ponadto w prowadzonej ewidencji nie wyodrębniano środków dotacji otrzymanych na realizację umowy (29 przypadków), co było niezgodne z art.16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym. Część zleceniobiorców (18 podmiotów) ujmowało w księgach rachunkowych dowody księgowe, które nie spełniały wymogów określonych w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. nie zawierały opisu operacji, podpisu wystawcy dowodu oraz stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania (dekretacji) do ujęcia w księgach rachunkowych. Wystąpiły również przypadki dokonywania skreśleń i poprawek w dowodach w sposób niezgodny z art. 22 ust. 1 ww. ustawy. Stwierdzono ponadto, że 14,0% kontrolowanych podmiotów (13) nie posiadało dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, czym naruszono art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości. W ocenie NIK i RIO, odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości w rachunkowości ponoszą zarówno zleceniobiorcy, którzy nie dopełnili obowiązków wynikających z przepisów, jak również zleceniodawcy, którzy nie zapewnili rzetelnej kontroli w tym zakresie w siedzibach zleceniobiorców [str. 51-54].

10. Rezultaty finansowe kontroli wyniosły łącznie 26.151.577 zł, z tego:

Wyszczególnienie	NIK ⁵	RIO ⁶
Rezultaty finansowe kontroli wyniosły, tego:	9.306.059	16.845.518
– kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa ^{*)}	7.898.817	9.039.803
– kwoty odpowiadające nierzetelnym danym w ewidencji finansowo-księgowej lub sprawozdawczości ^{**)}	331.844	3.617.105
– kwoty wydatkowane niegospodarnie i nierzetelnie ^{***)}	71.055	87.029 ⁷
– uszczuplenie środków publicznych	27.758	91.448
– inne nieprawidłowości w wymiarze finansowym ^{****)}	941.367	4.003.952
– korzyści finansowe ^{*****)}	35.218	6.181

^{*)} dotyczą kwot dotacji wydatkowanych m.in. niezgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz uregulowaniami wewnętrznymi, w tym w związku z naruszeniem zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zamówienia publicznego oraz z przekroczeniem uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków.

^{**)} dotyczą m.in. nierzetelnych zapisów w ewidencji finansowo-księgowej, polegających na braku wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków dotacji otrzymanych na realizację umowy, księgowaniu na niewłaściwych kontach.

^{***)} odnosi się do kwot poniesionych wydatków niezgodnie z warunkami umów, np. pokryto wydatki za usługę zamiast sfinansować zakup materiałów lub pokryto wydatki niezwiązane bezpośrednio z realizacją zadania (premie, nagrody).

^{****)} dotyczą dokumentowania wydatków dowodami księgowymi niespełniającymi wymogów nałożonych przepisami ustawy o rachunkowości.

^{*****)} dotyczą kwot, które mogą być pozyskane przez j.s.t. w wyniku stwierdzenia wykorzystania ich niezgodnie z przeznaczeniem.

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

W wyniku przeprowadzonych kontroli ujawniono liczne przypadki działań niezgodnych z prawem i nierzetelnych, zarówno w jednostkach udzielających dotacji, jak i u dotacjobiorców. Nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły na każdym etapie współpracy jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych działającymi w sferze publicznej. Eliminowanie ich powinno nastąpić w wyniku realizacji wniosków pokontrolnych wskazanych w punkcie 4 niniejszej informacji, w szczególności poprzez wzmocnienie kontroli przez zlecniodawcę przestrzegania zasad i trybu zlecenia oraz należytej realizacji zadań publicznych. W ocenie NIK i RIO, konieczne jest podjęcie w szczególności następujących działań:

1) przez jednostki samorządu terytorialnego:

- zapewnienie rzetelnej kontroli zlecenia, wykorzystania i rozliczania środków dotacji na zadania publiczne, w szczególności w siedzibie beneficjenta i miejscu realizacji zadania,
- egzekwowanie od zleceniobiorców zadań publicznych terminowego składania sprawozdań z ich realizacji oraz dokonywanie rzetelnej ich weryfikacji, szczególnie w zakresie rozliczenia kosztów i porównania skali działań określonych w ofercie,

⁵ Dane według stanu na dzień 28 marca 2008 r.

⁶ Dane według stanu na dzień 17 marca 2008 r.

⁷ W przypadku RIO dotyczy kwot wydatkowanych tylko nierzetelnie.

- wyznaczanie do składów komisji osób, które spełniają warunek bezstronności przy wykonywaniu czynności związanych z oceną i wyborem ofert w ramach otwartych konkursów na realizację zadań publicznych.
- 2) przez organizacje pozarządowe i inne podmioty działające w sferze pożytku publicznego:
- dostosowanie zasad prowadzenia ewidencji księgowej do wymogów określonych w przepisach prawa, w tym rachunkowe wyodrębnienie prowadzonej działalności pożytku publicznego oraz wyodrębnienie w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację poszczególnych zadań, odrębnie dla każdej umowy o dotację,
  - ścisłe przestrzeganie przy realizacji zadań finansowanych z dotacji, postanowień zawartych w tym zakresie umów,
  - rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań z wykonania zadań publicznych w sposób zgodny z wymogami określonymi w umowie, szczególnie w zakresie zgodnego ze stanem faktycznym dokumentowania poniesionych wydatków.

Ponadto NIK i RIO zwracają uwagę na trudności interpretacyjne mające związek z brzmieniem § 10 ust. 1 ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego stanowiącego załącznik nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r. w kontekście postanowień art. 131 ust. 2 pkt 3 u.f.p. W § 10 ust. 1 wzoru umowy określono, że przyznane środki finansowe zleceniobiorca jest zobowiązany wykorzystać w terminie 14 dni od dnia wskazanego w umowie jako termin końcowy wykonania zadania. W niektórych przypadkach stwierdzonych w toku kontroli powoduje to - bezzasadne w ocenie NIK i RIO – przyjęcie tezy, że określenie w umowie terminu wykonania zadania na 31 grudnia danego roku, pozwala wykorzystać środki z dotacji do 14 stycznia roku następnego. Praktyka taka jest niezgodna z normą zawartą w art. 131 ust.2 pkt 3 u.f.p. Przepis ten bowiem nakazuje określenie w umowie w sprawie dotacji terminu wykorzystania dotacji nie później niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. NIK i RIO zwracają zatem uwagę na konieczność stosowania omawianego przepisu u.f.p. w umowach zawieranych w trybie przewidzianym w ustawie o pożytku publicznym.

3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

3.1. Charakterystyka stanu prawnego

Zlecenie przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań publicznych oraz udzielanie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu uzyskania zysku, następuje na podstawie przepisów ustawy o pożytku publicznym. Natomiast do dotowania i wydatkowania z budżetu jednostek samorządu terytorialnego środków na realizację zleconych zadań odnoszą się przepisy ustawy o finansach publicznych.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Zgodnie z brzmieniem art. 5, organy administracji publicznej (w tym organy jednostek samorządu terytorialnego) prowadzą działalność w sferze zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy o pożytku publicznym, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi, odpowiednio do terytorialnego zakresu działania jednostek samorządu terytorialnego, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom jednostek samorządu terytorialnego. Współpraca ta może odbywać się między innymi w formie zlecenia ww. podmiotom realizację zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie czy też tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym lub inicjatywnym. W myśl art. 5 ust. 4, współpracą jest zlecenie realizacji zadań publicznych, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 106 ust. 2 pkt 1 lit. d, art. 131 ust. 1 oraz art. 176 u.f.p i polega ona na przekazaniu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, (tj. zadań wymienionych w ustawach z zakresu prawa materialnego⁸ oraz w ustawach ustrojowych⁹) i mieszczących się w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ustawy o pożytku publicznym. Zlecenie może polegać na wsparciu realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji lub powierzeniu wykonania zadania, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji w sferze działań publicznych w niej określonych (art. 3 ust. 1).

Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym, organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do uchwalania rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Wspieranie oraz powierzanie realizacji zadań publicznych odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia, czego przykładem jest np. art. 90

---

⁸ Np. w ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.) i ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach etnicznych oraz języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.).

⁹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o samorządzie gminnym”, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) i ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.).

ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁰ (art. 11 ust. 2). W otwartym konkursie ofert uczestniczą organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, spółdzielnie socjalne¹¹ oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane (art. 11 ust. 3). Należy jednak zauważyć, że w rozwiązaniu dotyczącym jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez jednostki samorządu terytorialnego a działających w formach przewidzianych w u.f.p., nie uwzględniono istniejących zasad prawa finansów publicznych (u.f.p. nie przewiduje bowiem zawarcia umowy i przekazania takim jednostkom dotacji na realizację zadania własnego jednostki samorządu terytorialnego). Odstępstwo od obowiązku organizowania konkursu reguluje art. 11 ust. 4, z którego wynika, że powierzenie zadania tj. sfinansowanie kosztów jego realizacji, może nastąpić w innym trybie, jeżeli to zadanie można zrealizować efektywniej w inny sposób określony w odrębnych przepisach. Wspieranie oraz powierzanie zadań może również nastąpić na zasadach i w trybie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (art. 11 ust. 5). Organizacje pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym mogą także z własnej inicjatywy wystąpić do organu administracji publicznej z ofertą realizacji zadania publicznego (art. 12 ust. 1). W takim przypadku, organ administracji publicznej ma obowiązek rozważenia celowości realizacji takiego zadania oraz poinformowania oferenta o podjętej decyzji (2 miesiące od daty złożenia oferty). Natomiast w przypadku stwierdzenia celowości realizacji zadania jest zobowiązany do poinformowania oferenta o trybie jego zlecenia (art. 12 ust. 2 pkt 2).

W art.13 ust.1 ustawy o pożytku publicznym, nałożono obowiązek ogłoszenia otwartego konkursu ofert z co najmniej trzydziestodniowym wyprzedzeniem. Szczegółową treść ogłoszenia określono w art.13 ust. 2 i dotyczy ona wszystkich dotacji przewidzianych na zadanie, niezależnie od ich wysokości. Ogłoszenie, w zależności od rodzaju zadania, ma być obowiązkowo zamieszczone w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń. Na ogłoszenie, uczestniczący w konkursie składają ofertę, która powinna zawierać dane określone w art. 14 tej ustawy. Ponadto podmiot składający ofertę musi złożyć wymagane oświadczenia oraz dołączyć stosowne załączniki związane ze swoją działalnością¹².

Rozpatrywanie ofert oraz zawarcie umowy o wykonanie zadania publicznego, zostało uregulowane w przepisach art. 15 i 16. Przy rozpatrywaniu ofert dokonuje się oceny możliwości realizacji

---

¹⁰ J.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

¹¹ Spółdzielnie socjalne uczestniczą od 6 lipca 2006 r. – art. 24 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651).

¹² Informacja o treści oświadczeń oraz o wymaganych załącznikach znajduje się we wzorze oferty realizacji zadania publicznego określonej w rozporządzeniu MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

zadania przez oferenta. Organ administracji publicznej został zobowiązany do podania w uzasadnieniu wyboru konkretnej oferty informacji o spełnieniu przez oferenta wymogów określonych w ustawie i ogłoszeniu (art. 15 ust. 3). W przypadku zawarcia umowy¹³ z wybranym oferentem, jego oferta stanowi załącznik do umowy o wykonanie zadania publicznego. Umowa zawierana jest w formie pisemnej (pod rygorem nieważności) - art. 16 ust. 2. Umowa o wspieranie lub powierzenie zadania publicznego może być zawarta na czas realizacji tego zadania lub na czas określony, a zadanie nie może być realizowane przez podmiot niebędący stroną umowy, chyba że umowa zezwala na takie wykonanie zadania (art. 16 ust. 3 i 4).

Podmiot, który wygrał konkurs, jest zobowiązany do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy (art. 16 ust. 5¹⁴). Zgodnie z art. 18, sprawozdanie¹⁵ z wykonania zadania publicznego należy sporządzić w terminie 30 dni po upływie terminu, na który umowa została zawarta, z tym że okresem sprawozdawczym jest rok budżetowy. Z dyspozycji art. 17 wynika, że organ zlecający zadanie jest zobowiązany do dokonania kontroli i oceny realizacji zadania, w tym prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy. Przesłanki rozwiązania przez zleceniodawcę umowy zostały wskazane w § 9 ust. 5 oraz w § 13 wzoru umowy określonej w załączniku nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

Ustawa o finansach publicznych

Dotowanie podmiotów spoza sektora finansów publicznych uregulowano w art. 176, w myśl którego podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje na cele publiczne związane z realizacją zadań tej jednostki, przy czym, zlecenie zadania i udzielenie dotacji ma następować zgodnie z przepisami ustawy o pożytku publicznym. Jeżeli jednak zlecenie zadania i udzielenie dotacji ma dotyczyć innych, niż określone w ustawie o pożytku publicznym zadań, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest do podjęcia uchwały określającej tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczenia i kontroli wykonywania zadania. W myśl art. 190, do dotacji udzielonych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 145 i art. 146, regulujące zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Decyzję w sprawie zwrotu dotacji wydaje wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek

---

¹³ Wzór umowy o realizację zadania publicznego został określony w załączniku nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

¹⁴ Załącznik nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r. – w § 2 ust. 3 dotyczy oświadczenia zleceniobiorcy o posiadaniu rachunku bankowego oraz zobowiązania do jego utrzymania nie krócej niż do chwili dokonania ostatecznego rozliczenia ze zleceniodawcą.

¹⁵ Wzór sprawozdania został określony w załączniku nr 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

województwa, a organem odwoławczym od tych decyzji jest właściwe miejscowo samorządowe kolegium odwoławcze (art. 190).

3.2. Uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne

Ustrojową podstawą dla funkcjonowania organizacji pozarządowych jest art. 12 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹⁶, który zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji.

Podstawowymi aktami prawnymi bezpośrednio regulującymi funkcjonowanie organizacji pozarządowych w Polsce są ustawa o fundacjach¹⁷ oraz ustawa Prawo o stowarzyszeniach¹⁸, które określają cele i zasady tworzenia, działalności oraz nadzoru nad tymi formami organizacji pozarządowych. Jednakże akty te nie regulują w sposób wyczerpujący wszystkich kwestii funkcjonowania organizacji.

Po 1989 r. podmiotowy zakres współpracy organizacji pozarządowych ograniczał się głównie do administracji rządowej oraz w bardzo małym stopniu do zdecentralizowanej władzy państwowej w postaci samorządu terytorialnego stopnia gminnego. Po wejściu, od stycznia 1999 r., w życie reform ustrojowych decentralizujących zadania publiczne, głównym partnerem organizacji pozarządowych stały się trzy stopnie jednostek samorządu terytorialnego¹⁹, a tym samym zakres współpracy tych organizacji z organami administracji rządowej uległ ograniczeniu. Regulacje prawne wprowadzone po 1989 r. przywróciły i stworzyły organizacjom warunki do ich istnienia i samoorganizacji społecznej. Najnowszym instrumentem, porządkującym w szerokim zakresie zasady i formy przedmiotowej współpracy stała się uchwalona 24 kwietnia 2003 r. ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁰. Definicja organizacji pozarządowych, przyjęta w powyższej ustawie, jest szeroka bowiem poza stowarzyszeniami i fundacjami do sektora tego należą takie podmioty jak związki zawodowe, organizacje samorządu gospodarczego czy zawodowego.

---

¹⁶ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

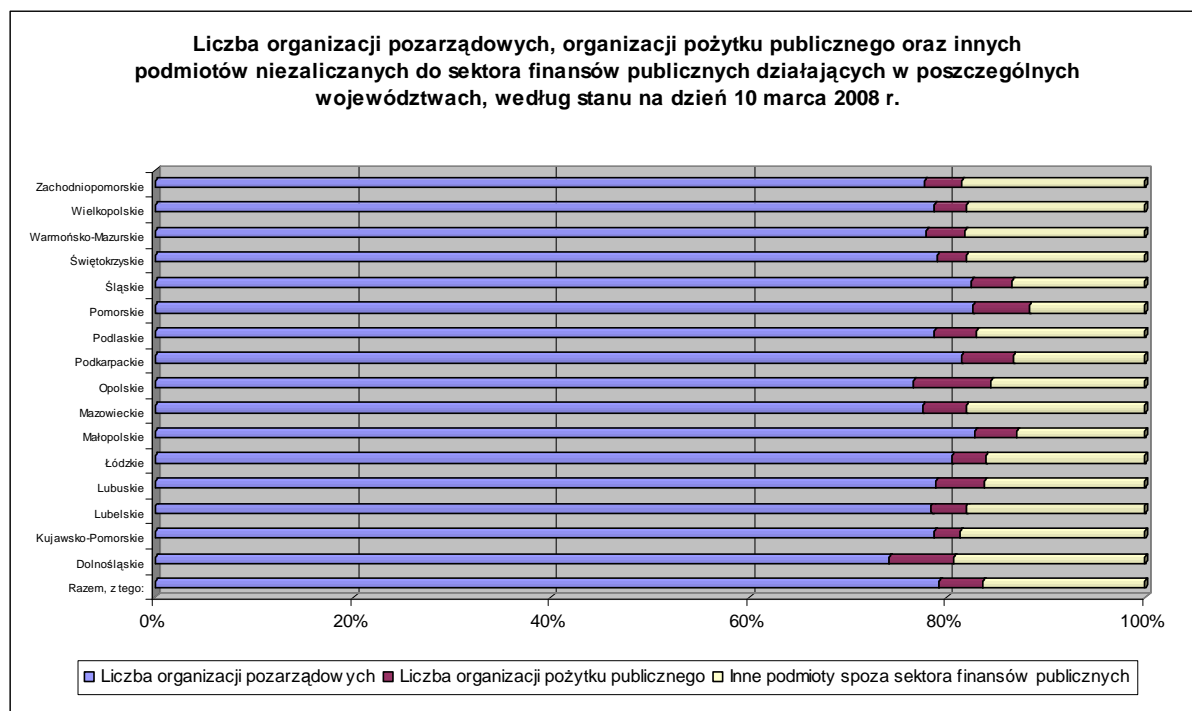
¹⁷ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (j.t. Dz. U. z 1991 r. Nr 46, poz. 203 ze zm.).

¹⁸ Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 ze zm.), zwanej dalej ustawą o stowarzyszeniach.

¹⁹ Gminy, powiaty oraz województwa samorządowe.

²⁰ Część przepisów ustawy weszła w życie 29 czerwca 2003 r., zaś w całości ustawa zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2004 r.

Wykres Nr 1

Lp.	Województwo	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pożytku publicznego	Inne podmioty spoza sektora finansów publicznych
	Razem, z tego:	111 826	6 140	23 216
1	Dolnośląskie	8 791	765	2 286
2	Kujawsko-Pomorskie	5 513	178	1 311
3	Lubelskie	6 413	282	1 476
4	Lubuskie	3 072	189	630
5	Łódzkie	7 030	298	1 405
6	Małopolskie	9 366	479	1 468
7	Mazowieckie	18 580	1 035	4 322
8	Opolskie	2 845	295	577
9	Podkarpackie	5 911	377	959
10	Podlaskie	3 376	183	728
11	Pomorskie	7 125	484	1 004
12	Śląskie	11 041	555	1 792
13	Świętokrzyskie	3 151	115	718
14	Warmińsko-Mazurskie	4 669	240	1 085
15	Wielkopolskie	9 696	407	2 210
16	Zachodniopomorskie	5 247	258	1 245

Źródło: portal organizacji pozarządowych - <http://bazy.ngo.pl/>

Ustawa o pożytku publicznym dopuszcza cztery podstawowe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego, które polegają na:

- współpracy finansowej realizowanej w postaci zlecenia zadań publicznych,
- wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
- tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym,

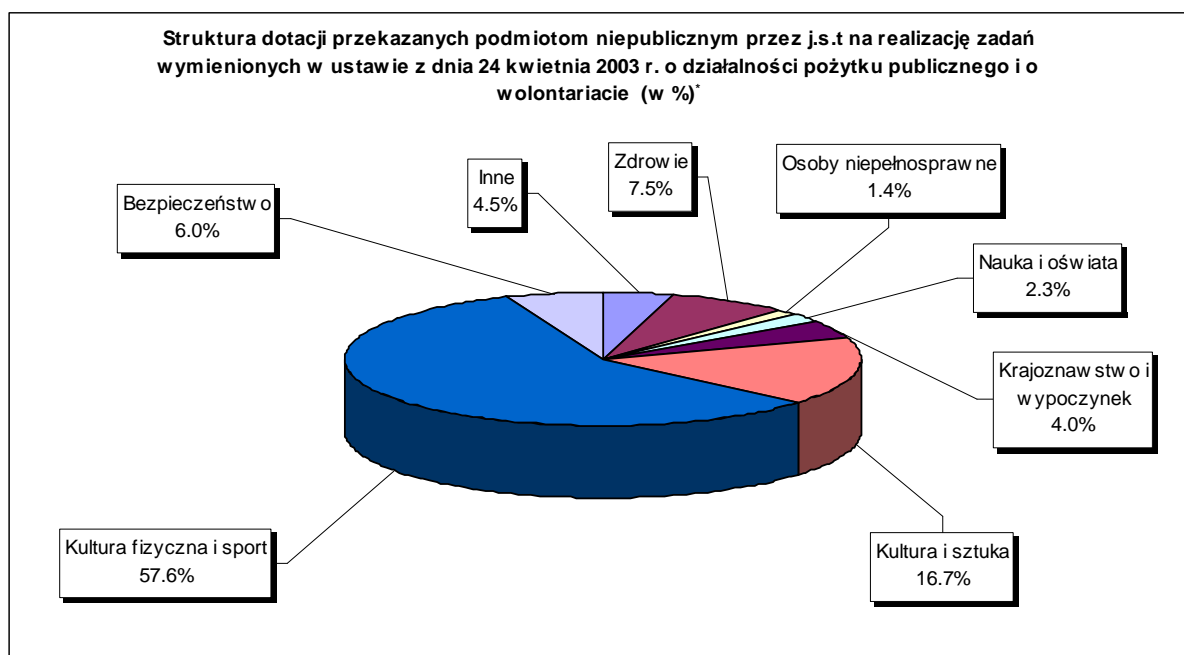
- konsultowaniu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji.

Najczęstszą formą współpracy jaką preferują kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego jest współpraca finansowa realizowana w postaci zlecenia zadań publicznych, a także współpraca w tworzeniu i wzajemnym konsultowaniu programów współpracy.

Dane o liczbie i wysokości dotacji objętych umowami, wysokości dotacji przekazanych na realizację umów, liczbie podmiotów zlecających zadania w danej sferze zadań publicznych w latach 2006-2007 (I połowa) związanych z zakresem kontroli obrazuje załącznik nr 3.

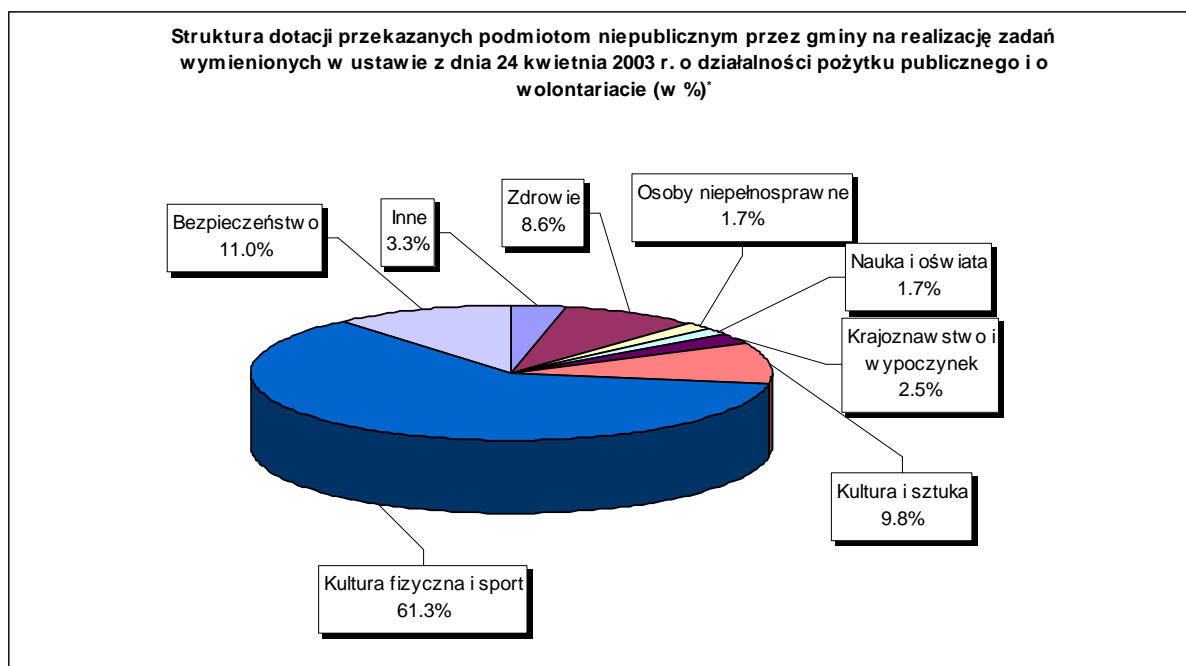
NIK i RIO objęły kontrolą łącznie 93 urzędy administracji samorządowej (16 urzędów marszałkowskich, 21 starostw powiatowych oraz 56 urzędów gmin). Strukturę dotacji przekazanych podmiotom niepublicznym, przez objęte kontrolą jednostki samorządu terytorialnego, na realizację zadań publicznych w poszczególnych sferach obrazują poniższe wykresy:

Wykres Nr 2

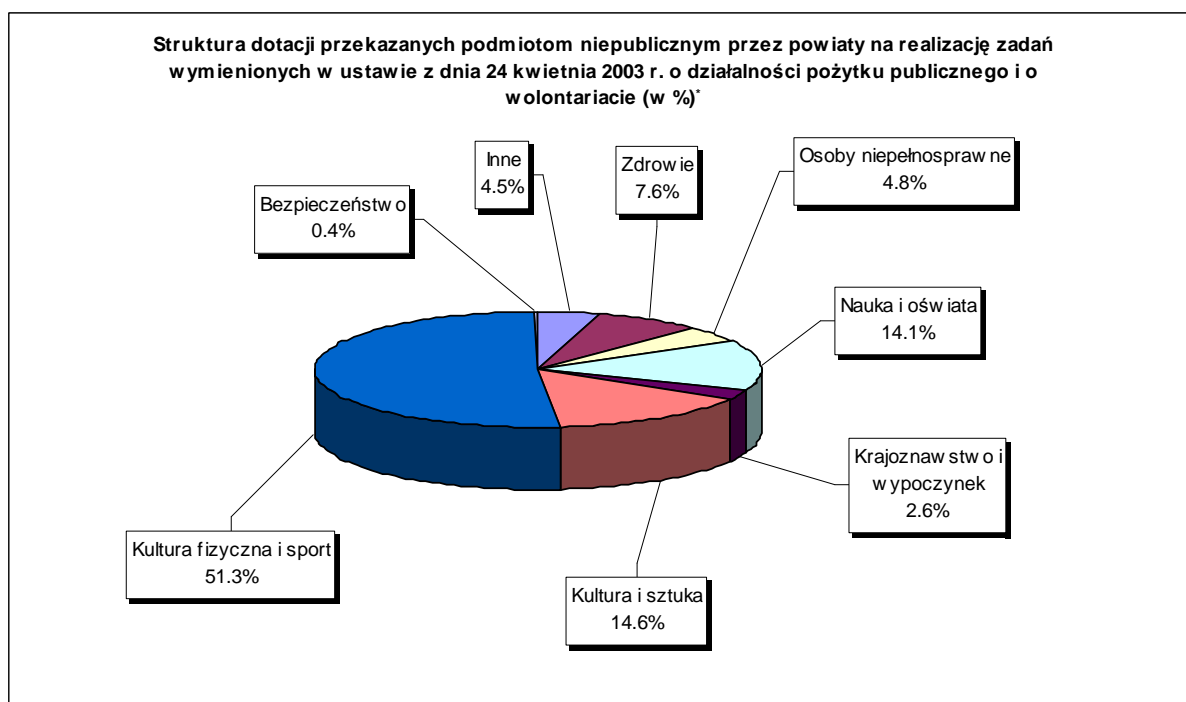
Źródło: Wyniki kontroli przeprowadzonej wspólnie przez NIK i RIO w II połowie 2007 r., którą objęto rok 2006 i I półrocze 2007 r.

Wykres Nr 3

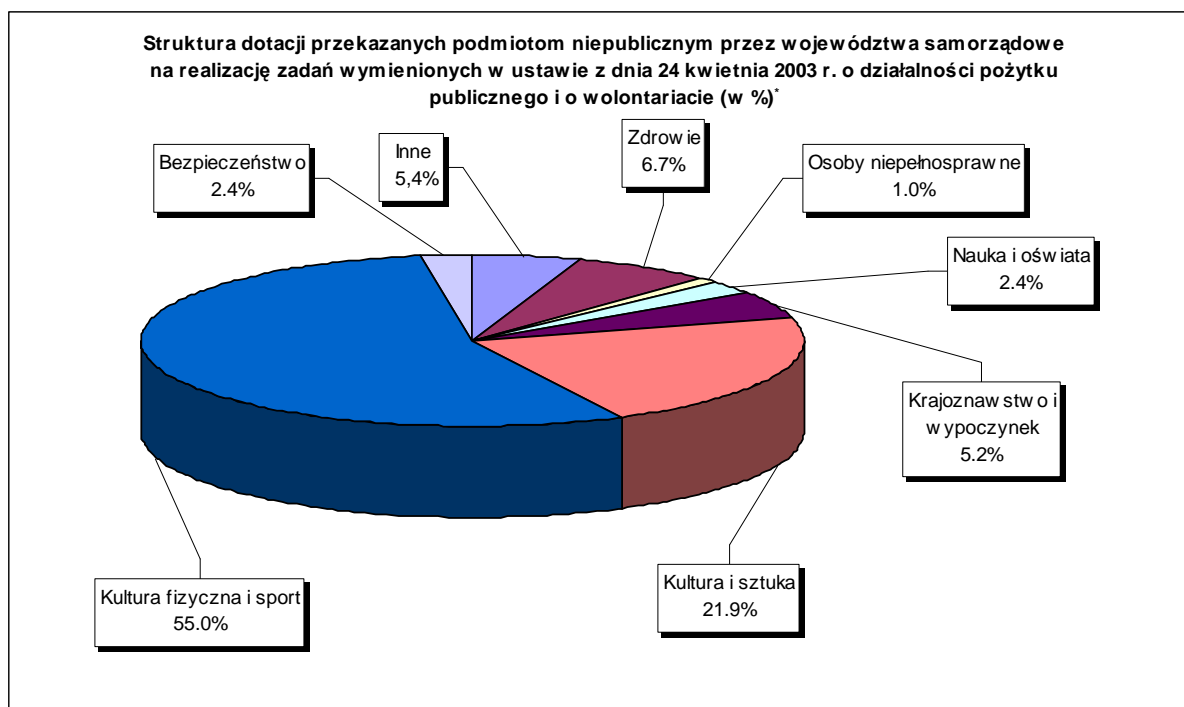
Źródło: Wyniki kontroli przeprowadzonej wspólnie przez NIK i RIO w II połowie 2007 r., którą objęto rok 2006 i I półrocze 2007 r.

Wykres Nr 4

Źródło: Wyniki kontroli przeprowadzonej wspólnie przez NIK i RIO w II połowie 2007 r., którą objęto rok 2006 i I półrocze 2007 r.

Wykres Nr 5

Źródło: Wyniki kontroli przeprowadzonej wspólnie przez NIK i RIO w II połowie 2007 r., którą objęto rok 2006 i I półrocze 2007 r.

3.3. Istotne ustalenia kontroli

3.3.1. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego z podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych

Jednostki samorządu terytorialnego, jako organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych wymienionych w ustawie o pożytku publicznym²¹, we współpracy z podmiotami niezaliczanymi do sektora finansów publicznych. Współpraca ta, stosownie do wymogów określonych w art. 5 ust. 2 tej ustawy odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Spośród czterech form współpracy zapisanych w ww. ustawie (art. 5 ust. 1 pkt 1-4), kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego wybierały przede wszystkim współpracę polegającą na zleceniu takim podmiotom, zadań publicznych.

Stosownie do art. 5 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do tworzenia i uchwalania rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 powyższej ustawy. Z ustaleń kontroli wynika, że obowiązek ten został spełniony we wszystkich objętych tą kontrolą jednostkach samorządu terytorialnego. Programy współpracy

²¹ W art. 4 tej ustawy została zdefiniowana sfera zadań publicznych obejmująca zadania, które mogą być zlecane do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy.

zostały uchwalone zarówno na rok 2006, jak i na rok 2007 i określały przedmiot współpracy. Jednostki samorządu terytorialnego uchwalając programy współpracy i określając obszary, kierowały się doświadczeniami płynącymi z lat wcześniejszych oraz ogólnie rozumianymi potrzebami społecznymi.

W większości przypadków, przy tworzeniu programów stosowano się do wynikających z ustawy zasad, zapewniając partnerskie i jawne warunki prac. W 55 jednostkach samorządu terytorialnego w pracach nad tworzeniem programów uczestniczyli przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w obszarze działalności pożytku publicznego, a w przypadku 73 jednostek, projekty programów poddawano konsultacjom społecznym²². Warunków takich nie stworzono jednak w przypadku 15 jednostek samorządu terytorialnego²³, które opracowały programy bez poddawania ich społecznej ocenie i bez udziału przedstawicieli organów działających w sferze zadań publicznych.

W niektórych uchwalonych programach ujmowano zapisy ograniczające dostęp do otwartych konkursów ofert, co było sprzeczne z ustawowymi zasadami współpracy. Stwierdzono także przypadki ujmowania w programach, zadań, które nie mieściły się w zakresie działania jednostki opracowującej program, a zatem, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym, nie mogły być przedmiotem współpracy. Przykładowo:

Sejmik Województwa Wielkopolskiego ujął w programach współpracy na 2006 r. i 2007 r., zapisy ograniczające udział w otwartych konkursach ofert tylko do podmiotów posiadających osobowość prawną, co naruszało art. 3 ust. 2 ustawy pożytku publicznym.

Rada Miejska w Policach w programach współpracy na lata 2006 i 2007 ujęła działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych, co było niezgodne z art. 5 ustawy o pożytku publicznym i art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, bowiem nie było to zadaniem własnym gminy.

W obowiązujących przepisach nie sprecyzowano wymagań, co do formy i treści programów współpracy i w konsekwencji ich merytoryczna zawartość była zróżnicowana. Określano w nich przede wszystkim zasady, formy i obszary współpracy oraz zakresy działania wykonawców programów. Dobrą praktyką było zamieszczanie, w niektórych programach, mierników wykonania zadań zleconych, a także oczekiwanych rezultatów związanych z ich realizacją. W ocenie organów przeprowadzających kontrolę, ujęcie takich wyznaczników korzystnie wpływa na skuteczność monitoringu wykonania zleconych zadań, rzetelność ich rozliczenia oraz ocenę osiągniętych

---

²² Programy zamieszczano głównie na stronach internetowych urzędu z prośbą o nadsyłanie stosownych uwag i propozycji lub na spotkaniach z przedstawicielami podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, konsultowano poprzez organizowanie wspólnych szkoleń samorządowców z przedstawicielami organizacji pozarządowych, zbieraniu opinii Rady Organizacji Pozarządowych i jej wniosków, zbieraniu opinii Rady Gminy,

²³ Gminy: Hajnówka, Kielce, Wieliczka, Ozorków, Głogów Małopolski, Międzyrzecz, Alwernia, Czersk, Kłodzko, Łęczycza, Powiaty: Słupsk, Namysłów, Żyrardów; Województwa Samorządowe: Świętokrzyskie, Podlaskie.

efektów. Wyniki kontroli wskazują jednak, że organy stanowiące 43 jednostek samorządu terytorialnego²⁴ (46,2% kontrolowanych jednostek), takich wyznaczników w programach nie zdefiniowały.

Większość kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego rzetelnie zorganizowała system współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze pożytku publicznego. W tym celu, do współpracy wyznaczano pracowników komórek organizacyjnych urzędów, którzy posiadali, w zależności od rodzaju zleczanych zadań, właściwe przygotowanie merytoryczne. W zakresach czynności pracowników przewidziano zadania związane z kontrolą i oceną tej współpracy. Problematyka udzielania i rozliczania dotacji znalazła uregulowanie w regulaminach organizacyjnych i w procedurach kontroli wewnętrznej. W części objętych kontrolą jednostek samorządu terytorialnego (16 jednostek objętych kontrolą) stwierdzono jednak nieprawidłowości w organizacji systemu współpracy, a w sześciu przypadkach nie zachowano należytej staranności i nie ujęto w zakresach obowiązków pracowników zapisów o czynnościach kontrolnych i procedurach rozliczania dotowanych zadań. Ich charakter wskazuje, że mogły mieć one wpływ na powstawanie, stwierdzonych w trakcie kontroli i opisanych w dalszej części informacji, przypadków nieprzestrzegania obowiązującego prawa i działań nierzetelnych, w szczególności w zakresie prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej oraz kontroli i oceny wykonania zleconych zadań. Przykładowo:

W Urzędach Gmin Wieliczka i Wągrowiec oraz w Starostwach Powiatowych w Elku i Żyrardowie nie opracowano pisemnych procedur kontroli finansowej w zakresie udzielania i rozliczania dotacji, co było niezgodne z art. 47 ust. 3 u.f.p.

W przypadku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, ujęte w programie współpracy na 2007 r. uregulowania w zakresie udzielania i rozliczania dotacji były odmienne dla każdego z czterech departamentów odpowiedzialnych za współpracę,

W zakresach czynności pracowników Wydziału Zdrowia w Departamencie Polityki Zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego nie doprecyzowano odpowiedzialności za współpracę z podmiotami pożytku publicznego, w tym za organizowanie konkursów, kontrolę i rozliczanie dotowanych zadań.

W Starostwach Powiatowych w Żyrardowie oraz w Świdnicy, wyznaczonym do współpracy z podmiotami pożytku publicznego pracownikom Biura ds. Europejskich i Promocji Powiatu oraz żadnej innej komórce organizacyjnej urzędów nie określono obowiązku dokonywania kontroli i oceny przebiegu zadania w siedzibie zleceniobiorcy.

---

²⁴ Gminy: Hajnówka, Sepólno Krajeńskie, Bieruń, Kielce, Wieliczka, Szczytno, Nysa, Głogów Małopolski, Sochaczew, Jelcz-Laskowice, Łęczycza, Kłodzko, Polkowice, Tamobrzeg, Międzyrzecz, Raba Wyżna, Kołobrzeg, Konin, Ostrów Wielkopolski, Skarżysko Kamienna, Żary, Kolonowskie, Trzebnica, Garwolin, Kozenice, Rawa Mazowiecka, Białystok, Strzelno, Zawadzkie, Głogówek, Ostrołęka. Powiaty: Świecie n/Wisłą, Słupsk, Nowy Sącz, Namysłów, Żyrardów, Świdnica, Tomaszów Lubelski, Zduńska Wola. Województwa Samorządowe: Dolnośląskie, Kujawsko-Pomorskie, Śląskie, Świętokrzyskie.

W Urzędach Gmin Koźienice i Kłodzko uregulowania w zakresie kontroli wewnętrznej nie obejmowały zagadnień związanych ze zlecaniem zadań publicznych oraz ich realizacją i prawidłowością wykorzystania środków przekazanych przez gminę.

W Urzędach Gmin Staszów, Polkowice, Białystok, Bielsk Podlaski wśród procedur systemu kontroli wewnętrznej nie zawarto uregulowań odnoszących się do problematyki udzielania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zadania zlecone podmiotom nie zaliczonym do sektora finansów publicznych, co było niezgodne z art. 47 ust.1- 3 u.f.p.

W Urzędzie Miasta Rawa Mazowiecka organizowanie współpracy Urzędu z organizacjami pozarządowymi nie zostało powierzone żadnemu pracownikowi; ponadto pracownikom nie powierzono poprzez wpisanie do zakresu czynności spraw związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji udzielanych w oparciu o przepisy ustawy o pożytku publicznym.

Stwierdzono także 3 przypadki nieskutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli, kiedy pomimo formalnego ustalenia w programach współpracy zadań, w praktyce ich nie realizowano. Na przykład:

W Urzędzie Miejskim w Wągrowcu nie wyznaczono komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za sprawowanie kontroli merytorycznej i finansowej nad realizacją zleczanych zadań. Nie zwoływano także posiedzeń zespołu konsultacyjnego oraz nie sporządzono za 2006 r. sprawozdania z realizacji programu we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Powołany w Urzędzie Miejskim w Sochaczewie Zespół Doradczy nie dokonywał oceny bieżącej działalności i współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz nie organizował kwartalnych spotkań, do czego był zobowiązany § 5 Regulaminu działania zespołu.

Powołanemu w Urzędzie Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach koordynatorowi do współpracy, nie określono właściwych zadań oraz nie ustanowiono składu osobowego zespołu konsultacyjnego. Ponadto, brak było jakichkolwiek uregulowań odnoszących się do trybu, formy i zasad dokumentowania przebiegu prac komisji konkursowych powołanych przez Burmistrza do oceny i wyboru ofert na wykonanie zadań publicznych. W następstwie tego, w Urzędzie nie sporządzano protokołów dokumentujących prace komisji.

Istotnym naruszeniem określonych w ustawie o pożytku publicznym zasad współpracy, była praktyka dopuszczania do udziału w pracach komisji konkursowych, przedstawicieli władz organizacji pozarządowych składających oferty lub pracowników urzędów (w tym osób z kierownictwa) jednostek samorządu terytorialnego będących członkami zarządów lub prezesami tych organizacji. Przypadki takie stwierdzono w 12 kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego²⁵ (12,9% kontrolowanych jednostek). W niektórych przypadkach osoby wykonujące obowiązki w urzędzie i jednocześnie zasiadające we władzach organizacji pozarządowych, w imieniu i na rzecz tych organizacji składały oferty na realizację zadań publicznych. W ocenie kontrolujących, dopuszczenie do udziału w komisjach konkursowych osób reprezentujących podmioty uczestniczące w konkursie lub osób powiązanych z tymi podmiotami, nie gwarantuje zachowania bezstronności wyboru najkorzystniejszej oferty i stanowi sytuację konfliktu interesów, którą NIK i RIO sklasyfikuje jako mechanizm

---

²⁵ Województwa Samorządowe: Podlaskie, Zachodniopomorskie i Śląskie. Powiaty: Zamość, Elk i Rzeszów. Gminy: Hajnówka, Tczew, Głogów Małopolski, Jelcz-Laskowice, Białystok i Chełm.

korupcyjnym powodujący występowanie podwyższonego ryzyka zachowań o charakterze korupcyjnym. Przykładowo:

W 2006 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego do prac komisji konkursowej, rozpatrującej oferty na realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu dzieci i młodzieży, powołano - jako ekspertów i członków komisji - prezesów podmiotów²⁶ będących beneficjentami dotacji. Łącznie podmiotom, których przedstawiciele wchodzili w skład komisji, przyznano 1.363,4 tys. zł dotacji (tj. 30,7% ogółu kwoty rozdysponowanej przez komisję). W uchwale określającej zasady powołania, skład i tryb pracy komisji zapisano, że gdy członek komisji jest bezpośrednio związany z podmiotem składającym ofertę wówczas nie bierze on udziału w podejmowaniu decyzji dotyczącej tej oferty. Wyłączenia takie nie były jednak dokumentowane w protokołach. NIK zwróciła ponadto uwagę, że nawet takie ograniczenie prawa głosu, nie gwarantuje w pełni przejrzystego sposobu ich funkcjonowania, gdyż potencjalnie stwarza możliwość nieformalnego porozumienia pomiędzy przedstawicielami tych organizacji o korzystnym dla tych podmiotów sposobie głosowania i dlatego jest traktowane jako konflikt interesów.

W 2006 r. w skład komisji konkursowej, powołanej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego, do rozpatrzenia m.in. ofert złożonych przez Zachodniopomorską Federację Sportu w Szczecinie, został wyznaczony Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu, który jednocześnie był członkiem Zarządu Federacji. Działaniem tym został, naruszony art. 5 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, w myśl którego współpraca odbywa się m.in. na zasadach partnerstwa, efektywności i uczciwej konkurencji. Ponadto, powierzenie Naczelnikowi Wydziału Kultury Fizycznej Urzędu obowiązku kontroli wykorzystania dotacji przez Federację z jednoczesnym pełnieniem funkcji przewodniczącego komisji przetargowej w tej Federacji jest sytuacją konfliktu interesów.

W Urzędzie Miasta Hajnówka, na członka komisji konkursowej wyznaczono Sekretarza Miasta, który pełnił w tym czasie obowiązki Prezesa Klubu Sportowego Puszcza. Gmina na realizację 2 zadań przyznała temu klubowi dotacje w łącznej kwocie 50,0 tys. zł,

Bezstronności przy dokonywaniu wyboru ofert nie zapewniono w Starostwie Powiatowym w Elku przy zleceniu w 2006 r. dwóch zadań. W pierwszym przypadku, były Starosta pełniąc funkcję Prezesa Stowarzyszenia EGO „Kraina Bociana” w Olecku złożył w imieniu Stowarzyszenia ofertę na realizację zadania, następnie jako przewodniczący Zarządu zatwierdził jej wybór oraz, jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia, podpisał umowę na realizację zadania. W drugim przypadku, były Wicestarosta będąc członkiem komisji uczestniczył w ocenie merytorycznej oferty złożonej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Przyjaźń” w Nowej Wsi Elckiej, którego był członkiem. NIK ustaliła, że w trakcie prac komisji Wicestarosta złożył oświadczenie, w którym deklarował brak powiązań formalno-prawnych i rodzinnych z oferentem i złożoną ofertą. Następnie, jako zastępca przewodniczącego Zarządu Powiatu zatwierdził jej wybór dodatkowo zwiększając kwotę dotacji.

W Urzędzie Miejskim w Tczewie do prac komisji konkursowych został wyznaczony przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który jest założycielem Stowarzyszenia Tczewski Klub Abstynenta „Sambor” i ma powiązania rodzinne z władzami tego Stowarzyszenia. W latach 2006-2007 z budżetu Miasta Tczew na realizację zadań z dziedziny przeciwdziałania patologiom społecznym przekazano Stowarzyszeniu dotacje w łącznej kwocie 438,7 tys. zł (47,3% łącznej kwoty dotacji udzielonych na te zadania). NIK oceniła, że okoliczności te mogą powodować konflikt interesów i stanowią obszar korupcyjny.

W Urzędzie Miejskim w Chełmie w skład komisji konkursowej powołanej do oceny złożonych ofert na realizację zadań z zakresu kultury powołany został Dyrektor Chełmskiego Domu Kultury. W wyniku kontroli ustalono, że ww. jednostka złożyła również ofertę, która została podpisana przez Dyrektora. Komisja konkursowa przyznała Chełmskiemu Domowi Kultury dotację w wysokości 8,0 tys. zł. Z dokumentów wynika, że Dyrektor ChDK nie wyłączył się z prac komisji oceniającej złożone oferty.

---

²⁶ Śląska Federacja Sportu w Katowicach oraz Śląskie Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych w Katowicach.

Ponadto, w otwartym konkursie ofert na zadanie z zakresu kultury fizycznej i sportu, Miejski Klub Sportowy „Cement-Gryf” Chełm złożył ofertę, którą Prezydent Miasta Chełm zatwierdził a następnie podpisał umowę wsparcia zadania publicznego i udzielenia dotacji będąc jednocześnie członkiem Zarządu Klubu.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w 2 kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego²⁷ nie powołano, pomimo takiego obowiązku, audytora wewnętrznego, czym naruszono art. 49 u.f.p. w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24.12.2006 r.²⁸

3.3.2. Przestrzeganie zasad i trybów udzielania dotacji

Ogłaszanie otwartych konkursów ofert oraz rozpatrywanie ofert

Jednostki samorządu terytorialnego, jako organy administracji publicznej wspierają lub powierzają w sferze, o której mowa w art. 4 ustawy o pożytku publicznym, realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie. W myśl art. 11 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, wspieranie oraz powierzanie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert. Ustawa ta dopuszcza także powierzenie zadań, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych²⁹ oraz wspieranie i powierzanie zadań na zasadach i w trybie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym³⁰.

Z ustaleń kontroli wynika, że jednostki samorządu terytorialnego objęte kontrolą wsparły lub powierzyły realizację zadań publicznych, organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego, w trybie otwartego konkursu ofert. Zlecone zadania obejmowały zakres 19 z 25 wymienionych w ustawie o pożytku publicznym, przy czym odnosiły się głównie do zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, kultury, sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tradycji, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, ochrony i promocji zdrowia, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym.

Ponadto, 10 jednostek samorządu terytorialnego³¹ (10,8% skontrolowanych) skorzystało z powierzenia realizacji zadań na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach

---

²⁷ Starostwo Powiatowe w Żyrardowie, Urząd Miasta w Lubartowie.

²⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych – zwanego dalej „rozporządzeniem MF z dnia 21.12.2006 r.” (Dz. U. Nr 112, poz. 763).

²⁹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).

³⁰ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. Nr 169, poz. 1420).

³¹ Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego i Zachodniopomorskiego; Starostwo Powiatowe w Słupsku, w Belchatowie, w Wałczu i w Żyrardowie; Urząd Miasta w Nysie i w Starachowicach; Urząd Miejski w Suwałkach oraz Urząd Gminy Dywity.

publicznych. Dotyczyło to przede wszystkim zadań związanych z organizacją szkoleń i współzawodnictwa w sporcie szkolnym, organizacją festiwalu polskich filmów fabularnych, opracowaniem i rozwijaniem internetowego systemu Informacji Turystycznej oraz organizacją imprez profilaktycznych z zakresu krajoznawstwa i wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ustalono, że większość kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego, stosownie do wymogów określonych w art. 13 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym, zamieszczało ogłoszenie o otwartym konkursie ofert z co najmniej trzydziestodniowym wyprzedzeniem, a informacje zawarte w tych ogłoszeniach odpowiadały wymogom określonym w art. 13 ust. 2 ww. ustawy. Przypadki naruszania przepisów w tym zakresie stwierdzono w 42 jednostkach samorządu terytorialnego (tj. 45,2% skontrolowanych jednostek). Naruszenia polegały w szczególności na:

- publikowaniu ogłoszeń bez zachowania co najmniej trzydziestodniowego wyprzedzenia w stosunku do terminu składania ofert (art. 13 ust. 1) - 16³² jednostek (17,2%),
- nie zamieszczaniu ogłoszeń w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 13 ust. 3) - 12³³ jednostek (12,9%),
- zamieszczaniu ogłoszeń, które nie zawierały informacji o: rodzaju zadania (art. 13 ust. 2 pkt 1)³⁴; wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację danego zadania (art. 13 ust. 2 pkt 2)³⁵; zasadach przyznawania dotacji (art. 13 ust. 2 pkt 3)³⁶; terminach

---

³² Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego - ogłoszenie na 1 konkurs ukazało się z 26 dniowym wyprzedzeniem; Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego – ogłoszenie o konkursie ukazało się z 24 dniowym wyprzedzeniem; Urząd Miejski w Sochaczewie gdzie 2 ogłoszenia (po 1 w 2006 r. i 2007 r.) ukazały się odpowiednio z 23 i 29 dniowym wyprzedzeniem; w Świdniku – ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 28-dniowym wyprzedzeniem, w Koszalinie – ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 29-dniowym wyprzedzeniem, w Ostrowie Wielkopolskim – ogłoszenie na 10 konkursów (5 w 2006 r. i 5 w 2007 r.) z 28-dniowym wyprzedzeniem, w Chełmie – ogłoszenie na 1 konkurs w 2006 r. ukazało się z 29-dniowym wyprzedzeniem i na 1 konkurs w 2006 r. z 20-dniowym wyprzedzeniem oraz Urzędu Miasta Nysa gdzie ogłoszenie w 2006 r. ukazało się z 29-dniowym wyprzedzeniem, Urząd Miasta w Kłodzku – ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 21-dniowym wyprzedzeniem i ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 20-dniowym wyprzedzeniem, w Olsztynie – ogłoszenie o 2 konkursach w 2006 r. ukazało się z 25-dniowym wyprzedzeniem; w Białymstoku – ogłoszenie o 1 konkursie w 2006 r. ukazało się z 27-dniowym wyprzedzeniem; w Bielsku Podlaskim – stwierdzono brak uprawdopodobnienia zachowania co najmniej 30-dniowego terminu publikacji ogłoszenia o 4 konkursach w BIP-ie; Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim – ogłoszenie na 1 konkurs w 2006 r. ukazało się z 28-dniowym wyprzedzeniem; Urząd Miasta i Gminy w Czersku – ogłoszenie na 4 konkursy (2 w 2006 r. i 2 w 2007 r.) ukazało się z 28-dniowym wyprzedzeniem i Urzędzie Gminy w Oświęcimiu – ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 28-dniowym wyprzedzeniem, Urząd Gminy w Zawadzkiem – ogłoszenie na 1 konkurs w 2006 r. ukazało się z 26-dniowym wyprzedzeniem i ogłoszenie na 1 konkurs w 2007 r. ukazało się z 29-dniowym wyprzedzeniem;

³³ Starostwo Powiatowe w Białymstoku, w Słupsku (dla 4 zadań) i w Tomaszowie Lubelskim, Urząd Miejski w Żarach, w Suwałkach; Urząd Miasta w Łęczycy, w Bielsku Podlaskim, w Rzeszowie; Urząd Miasta i Gminy Kolonowski, w Czersku, w Swarzędzu i w Głogówku.

³⁴ Urząd Miasta w Starachowicach.

³⁵ Starostwo Powiatowe w Białymstoku i w Słupsku; Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego; Urząd Miasta w Rawie Mazowieckiej, w Białymstoku, w Bielsku Podlaskim, Urząd Miejski w Suwałkach oraz Urząd Miasta i Gminy w Koźniewicach.

³⁶ Urząd Miasta w Białymstoku, w Bielsku Podlaskim, w Alwerni i w Starachowicach; Urząd Miejski w Suwałkach; Urząd Miasta i Gminy w Koźniewicach.

i warunkach realizacji zadania (art. 13 ust. 2 pkt 4)³⁷; terminie, trybie i kryteriach stosowanych przy dokonywaniu wyboru ofert (art. 13 ust. 2 pkt 6)³⁸; zrealizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami (art. 13 ust. 2 pkt 7)³⁹.

Ponadto czynności kontrolne wykazały, iż w 2 jednostkach⁴⁰ ogłoszenie w prasie zamieszczone zostało w lokalnym miesięczniku albo tygodniku zamiast dzienniku, co w konsekwencji skutkowało naruszeniem art. 13 ust. 3 ustawy.

W ocenie kontrolujących, powyższe wady w sposób istotny wpływają na jakość prowadzonych konkursów, gdyż ograniczają potencjalnym oferentom pozyskanie informacji niezbędnych do przygotowania rzetelnych ofert wykonania zadań publicznych.

W art. 14 pkt 1-6 ustawy o pożytku publicznym określono elementy, które winna zawierać oferta składana przez podmioty zainteresowane realizacją zadań publicznych ogłaszanych w otwartych konkursach ofert. Ponadto, w załączniku nr 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r., został określony wzór oferty realizacji zadania publicznego. Ustalono, że w znacznej części (94,6%) jednostki samorządu terytorialnego w ogłoszeniach o otwartym konkursie ofert, jako obowiązujący wskazywały wzór oferty określony w ww. rozporządzeniu lub określały elementy, które winna zawierać składana oferta.

W trakcie kontroli zagadnień związanych z przyjmowaniem, rozpatrywaniem i oceną ofert ustalono, że w większości badanych jednostek samorządu terytorialnego, ustalone w powyższym zakresie procedury były realizowane w sposób prawidłowy. Stwierdzone nieprawidłowości, które wystąpiły w 31 jednostkach samorządu terytorialnego⁴¹ (33,3% kontrolowanych jednostek), polegały głównie na nierzetelnych działaniach i dotyczyły przyjmowania oraz rozpatrywania ofert, które nie spełniały wymogów określonych w ogłoszeniach.

---

³⁷ Starostwo Powiatowe w Bełchatowie oraz Urząd Miejski w Sochaczewie, w Suwałkach i w Chełmie; Urząd Miasta w Białymstoku, w Bielsku Podlaskim, w Polkowicach i w Starachowicach; Urząd Miasta i Gminy Koźienice.

³⁸ Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego i Lubuskiego; Urząd Miasta w Rawie Mazowieckiej, w Białymstoku, w Bielsku Podlaskim, w Łęczycy; Urząd Miejski w Suwałkach; Urząd Miasta i Gminy Koźienice oraz w Czersku.

³⁹ Starostwo Powiatowe w Słupsku, w Elku, w Pile (w 2 na 4 ogłoszenia), w Tomaszowie Lubelskim, w Ciechanowie; Urząd Miejski w Szczytnie, w Wągrowcu, w Sochaczewie, w Chełmie, w Strzelnie i w Suwałkach; Urząd Miasta w Nysie, w Rzeszowie, w Rawie Mazowieckiej, w Kołobrzegu, w Białymstoku, w Bielsku Podlaskim, w Wodzisławiu Śląskim; Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu i w Koźienicach oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.

⁴⁰ Urząd Miasta i Gminy w Głogówku i w Kolonowskim.

⁴¹ Urząd Miejski w Sochaczewie, w Świdniku w Chełmie, w Strzelnie; Urząd Miasta w Kielcach, w Nysie, w Żarach, w Ostrowie Wielkopolskim, w Alwerni, w Rawie Mazowieckiej, w Łęczycy, w Gliwicach, w Białymstoku, w Wodzisławiu Śląskim, w Wejherowie, w Toruniu, w Koninie, w Bielsku Podlaskim oraz Urząd Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach, w Swarzędzu, w Kolonowskim, w Trzebnicy i w Międzyrzeczu; Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, w Tarnowskich Górach, Tomaszowie Lubelskim, w Zduńskiej Woli i w Bełchatowie; Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Urząd Gminy w Oświęcimiu.

Oferty takie nie zawierały informacji m.in. o: szczegółowym zakresie rzeczowym zadania publicznego proponowanego do realizacji; kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania; posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających wykonanie zadania; deklaracji o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania. Ponadto przyjęte do realizacji oferty dotknięte były wadami polegającymi na braku załączników, o których mowa w ww. rozporządzeniu, tj. braku sprawozdań merytorycznych i finansowych za ostatni rok, niezłączeniu umów partnerskich lub oświadczeń partnera w przypadku, gdy zadania były realizowane z partnerem, niezłożeniu aktualnego odpisu z rejestru lub odpowiednio innej ewidencji potwierdzającego status prawny oferenta i umocowanie osób go reprezentujących, a także odnotowano w 5 jednostkach przypadki złożenia ofert na nieobowiązujących wzorach. W niektórych sytuacjach wybór takich ofert wskazywał także na celowe działania zleceńodawcy, ograniczające równe warunki konkursu. Ponadto w 22 ofertach stwierdzono brak daty wpływu do jednostki samorządu terytorialnego. Nadużycie to wystąpiło w 3 kontrolowanych jednostkach⁴². Prowadzona kontrola ujawniła, że w 2 jednostkach⁴³, w których mimo złożenia ofert po terminie określonym w ogłoszeniu jednostka samorządu terytorialnego rozpatrzyła je i przyznała dotacje, tym samym naruszyła warunki konkursu. Przykładowo:

W 2006 r. Urząd Miasta i Gminy w Trzebnicy udzielił dotacji Miejsko-Gminnemu Zrzeszeniu Ludowych Zespołów Sportowych na kwotę 110,0 tys. zł, pomimo że ofertę w konkursie na zadanie dotyczące upowszechniania sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na obszarach wiejskich złożono 05.01.2006 r., tj. 1 dzień po terminie składania ofert. Stosownie do postanowienia zawartego w pkt 10 ogłoszenia o konkursie, oferty złożone po terminie miały być pozostawione bez rozpatrywania.

Komisja konkursowa powołana w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego do oceny i wyboru ofert na realizację w 2006 r. i 2007 r. zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz realizację w 2006 r. zadań z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego uznała, że wszystkie złożone oferty (10) spełniają wymogi formalne określone w art. 14 ustawy o pożytku publicznym i uchwale w sprawie ogłoszenia konkursu ofert, oraz kwalifikują się do przyznania dotacji. Kontrola NIK wykazała, że 5 ofert⁴⁴ nie zawierało szczegółowej kalkulacji kosztów (kosztorysu) zadania oraz oświadczenia oferenta czy będzie pobierał opłaty od adresatów zadania, co było niezgodne z wzorem oferty określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r. Wysokość przydzielonych dotacji na realizację zadań publicznych objętych tymi ofertami wynosiła łącznie 2.688,5 tys. zł (55,5% ogółu udzielonych dotacji).

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego wsparł w 2006 r., realizację zadania pn. „Prowadzenie interdyscyplinarnego systemu współzawodnictwa sportowego w sporcie młodzieżowym”, na które Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie otrzymała dotację w kwocie 841,0 tys. zł. Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert zawierało zapisy preferujące powyższą Federację i ograniczające tym samym dostęp do realizacji zadania innym podmiotom (wymóg odnoszący się do organizacji imprez w sporcie młodzieżowym zleczanych przez Polskie Związki Sportowe). Również w uzasadnieniu do wyboru tej oferty Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu stwierdził, że Federacja

---

⁴² Urząd Miasta w Toruniu, Kłodzku, Urząd Gminy Dywity.

⁴³ Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim, Urząd Miasta i Gminy w Trzebnicy.

⁴⁴ Oferty o przyznanie dotacji założone przez: Warmińsko-Mazurską Federację Sportu w Olsztynie (2 oferty – na kwotę 2.398,5 tys. zł); Warmińsko-Mazurskie Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych w Olsztynie (1 oferta – na kwotę 160,0 tys. zł); Warmińsko-Mazurską Federację Sportu Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie (1 oferta – na kwotę 80,0 tys. zł); Warmińsko-Mazurskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych w Olsztynie (1 oferta – na kwotę 50,0 tys. zł).

deklaruje prowadzenie współzawodnictwa w 30 dyscyplinach sportu w 4 kategoriach wiekowych, jakkolwiek Federacja w złożonej ofercie nie podała takich informacji jak i nie były one wymagane w ogłoszeniu.

Urząd Miasta w Kielcach przyznał, dla Kieleckiego Klubu Lekkoatletycznego, dotację w kwocie 126,0 tys. zł, chociaż oferta nie zawierała wymaganego warunkami konkursu sprawozdania finansowego. Prezydent Miasta, bez uzasadnienia (wymaganego art. 15 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym), przyznał Klubowi dotację wyższą o 70,0 tys. zł niż pierwotnie określona w ogłoszeniu oraz ustalona w wyniku konkursu. W ocenie NIK, powyższe świadczy o niezachowaniu, dla wszystkich zainteresowanych podmiotów, równego dostępu do informacji o warunkach realizacji zadania.

Stwierdzono także, że w 4 objętych kontrolą jednostkach samorządu terytorialnego udzielano 612,3 tys. zł dotacji na realizację zadań publicznych z naruszeniem art. 12 i art. 11 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, bez zachowania obowiązku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert. W myśl tego przepisu, konsekwencją złożenia przez zainteresowany podmiot oferty z własnej inicjatywy jest poinformowanie zainteresowanego o podjętej decyzji, a w przypadku stwierdzenia przez organ administracji publicznej celowości realizacji określonego zadania publicznego przekazanie informacji składającemu ofertę o trybie zlecenia zadania po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w którym umożliwia się składanie ofert także innym podmiotom. Ustalona nieprawidłowość odnosiła się do poniższych przypadków:

W 2006 r. Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim, bez przeprowadzenia otwartego konkursu ofert, zawarł 18 umów o wartości 224,8 tys. zł na wsparcie realizacji zadań m.in. z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, promocji zatrudnienia oraz nauki, edukacji, oświaty i wychowania. Wszystkie te zadania zostały zlecone organizacjom pozarządowym, które złożyły łącznie 18 ofert z własnej inicjatywy, stosownie do wymogów określonych w art. 12 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym. NIK stwierdziła, że Urząd rozpatrując celowość realizacji zadań określonych w trzech ofertach, przekroczył od jednego do ponad dwóch miesięcy termin ich rozpatrzenia i poinformowania wnioskodawców o podjętej decyzji, czym naruszono art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o pożytku publicznym. Natomiast, wnioskodawców dwóch ofert nie poinformowano o podjętej decyzji przyznania dotacji, czym naruszono art. 12 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

W latach 2006-2007 Starostwo Powiatowe w Słupsku zleciło realizację łącznie czterech zadań⁴⁵ na kwotę 54,0 tys. zł dla dwóch podmiotów, bez przeprowadzania otwartego konkursu ofert, czym naruszono art. 11 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym. NIK nie podzieliła wyjaśnień Starosty, że wcześniejsze doświadczenia wynikające ze współpracy z tymi podmiotami gwarantowały najlepsze wykonanie zleconych zadań. W ocenie NIK, działaniem powyższym został w sposób istotny ograniczony dostęp i równe traktowanie podmiotów zainteresowanych realizacją zlecanych zadań.

W 2006 r. Starostwo Powiatowe w Bełchatowie przekazało dotacje w łącznej kwocie 33,5 tys. zł dla trzech organizacji pozarządowych⁴⁶, które złożyły oferty z własnej inicjatywy, z naruszeniem zasad lub trybu ich udzielania określonych w ustawie o pożytku publicznym. Zarząd wypełnił obowiązek określony w art. 12 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy i rozpatrzył celowość realizacji zaproponowanych zadań publicznych, ale podjęte działania, polegające na zawarciu umów z tymi organizacjami bez uprzedniego ogłoszenia i przeprowadzenia konkursu ofert, były nieprawidłowe i naruszały art. 11 ust. 2 tej ustawy. NIK nie podzieliła opinii, przedstawionej przez Wicestarostę, iż zawarcie umów w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych było dopuszczalne. W ocenie NIK, zlecenie zadania w trybie innym niż otwarty konkurs ofert, o czym stanowi art. 11 ust. 4 w związku z ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, możliwe jest tylko w przypadku powierzenia

---

⁴⁵ Dotyczyło to zadań pn. „Organizacja współzawodnictwa dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych w ramach powiatowej olimpiady dzieci i młodzieży” oraz „Zapewnienie tymczasowego miejsca noclegowego dla kobiet z dziećmi z terenu gmin powiatu słupskiego”.

⁴⁶ Bełchatowskie Stowarzyszenie „Gospel” (22,0 tys. zł), Stowarzyszenie Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaźń” (5,0 tys. zł) oraz Związek Strzelecki „Strzelec” (6,5 tys. zł).

realizacji zadania. Natomiast z ustaleń kontroli wynika, że w rzeczywistości powyższe umowy dotyczyły wsparcia realizacji zadań, ponieważ zadania te finansowane były również ze środków własnych organizacji.

Uchwałą Rady Miasta Torunia zwiększono w budżecie miasta na 2006 r. środki na dotacje z zakresu sportu. Komisja konkursowa zaproponowała, w celu rozdysponowania dotacji, powrót do konkursu ogłoszonego przez Prezydenta Miasta w dniu 21 listopada 2005 roku i ponownego rozpatrzenia ofert z zakresu sportu złożonych na realizację zadań publicznych Gminy Miasta Toruń w całym roku 2006. Prezydent Miasta Torunia zatwierdził zwiększenie środków finansowych w wysokości 300,0 tys. zł dla Klubu Sportowego Toruń. W dniu 01.10.2006 roku zawarto aneks nr 2 do umowy Nr 51/SK/2006 z dnia 01.02.2006 r. na mocy, którego zwiększono przyznaną w dniu 27.01.2006 roku dotację z kwoty 250,0 tys. zł do kwoty 550,0 tys. zł.

Zwiększenie kwoty dotacji poprzez zmianę jej umowy jest jednoznaczne z udzieleniem dotacji z pominięciem procedur przewidzianych w ustawie o pożytku publicznym, a w konsekwencji stanowi udzielenie dotacji z naruszeniem zasad i trybu jej udzielania. Przekazanie dotacji z naruszeniem zasad i trybu jej udzielania, stosownie do postanowień art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁴⁷, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Organ administracji publicznej, po wpłynięciu ofert, przy ich rozpatrywaniu jest zobowiązany do dokonania oceny tych ofert zgodnie z wymogami określonymi w art. 15 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pożytku publicznym⁴⁸. Natomiast, w myśl art. 15 ust. 3 tej ustawy organ ten obowiązany jest w uzasadnieniu wyboru oferty ustosunkować się do spełnienia przez oferenta wymogów określonych w ustawie oraz w ogłoszeniu.

Ustalenia kontroli wskazują, że w 30 jednostkach samorządu terytorialnego⁴⁹ (tj. 32,3 % ogółu skontrolowanych) nie zachowano ustawowego obowiązku uzasadnienia wyboru ofert. W pozostałych jednostkach samorządu terytorialnego uzasadnienia wyboru ofert dokonywane były przez organy wykonawcze (w uchwałach, zarządzeniach) lub przez powołane w tym celu komisje konkursowe tych jednostek.

Udział w konkursach podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych

Warunkiem między innymi uczestnictwa przez podmiot określony w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o pożytku publicznym, w realizacji zleconych zadań publicznych jest prowadzenie działalności

---

⁴⁷ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

⁴⁸ W myśl tego przepisu organ dokonując oceny ofert jest zobowiązany do: a) oceny możliwości realizacji zadania przez organizację pozarządową, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane; b) oceny przedstawionej kalkulacji kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania; c) uwzględnienia wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania.

⁴⁹ Urząd Miasta w Kielcach, w Lubartowie, w Nysie (połowa kontrowanych ofert), w Koszalinie, w Tarnobrzegu, w Rawie Mazowieckiej, w Łęczycy, w Bielsku Podlaskim, w Alwerni, w Starachowicach i w Polkowicach, Urząd Miejski w Szczytnie, w Wągrowcu, w Sochaczewie, w Suwałkach, w Strzelnie, w Chełmie; Starostwo Powiatowe w Słupsku, w Białymstoku (tylko w 2006 r.), w Zamościu, w Ełku, w Pile, w Świdnicy i w Tomaszowie Lubelskim; Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Mazowieckiego (części ofert) i Lubuskiego; Urząd Miasta i Gminy w Czersku, w Koźniewicach i w Międzyrzeczu.

pożytku publicznego w sferze zadań publicznych określonych w ustawie (art. 4 ust. 1) oraz w zakresie odpowiadającym zadaniom organu zlecającego zadanie publiczne. Tak więc jednostka samorządu terytorialnego może zlecić realizację zadań publicznych, w trybie otwartego konkursu ofert, zarówno organizacjom pozarządowym działającym w sferze pożytku publicznego, jak i organizacjom pożytku publicznego.

Kontrola wykazała, że w 2 jednostkach samorządu terytorialnego⁵⁰ (2,2%) nie przestrzegano podmiotowego zakresu udzielania dotacji wynikającego z art. 11 ust. 3 w związku z art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o pożytku publicznym, udzielając dotacji podmiotom nielegitymującym się prawem do ich otrzymania. W świetle powyższych uregulowań z kręgu podmiotów, którym mogą być udzielane dotacje wyłączone zostały m.in. podmioty spoza sektora finansów publicznych działające w celu osiągnięcia zysku m.in. spółki kapitałowe oraz komunalne osoby prawne. Ponadto należy zwrócić uwagę, że nie wszystkie stowarzyszenia mogą ubiegać się o dotacje, pomimo że zakwalifikowane zostały do organizacji pozarządowych. W oparciu o treść art. 42 ust. 1 pkt 5 i art. 40 ust. 1 ustawy o stowarzyszeniach dotacji nie mogą przyjmować stowarzyszenia zwykłe, czyli takie które są uproszczoną formą stowarzyszenia i nie posiadają osobowości prawnej.

W otwartym konkursie ofert na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta Chełma w 2006 r. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie (Spółka Komunalna utworzona przez miasto Chełm, które jest jego jedynym udziałowcem) złożyła ofertę na realizację zadania pn. „Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w postaci lekcji o znaczeniu wody w życiu człowieka i potrzeby segregacji odpadów komunalnych w domu”. MPGK Sp. z o.o. złożyła także ofertę na wykonanie zadania „Zakup materiału do nasadzeń i zagospodarowania zieleni miasta”. Na mocy propozycji komisji konkursowej z dnia 31.03.2006 r., zatwierdzonej przez Prezydenta Miasta Chełma, MPGK Sp. z o.o. otrzymała na powyższe zadania dotację w wysokości 18,0 tys. zł. W dniu 27.04.2006 r. strony zawarły umowę. Zgodnie z umową spółki MPGK prowadzi ona „działalność gospodarczą należącą do zadań własnych gminy o charakterze użyteczności publicznej, obejmującą sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zieleni komunalnej i zadrzewień, cmentarzy komunalnych.”

Prezydent Miasta Chełma ogłosił w 2007 r. konkurs na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta Chełma. Radio BON-TON Spółka Akcyjna złożyło jedną ofertę na realizację zadania pn. „Ekoedukacja w dobrym tonie”. Oferent wnioskował o 5,0 tys. zł. Zgodnie z kosztorysem środki z dotacji miały zostać przeznaczone na prowadzenie, emisję, produkcję i zakup nagród do audycji radiowej „EKO-Radio” oraz wakacyjnej audycji „Osobliwości Chełmskiej Przyrody”. Umową z dnia 06.04.2007 r. jednostka samorządu terytorialnego zobowiązała się do przekazania dotacji w wysokości 2,4 tys. zł.

W ocenie RIO, opisywane podmioty nie spełniają przesłanki „podmiotu niedziałającego w celu osiągnięcia zysku” wynikającej z art. 3 ust. 2 ustawy, gdyż obie spółki prowadzą działalność gospodarczą, co wynika z treści ofert, aktów zawiązania spółek i odpisów z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto, jeżeli przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne działa w formie spółki prawnej prawa handlowego ekonomiczny sens jego istnienia zawiera się w osiąganiu zysku, dlatego w myśl

---

⁵⁰ Urząd Miejski w Chełmie i Urząd Miasta i Gminy w Głogówku.

art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁵¹, kluczowe przy ustalaniu cen usług jest pojęcie niezbędnych przychodów, obejmujące wartość przychodów pokrywających w danym roku obrachunkowym uzasadnione koszty ujęcia i poboru wody, eksploatację, utrzymanie i rozbudowę urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz osiągnięcie zysku. Uwzględniając powyższy stan prawny oraz orzecznictwo sądowe (uchwała SN z 13.01.2006 r. III CZP 122/05) RIO stoi na stanowisku, że spółki prawa handlowego (kapitałowe) mogą być uznane za organizacje pozarządowe, pod jednym warunkiem – nie mogą działać w celu osiągnięcia zysku.

Dotacje udzielone podmiotom nieuprawnionym, które takich dotacji otrzymać nie mogły, a więc udzielone tym podmiotom bez podstawy prawnej, są dotacjami nienależnymi i zgodnie z przepisami art. 145 ust. 3 w powiązaniu z art. 190 u.f.p. i podlegają zwrotowi do budżetu stosownie do postanowień art. 145 ust. 1 i 4 oraz art. 146 ust. 1 tejże ustawy. W ocenie kontrolujących działanie to, stosownie do postanowień art. 8 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wszystkie objęte kontrolą podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, które złożyły oferty i otrzymały z budżetów jednostek samorządu terytorialnego środki dotacji na realizację zleconych zadań publicznych, posiadały, w okresie składania ofert, status podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego.

W trakcie kontroli dokumentacji ofertowej ustalono również, że w przeważającej części kontrolowane podmioty składały oferty, które spełniały wymogi określone w ogłoszeniach o otwartym konkursie ofert. Stwierdzone uchybienia dotyczyły 17 podmiotów⁵² (18,3% skontrolowanych) i odnosiły się m.in. do: braku deklaracji o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego

---

⁵¹ J.t. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.

⁵² Towarzystwo Sportowe „GWAREK” w Tarnowskich Górach, Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Belchatowie, Miejski Klub Sportowy w Szczytnie, Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu w Olsztynie - nie złożyły deklaracji wymaganej art. 14 pkt 6 ustawy o pożytku publicznym, a ponadto Federacja w Olsztynie w 3 z 4 złożonych ofertach nie zawarła kalkulacji kosztów stosownie do wymogów określonych w art. 14 pkt 3 ww. ustawy, Miejski Klub Sportowy „Lewart” w Lubartowie i Międzyrzecki Klub Siatkarski „MOW Orzeł Międzyrzecz” – w ofercie zawarły kosztorys przewidywanych kosztów realizacji zadania, jednak bez wymaganej szczegółowości, określonej we wzorze oferty stanowiącej zał. Nr 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r., ze względu na rodzaj kosztów. Klub Sportowy „PROMIEN” w Żarach; Polski Czerwony Krzyż - Wielkopolski Zarząd Okręgowy w Poznaniu – Ośrodek PCK w Ostrowie Wielkopolskim; Tomaszowski Klub Sportowy „TOMASOVIA” w Tomaszowie Lubelskim; Międzyrzecki Klub Siatkarski „MOW Orzeł Międzyrzecz”; Bielski Klub Sportowy „TUR” w Bielsku Podlaskim; Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Kujawianka” w Strzelnie; Klub Sportowy „UNIA” Kolonowskie; Swarzędzki Klub Sportowy „UNIA” - nie złożyły sprawozdania finansowego i/lub merytorycznego za ostatni rok wymaganego jako załącznik do wzoru oferty stanowiącej zał. Nr 1 rozporządzenia MPiPS, Swarzędzki Klub Sportowy „UNIA” – złożył ofertę na nieobowiązującym formularzu; Rawski Klub Sportowy „MAZOVIA”; Klub Sportowy „UNIA” Kolonowskie, Miejski Klub Sportowy „CEMENT-GRYF” w Chelmie – nie dołączyły do oferty odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, które potwierdzałyby ich status prawny oraz umocowanie osób reprezentujących; Ludowy Klub Sportowy „ZABORZANKA” w Zaborzu do oferty nie przedłożył statutu, a złożone sprawozdania merytoryczne i finansowe nie zostało podpisane zgodnie z reprezentacją.

wykonania zadania, braku kalkulacji przewidywanych kosztów lub szczegółowego zakresu rzeczowego zadania publicznego proponowanego do realizacji.

3.3.3. Prawdliwość zawierania i realizacji umów w sprawie dotacji

Zgodnie z art. 16 ust. 1-4 ustawy o pożytku publicznym, organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane, przyjmując zlecenie realizacji zadania publicznego w trybie określonym w art. 11 ust. 2 tej ustawy zobowiązują się do wykonania zadania w zakresie i na zasadach określonych w umowie, sformułowanej z uwzględnieniem art. 131 ust. 2 u.f.p. Ponadto ramowy wzór umowy o wykonanie zadania publicznego został określony w załączniku nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

Kontrolujący ustalili, że 91 z 93 skontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego⁵³ zlecało realizację zadań publicznych w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pożytku publicznym, stosując głównie tryb otwartego konkursu ofert. Ponadto, 10 kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego⁵⁴ skorzystało także z uprawnień ustawowych (art. 11 ust. 4⁵⁵), powierzając do realizacji część zadań na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Nie stwierdzono, by kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego korzystały z możliwości wspierania oraz powierzania zadań na zasadach i trybie ustawy o partnerstwie publiczno prywatnym (art. 11 ust. 5).

Kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego w latach 2006 - 2007 (I połowa), po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert, zleciły realizację zadań publicznych zawierając z organizacjami pozarządowymi ogółem 18.926 umów o łącznej wartości 283.411,8 tys. zł, z tego: województwa samorządowe – 10.773 umowy (o wartości 160.556,5 tys. zł), gminy – 6.987 umów (o wartości 119.209,6 tys. zł) oraz powiaty – 1.166 umów (o wartości 3.645,7 tys. zł).

Zlecone umowami zadania odnosiły się przede wszystkim do sfery zadań publicznych z zakresu:

- upowszechniania kultury fizycznej i sportu (163.626,0 tys. zł – 57,7% łącznej wartości 7.713 umów),

---

⁵³ Kontrolowane Starostwo Powiatowe w Świeciu n/Wisłą i Namysłowie w latach 2006-2007 (I połowa) nie zlecało realizacji zadań publicznych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w trybie ustawy o pożytku publicznym.

⁵⁴ Urząd Miejski w Suwałkach, Urząd Miasta i Gminy Dywity, Urząd Miasta w Starachowicach, w Nysie, Starostwo Powiatowe w Słupsku, w Żyrardowie, w Bełchatowie, w Wąlczu oraz Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego i Województwa Pomorskiego.

⁵⁵ W myśl tego przepisu, powierzenie realizacji zadania może nastąpić w innym trybie niż po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, jeżeli dane zadanie można zrealizować efektywniej w inny sposób określony w odrębnych przepisach, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonych przepisach o zamówieniach publicznych, przy porównywalności metod kalkulacji kosztów oraz porównywalności opodatkowania.

- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji (46.699,7 tys. zł – 16,5% łącznej wartości 5.001 umów),
- ochrony i promocji zdrowia (20.518,2 tys. zł – 7,2% łącznej wartości 1.387 umów),
- porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym (18.437,0 tys. zł – 6,5% łącznej wartości 1.174 umów),
- krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży (11.600,7 tys. zł – 4,1% łącznej wartości 1.697 umów).

Ponadto, 10 jednostek samorządu terytorialnego powierzając realizację zadań organizacjom pozarządowym na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych zawarło ogółem 39 umów o łącznej wartości 5.926,8 tys. zł. Dotyczyło to głównie zadań z zakresu: upowszechniania kultury fizycznej i sportu (5.170,4 tys. zł – 87,2% łącznej wartości 12 umów) oraz działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości (305,8 tys. zł – 5,2% łącznej wartości 2 umów).

Podmioty, przyjmujące zlecenie realizacji zadania publicznego, zobowiązują się do wykonania zadania w zakresie i na zasadach określonych w umowie, którą sporządza się na podstawie ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego określonego w rozporządzeniu MPiPS z dnia 27.12.2005 r.⁵⁶ Załącznikami do umowy są m.in. oferta realizacji zadania publicznego złożona zgodnie z wymogami określonymi w ogłoszeniu, zaktualizowany harmonogram i kosztorys realizacji zadania oraz oświadczenie zleceniobiorcy o zgodności odpisu z rejestru ze stanem prawnym i faktycznym w dniu podpisania umowy.

Szczegółowej kontroli w zakresie prawidłowości zawierania i realizacji umów poddano 1.094 umowy, co stanowi 5,8% ogółu umów zawartych przez kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w powyższym zakresie stwierdzono, że wszystkie skontrolowane umowy zawarte zostały w formie pisemnej, zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy pożytku publicznym. Kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego przygotowywały umowy wykorzystując wzór określony w załączniku nr 2 do wyżej cytowanego rozporządzenia. Tylko w dwóch jednostkach⁵⁷ stwierdzono, że umowy podpisane z beneficjentem dotacji sporządzono wg

---

⁵⁶Ramowy wzór umowy został określony w załączniku Nr 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

⁵⁷Urząd Miasta i Gminy Międzyrzecz i Swarzędz.

nieobowiązującego wzoru⁵⁸, przy czym nie skutkowało to nieprawidłowościami w zakresie realizacji zadania publicznego oraz rozliczenia udzielonych dotacji.

Ustalono, że w 22 jednostkach samorządu terytorialnego⁵⁹ (23,7 % kontrolowanych) wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia w treści zawartych umów. Najczęściej występujący błąd dotyczył pomijania części zapisów określonych przepisami ustawy o finansach publicznych, ustawy o pożytku publicznym oraz ww. rozporządzenia lub formułowania ich w sposób ogólnikowy. Stwierdzone nieprawidłowości odnosiły się w różnym zakresie do kontrolowanych jednostek i polegały m.in. na:

- nieokreśleniu terminu wykorzystania dotacji oraz terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji (art. 131 ust. 2 pkt 3 i 6 u.f.p. oraz § 10 wzoru umowy),
- niewskazaniu terminu rozliczenia udzielanej dotacji (art. 131 ust. 2 pkt 5 u.f.p),
- pomijaniu uregulowań w zakresie sprawowania kontroli prawidłowości wykonania zadania przez zleceniodawcę, w tym wydatkowania przekazanych środków finansowych, zarówno w siedzibie zleceniobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania (§ 8 wzoru umowy),
- pomijaniu zapisu stanowiącego, że zleceniobiorca jest jedynym posiadaczem wskazanego rachunku bankowego oraz niewskazaniu terminu przekazania dotacji (§ 2 wzoru umowy),
- pomijaniu zapisu, który zobowiązuje zleceniobiorcę do stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przy wydatkowaniu środków otrzymanej dotacji (§ 11 wzoru umowy).

W ocenie kontrolujących, powyższe wady mogą ograniczać możliwość kontroli dotacjobiorców oraz ich rzetelnego i skutecznego rozliczania z wykonanych zadań publicznych. Wyniki kontroli wykazały także inne istotne nieprawidłowości związane z zawieraniem i realizacją umów, które polegały m.in. na: wsparciu środkami dotacji w kwocie 5.417,1 tys. zł zadań niebędących zadaniami własnymi jednostek samorządu terytorialnego⁶⁰, podpisywaniu umów z beneficjentem reprezentowanym przez osoby nieupoważnione lub osoby powiązane z jednostką udzielającą dotacji lub niezłączeniu do umów wymaganych ww. rozporządzeniem załączników. Podejmowanie działań związanych z funkcjonowaniem sportu kwalifikowanego nie jest zadaniem własnym przypisanym jednostce samorządu terytorialnego i nie mieści się w katalogu

---

⁵⁸ umowy sporządzono na podstawie ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego określonego w Załączniku Nr 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.10.2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 193, poz. 1891) - obowiązującego do dnia 31.12.2005 r.

⁵⁹ Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim i w Bieruniu, Urząd Miasta Kielce, Białystok, Świdnik, Tarnobrzeg, Gliwice, Łęczycza oraz Chełm, Urząd Miasta i Gminy Alwernia, Raba Wyżna oraz Kolonowskie; Starostwo Powiatowe w Elk, w Nowym Sączu, w Świdnicy, w Toruniu, w Olsztynie i w Tomaszowie Lubelskim, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Województwa Świętokrzyskiego, Województwa Lubelskiego i Województwa Zachodniopomorskiego.

⁶⁰ Urząd Miasta w Bydgoszczy, Urząd Gminy w Policach, Urząd Miasta w Tarnobrzegu i w Łęczycy; Urząd Miejski w Strzelnie i w Żarach.

zadań określonych w art. 4 ustawy o pożytku publicznym, które mogą być zlecane w trybie tej ustawy. Przykładowo:

Władze Urzędu Miasta w Bydgoszczy, po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert w trybie ustawy o pożytku publicznym (art. 11 ust. 2), zawarły umowy i udzieliły dotacji w łącznej kwocie 3.491,0 tys. zł, na działalność bieżącą klubów sportowych zajmujących się sportem kwalifikowanym. Ustalono, że Urząd uzyskał od Ministerstwa Sportu stanowisko, z którego wynika, że sport kwalifikowany, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o sporcie kwalifikowanym⁶¹ może być wspierany przez jednostki samorządu terytorialnego w trybie ustawy o pożytku publicznym i nie zachodzi potrzeba określania szczególnych zasad i trybu przyznawania dotacji przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. NIK nie podzieliła stanowiska Ministerstwa Sportu, gdyż wspieranie sportu kwalifikowanego nie jest zadaniem własnym przypisanym jednostce samorządu terytorialnego, a zatem nie mieści się w katalogu zadań (art. 4 ustawy o pożytku publicznym), które mogą być dofinansowane na podstawie przepisów ustawy o pożytku publicznym. Podobnie, Burmistrz Miasta Żary, zawarł umowę z Klubem Sportowym „Promień” i udzielił dotacji w kwocie 104,0 tys. zł, na zadanie, którego przedmiotem było uczestnictwo w profesjonalnych zawodach sportowych w lidze piłki nożnej, będącej sportem kwalifikowanym w rozumieniu przepisów ustawy o sporcie kwalifikowanym.

Gmina Police zawierając 8 umów na łączną kwotę 114,0 tys. zł zleciła realizację zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych (72,0 tys. zł) oraz porządku i bezpieczeństwa publicznego (42,0 tys. zł), które nie mieściły się w katalogu zadań własnych wymienionych w art. 7 ustawy o samorządzie gminnym⁶². Działaniem powyższym został naruszony art. 5 ustawy o pożytku publicznym oraz art. 145 ust. 3 i art. 176 ust. 1 i 2⁶³ u.f.p. Ponadto, część wydatków na realizację powyższych zadań (21,0 tys. zł) zrealizowano jako zakup usług zamiast jako dotacja, co w ocenie NIK, narusza zasadę jawności przepływu środków do tych podmiotów (art. 12 ust. 3 u.f.p.).

W Urzędzie Miasta w Nysie, komisja rozpatrująca oferty zgłoszone w konkursie o realizację zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia przyjęła ofertę Stowarzyszenia Auxilium w Nysie, która zawierała sprzeczne zapisy, bowiem wskazano, że jednostką bezpośrednio realizującą zadanie będzie Niepubliczny Zakład Opieki Paliatywnej (dalej NZOP), podczas gdy dalej zapisano, iż nie przewiduje się realizacji zadania przez podwykonawców. W efekcie podpisano ze Stowarzyszeniem umowę na kwotę 105,1 tys. zł., w której nie dopuszczono możliwości zaangażowania podwykonawców lub partnerów do realizacji zadania. Ustalono, że Stowarzyszenie nie realizowało zadania samodzielnie, a jedynie ograniczyło się do jednorazowego przekazania środków dotacji na konto NZOP. Działaniem tym naruszono art. 16 ust. 4 ustawy o pożytku publicznym, który stanowi, że zadanie publiczne nie może być realizowane przez podmiot nie będący stroną umowy, chyba że umowa zezwala na wykonanie określonej części zadania przez taki podmiot.

Zastępca Burmistrza Polkowic podpisał w imieniu gminy aneks do umowy o udzielenie dotacji na zadanie pn. „Promowanie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży w piłce nożnej w Polkowicach” z Klubem Sportowym „Górnik” Polkowice, w którym pełnił jednocześnie funkcję Prezesa Zarządu. Reprezentowanie przez tą samą osobę dwóch odrębnych podmiotów podczas zawierania umowy spowodować może konflikt interesów oraz brak zachowania bezstronności w podejmowaniu decyzji.

---

⁶¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.).

⁶² Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, do zadań gminy należy ochrona zdrowia, a szczegółowy zakres działania gminy w tym zakresie wynika z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.) oraz ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych zostały ujęte w art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie powiatowym oraz w art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) i są zadaniami własnymi powiatu.

⁶³ Które stanowią, że dotacjami nienależnymi są dotacje udzielone bez podstawy prawnej, oraz że podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje na cele publiczne związane z realizacją zadań tej jednostki a zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy o pożytku publicznym.

Ponadto ustalono, że dotacje na realizowane zadania publiczne przekazywane były, w przypadku 32⁶⁴ jednostek na 93 skontrolowane jednostki samorządu terytorialnego (34,4% skontrolowanych), z opóźnieniem w stosunku do terminów przyjętych w umowach o realizację zadań publicznych, a opóźnienia wynosiły od 1 do 106 dni. Ustalono jednak, że opóźnienia te nie miały wpływu na terminowość i rzetelność wykonania zleconych zadań publicznych. Tylko w części przypadków, działaniem powyższym zostały naruszone przepisy art. 35 ust. 3 pkt 3 i art. 131 ust. 2 pkt 2 u.f.p. w związku z art. 16 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym oraz warunki umowy. Ustalono bowiem, że w przypadku 3 jednostek⁶⁵ przyczyną późniejszego przekazywania dotacji było nieterminowe złożenie przez beneficjentów sprawozdań częściowych, których złożenie było warunkiem przekazania kolejnej transzy dotacji.

Kontrolą objęto przestrzeganie warunków umów przez zleceniobiorców zadań publicznych finansowanych dotacjami z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Ustalono, że w latach 2006-2007 (I połowa roku) kontrolowane 93 podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych otrzymały z budżetów tych jednostek dotacje na realizację zadań zleconych w łącznej kwocie 36.091,1 tys. zł. Zleceniobiorcy zadań w przeważającej części przestrzegali warunków określonych w umowach i wydatkowali środki dotacji zgodnie z celem, na jaki je uzyskali. Stwierdzone nieprawidłowości w 22 kontrolowanych podmiotach (23,7% objętych kontrolą) w zakresie realizacji umów polegały przede wszystkim na wykorzystywaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem⁶⁶ lub zrealizowaniu zadania niezgodnie z umową⁶⁷. Przykładowo:

Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie otrzymała dotacje na zadania publiczne w kwocie 1.876,0 tys. zł, z czego w 2006 r., w ocenie NIK niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystata 47,2 tys. zł (2,5% kwoty otrzymanej). Federacja środkami z dotacji sfinansowała, nieokreślone umowami ani nie związane z realizacją zadań, wydatki na wypłatę świadczeń pracownikom Federacji (tj. wypłatę premii, „13” pensji, nagród jubileuszowych), zakup sprzętu komputerowego, biurowego i wyposażenia (np. mebli, firanek). Ustalono ponadto, że w ramach realizowanej umowy na realizację

---

⁶⁴ Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (2-23 dni), Województwa Łódzkiego (1-3 dni), Województwa Warmińsko-Mazurskiego (1-13 dni), Województwa Wielkopolskiego (7-40 dni); Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim (1- 78 dni), w Świeciu n/Wisłą (11 dni), w Tarnowskich Górach (1-2dni), w Ełku (4-37 dni), w Wałczu (2-22 dni), w Żyrardowie (21 dni); Urząd Miejski w Rzeszowie (7 -69 dni), w Koszalinie (6-82 dni), w Strzelnie (20-106 dni), w Olsztynie (2-25 dni), w Żarach (10-38 dni), w Ostrowie Wielkopolskim (2-9 dni), w Wejherowie (3-13 dni), w Kłodzku (5-16 dni), w Suwałkach (5 dni), w Białymstoku (7-28 dni), w Chełmie (1-5 dni), w Rawie Mazowieckiej (3-9 dni), w Łęczycy (1-40 dni), w Sępólnie Krajeńskim (21-49 dni), w Szczytnie (1-6 dni), w Wągrowcu (2-14 dni), Urząd Miasta w Kielcach (1-14 dni), Urząd Miasta i Gminy w Międzyrzeczu (3-42 dni) i Jelczu-Laskowicach (61 dni), Urząd Gminy w Oświęcimiu (1-18 dni), w Polkowicach (3 dni) i w Policach (2-4 dni).

⁶⁵ Urząd Miasta w Wodzisławiu Śląskim, Urząd Miejski w Ostrowie Wielkopolskim i Urząd Gminy w Oświęcimiu.

⁶⁶ Miejski Klub Sportowy „ODRA” w Wodzisławiu Śląskim, Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Głogówku, Swarzędzki Klub Sportowy „Unia” w Swarzędzu, Miejski Klub Sportowy „Cement-Gryf” w Chełmie, Miejski Klub Sportowy „Górnik” w Łęczycy, Łódzki Szkolny Związek Sportowy w Łodzi, Miejski Klub Sportowy „ORKAN” w Sochaczewie, Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie, Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie oraz Słupski Szkolny Związek Sportowy w Słupsku.

⁶⁷ Miejski Klub Sportowy „Górnik” w Łęczycy, Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza” Federacji Skautingu Europejskiego.

zadania pn. „Przygotowanie do XIII Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży 2007”, Prezes Federacji udzielił zamówienia publicznego na zakup 300 sztuk dresów na kwotę 58,5 tys. zł z naruszeniem przepisów art. 48 ust. 2 pkt 8 i 11 oraz art. 93 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (ogłoszenie nie zawierało liczby wykonawców, którzy zostaną zaproszeni do składania ofert jak również miejsca i terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu a ponadto w postępowaniu tym nie złożono co najmniej dwóch ofert niepodlegających odrzuceniu). Również, pomimo obowiązku wynikającego z umowy, bez stosowania procedury zamówień publicznych zostały sfinansowane zakupy odzieży sportowej na kwotę 17,0 tys. zł oraz artykułów promocyjnych na kwotę 40,1 tys. zł. Wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem stanowi naruszenie art. 144 ust. 4 u.f.p. i zgodnie z art. 145 ust. 4 tej ustawy podlega w tej części zwrotowi. Powyższe działanie, w myśl art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Burmistrz Miasta Łęczycza zawarł w dniu 28.11.2006 roku umowę z MKS „Górnik”, na zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Wartość umowy określono na 50,0 tys. zł. Przedsięwzięcie miało polegać na utworzeniu trzech nowych grup młodzieżowych oraz na utworzeniu zespołu III ligi mężczyzn w siatkówce. W złożonym sprawozdaniu nie udokumentowano wykonania tych zadań, natomiast wykazano wydatki związane z realizacją obozu zimowego w wysokości 12,0 tys. zł, które nie były ujęte w kosztorysie będącym załącznikiem do umowy.

Prezydent Miasta Wodzisław Śląski zawarł w dniu 11.04.2006 r. umowę dotacji o wartości 140,0 tys. zł na zadanie publiczne pn. „Szkolenie dzieci i młodzieży sekcji piłki nożnej i koszykówki Miejskiego Klubu Sportowego ODRA”. Ze złożonego sprawozdania z realizacji zadania wynika, że dotowany podmiot przeznaczył część środków z otrzymanej dotacji w kwocie 6,9 tys. zł na sfinansowanie wydatków nie ujętych w kosztorysie tj. na opłaty sędziowskie.

Burmistrz Miasta Rawa Mazowiecka zawarł w dniu 08.03.2006 roku ze Stowarzyszeniem Harcerstwa Katolickiego „ZAWISZA” Federacja Skautingu Europejskiego, umowę na realizację zadania w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania pn. „Stwarzanie warunków do wychowania dzieci i młodzieży w duchu patriotycznym ku twórczemu i odpowiedzialnemu uczestnictwu w życiu społecznym”. Wartość dotacji wynosiła 9,0 tys. zł. Realizacja zadania miała polegać na organizacji obozów, biwaków i zlotów dla dzieci i młodzieży zamieszkałej w Rawie Mazowieckiej. Analiza sprawozdania z wykonania zadania wykazała, że zleceniobiorca nie zrealizował wymienionych w ofercie: spływu Pilicą, biwaku w Spale, biwaku w Jesionce, a część dotacji (2,2 tys. zł.) wydatkował na zakup wyposażenia (sprzętu harcerskiego) nie ujętego w ofercie.

Wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, w myśl art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Stosunkowo liczne były przypadki (10 podmiotów) niedostosowania harmonogramu i kosztorysu zadania do przyznanej dotacji oraz dokonywania, bez uzgodnienia ze zleceniodawcą, przesunięć wydatków pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu⁶⁸. Sprzyjało to wykonywaniu zadań niezgodnie z umową, a z drugiej strony utrudniało prawidłową kontrolę, zwłaszcza w trakcie ich realizacji. Na przykład:

Lubelska Unia Sportu w Lublinie na realizację zadań publicznych objętych 22 umowami otrzymała, z budżetu Samorządu Województwa Lubelskiego, środki dotacji w kwocie 1.070,8 tys. zł. Ustalono, że na realizację

---

⁶⁸ Stowarzyszenie Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej w Zawadzkiem, Swarzędzki Klub Sportowy „Unia”, Gminno - Powiatowe Towarzystwo Sportowe „Awia” w Świdniku, Kielecki Klub Lekkoatletyczny w Kielcach, Miejski Klub Sportowy „Lewart” w Lubartowie, Gminny Ludowy Klub Sportowy w Ozorkowie, Klub Sportowy „POLONIA” w Nysie, Hufiec Zamość ZHP Chorągwi Lubelskiej w Zamościu, Lubelska Unia Sportu w Lublinie, Dolnośląska Federacja Sportu we Wrocławiu.

zadań objętych 17 umowami udzielono dotacji w kwotach niższych od tych, o które wnioskowano w ofertach. W ofertach tych, które były załącznikami do umów i precyzowały szczegółowo zakres przedmiotowy zlecanego zadania, nie dostosowano tego zakresu do kwot faktycznie otrzymanych dotacji, co świadczy o nierzetelności zarówno zleceniodawcy jak i zleceniobiorcy.

Miejski Klub Sportowy „Lewart” w Lubartowie sporządził kosztorys zadania (w zakresie rodzajów kosztów) bez wymaganej szczegółowości określonej w pkt III ppkt 2 wzoru oferty określonej w rozporządzeniu MPiPS z dnia 27.12.2005 r., bowiem nie podano liczby jednostek i kosztu jednostkowego dla poszczególnego zadania. Ogólna kwota wykazana w kosztorysie została dostosowana do zmniejszonej dotacji w kwocie 78,0 tys. zł (70,2% wnioskowanej), ale nie skorygowano szczegółowego zakresu deklarowanych do wykonania zadań., co w ocenie NIK, było działaniem nierzetelnym.

Kielecki Klub Lekkoatletyczny w Kielcach (KKL), w okresie objętym kontrolą, na podstawie dwóch umów zawartych z miastem Kielce otrzymał dotacje w łącznej kwocie 196,0 tys. zł. Ustalono, że Zarząd KKL nie występował do zleceniodawcy zadań, o zaktualizowanie harmonogramów realizacji zadań publicznych dotyczących terminów i miejsc realizacji zawodów, do czego był zobowiązany postanowieniami zawartymi umów (§ 3 ust. 2). Niezgodnie z ww. harmonogramami zrealizowano przedsięwzięcia o wartości ogółem 77,5 tys. zł (39,5% ogółu dotacji).

Gminny Ludowy Klub Sportowy w Ozorkowie dokonał przesunięcia wysokości wydatków w ramach określonego w umowie na 2006 r. zakresu rzeczowego zadania, np. wydatki na opłaty związkowe przyjęto w kwocie 10,0 tys. zł, a wydatkowano 6,7 tys. zł, na podróże służbowe zawodników przewidziano kwotę 1,5 tys. zł, a wydatkowano 3,6 tys. zł. W umowie nie przewidziano możliwości przesuwania środków w trakcie realizowanych zadań w ramach poszczególnych rodzajów kosztów, a zatem w ocenie NIK, było to działanie nielegalne.

Dolnośląska Federacja Sportu w 2006 r., bez uzgodnienia z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego i pisemnego potwierdzenia zmian w umowie, dokonała zmiany wysokości wydatków w 5 z 6 części zadania na łączną kwotę 103,5 tys. zł. Skutkowało to bezpodstawnym zmniejszeniem wydatków o powyższą kwotę w 2 częściach kolejnego zadania. W ocenie NIK, było to działaniem nielegalnym ze względu na złamanie umowy przez beneficjenta dotacji.

W kilku przypadkach stwierdzono wydatkowanie części środków dotacji na realizowane zadanie z naruszeniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Oprócz przedstawianego już wcześniej przykładu nieprawidłowości w tym zakresie ujawnionych w Zachodniopomorskiej Federacji Sportu w Szczecinie, przypadki takie wystąpiły jeszcze w trzech podmiotach⁶⁹. Polegały one w szczególności na nieuprawnionym udzielaniu zamówień bez stosowania przepisów ww. ustawy.

Ustalono także dwa przypadki⁷⁰ realizacji zadania przez podmiot niebędący stroną umowy, czym naruszono art. 16 ust. 4 ustawy o pożytku publicznym. Przykładowo, RIO ustaliła, że:

Starosta Powiatu Koszalińskiego zawarł w dniu 05.04.2006 r., ze Stowarzyszeniem „Kardiopuls” w Koszalinie, umowę o wartości 30,0 tys. zł, na realizację zadania z zakresu ochrony zdrowia i profilaktyki w dziedzinie kardiologii, polegającego na zakupie sprzętu medycznego. Pomimo, że umowa nie dopuszczała możliwości wykonania zadania przez podmiot niebędący jej stroną, środki finansowe pochodzące z dotacji zostały przekazane przez dotacjobiorcę w formie darowizny na rachunek Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie, który dokonał zakupu ww. urządzeń. Beneficjent dotacji swoim działaniem dopuścił do złamania umowy.

---

⁶⁹ Miejski Klub Sportowy „NIELBA” w Wągrowcu, Klub Piłkarski „Police” w Policach, Komenda Chorągwi Mazowieckiej ZHP w Płocku.

⁷⁰ Starostwo Powiatowe w Koszalinie oraz Urząd Miasta w Nysie (przypadek ten opisano w przykładach na początku tego podrozdziału).

3.3.4. Prawdliwość rozliczania dotacji

W ustawie o pożytku publicznym określono tylko ogólne wymagania dotyczące kontroli i oceny realizacji zleconych zadań publicznych (art. 17 pkt 1-4) oraz obowiązków sprawozdawczych w zakresie ich wykonania (art. 18 ust. 1 i 2). Ramowy wzór sprawozdania z wykonania zadania określono w załączniku nr 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r. Szczegółowe wymagania w zakresie kontroli i sprawozdawczości określa umowa zawarta z wykonawcą zadania.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego zawierały w umowach zapisy o kontroli i ocenie prawidłowości wykonania zadania, w tym wydatkowania przekazanych środków dotacji, zarówno w toku realizacji zadania jak i po jego zakończeniu. Poza dwoma przypadkami (Urząd Miejski w Sępólnie Krajeńskim, Starostwo Powiatowe w Ełku), zlecniodawcy zadań zapewniali sobie, w treści umów, prawo kontroli zarówno w siedzibie zleceniobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania. Umowy zawierały także zapisy zobowiązujące zleceniobiorców do składania sprawozdań częściowych i/lub końcowych

z wykonania zadania publicznego według wzoru określonego w ww. rozporządzeniu.

Ustalono, że kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego na ogół terminowo otrzymywały od zleceniobiorców zadań wymagane umowami sprawozdania, a ich zawartość merytoryczna, rozliczenie wykonanych wydatków ze względu na rodzaj kosztów i źródło finansowania jak i pozostałe dane (np. zestawienie faktur, rachunków, itp.) pozwalały, w większości przypadków, na formalne rozliczenie udzielonych dotacji. Kontrole prawidłowości wykorzystania dotacji przez beneficjentów realizowane były przez zlecniodawców głównie poprzez przyjęcie sprawozdań końcowych (czasami także częściowych) i ich weryfikację, przy czym w 8 jednostkach⁷¹ ujawniono przypadki braku potwierdzenia weryfikacji sprawozdań końcowych jakkolwiek adnotacją. Brak takiego śladu rewizyjnego uniemożliwia jednoznaczne stwierdzenie, czy sprawozdania zostały poddane kontroli i świadczy o nierzetelności odpowiedzialnych za nią pracowników kontrolowanych jednostek.

Zlecniodawcy w stopniu niezadowalającym korzystali z możliwości kontroli wykonania i rozliczenia zadań u zleceniobiorcy lub miejscu realizacji zadania. Ustalono, że aż 37 jednostek

---

⁷¹ Urząd Miejski w Strzelnie, w Zawadzkiem, w Wodzisławiu Śląskim, w Wągrowcu; Starostwo Powiatowe w Toruniu, w Słupsku, w Bełchatowie i w Pile.

samorządu terytorialnego⁷² (39,8% kontrolowanych) w ogóle nie przeprowadzało takich kontroli, a w 12 przypadkach⁷³ przeprowadzano je sporadycznie (jedna lub kilka kontroli). W ocenie NIK i RIO, brak takich kontroli, świadczy o nienależytej dbałości w wywiązywaniu się urzędów z obowiązków nałożonych art. 17 ustawy o pożytku publicznym, szczególnie w zakresie sprawdzenia efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania, prawidłowości wykorzystania środków publicznych, jak również prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy.

Kontrolujący zwracają również uwagę na przypadki nierzetelnie prowadzonej kontroli sprawozdań z wykonania zadania publicznego, bowiem weryfikacja informacji i danych z wykonania wydatków polegała na ich formalnym sprawdzeniu bez żądania przedkładania dokumentów źródłowych. Stwierdzone nieprawidłowości, w 16 jednostkach samorządu terytorialnego, polegały głównie na: braku załączania do sprawozdania materiałów mogących dokumentować działania faktyczne podjęte przy realizacji zadania⁷⁴ (np. listy uczestników, raporty, publikacje prasowe, prace uczestników, dokumentacja fotograficzna itp.), jak i konieczne działania prawne (np. kopie umów zleceń, innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania), rozliczaniu dotacji bez żądania przedkładania dokumentów (faktur) potwierdzających faktycznie poniesione wydatki, odstępowaniu od dochodzenia zwrotu niewykorzystanych kwot dotacji lub wykorzystanych niezgodnie z postanowieniami umów oraz należnych od nich odsetek⁷⁵. Przykładowo:

W Urzędzie Miejskim w Strzelnie w 2006 r. pracownik wykonujący obowiązki związane z realizacją zadań publicznych nie przeprowadzał kontroli i oceny wydatków poniesionych na ich realizację, a jedynie ograniczył się do potwierdzenia daty złożenia sprawozdań. W trakcie kontroli RIO ustaliła, że w sprawozdaniach złożonych przez 4 z 5 podmiotów, ujęto rachunki na łączną kwotę 44,1 tys. zł (40,2% dotacji) dokumentujące wydatki poniesione przed zawarciem umów. W sprawozdaniach nie zawarto szczegółowego opisu zrealizowanych zadań, a wydatki z nimi związane zostały nieprawidłowo udokumentowane, bowiem nie sporządzono szczegółowego zestawienia faktur a jedynie załączono karty wydatków, na których beneficjent ewidencjonował wspólnie wydatki finansowane ze środków własnych jak

---

⁷² Starostwo Powiatowe w Cieszynie, w Toruniu, w Ciechanowie, w Tomaszowie Lubelskim, w Olsztynie, w Białymstoku, w Słupsku, w Bełchatowie, w Rzeszowie, w Wałczu, w Świdnicy; Urząd Miejski w Strzelnie, w Zawadzkiem, w Tarnobrzegu, w Chełmie, w Białymstoku, w Żarach, w Wejherowie, w Gliwicach, w Wodzisławiu Śląskim, w Łęczycy, w Sepólnie Krajeńskim, w Wągrowcu, Urząd Miasta w Hajnówce, w Nysie, w Głogowie Małopolskim, Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu, w Jelczu-Laskowicach, w Kolonowskim, Urząd Gminy w Międzyrzeczu, w Głogówku, w Garwolinie, w Ozorkowie; Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Województwa Mazowieckiego, Województwa Podlaskiego, Województwa Podkarpackiego.

⁷³ Urząd Miejski w Rzeszowie, w Świdniku, w Rawie Mazowieckiej, w Ostrołęce, w Ostrowie Wielkopolskim, w Suwałkach, Urząd Miasta i Gminy w Kozienicach, w Trzebnicy, w Czersku; Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Województwa Małopolskiego, Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

⁷⁴ Obowiązek dokumentowania realizowanego zadania poprzez załączanie dodatkowych materiałów wynika z pkt 4 pouczenia zawartego w załączniku Nr 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

⁷⁵ Urząd Miejski w Strzelnie, w Rawie Mazowieckiej, w Bielsku Podlaskim, w Skarżysku Kamiennej, w Wodzisławiu Śląskim, w Wągrowcu, Urząd Miasta Kielce, Urząd Gminy w Policach; Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim, w Zamościu, w Rzeszowie; Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Województwa Lubelskiego, Województwa Śląskiego, Województwa Wielkopolskiego, Województwa Zachodniopomorskiego.

i z dotacji. Brak kontroli złożonych sprawozdań i nierozliczenie dotacji naruszyło art. 17 ustawy o pożytku publicznym. W myśl art. 8 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nierozliczenie przekazanej dotacji stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Ponadto ustalono, że 3 sprawozdania zostały złożone po terminie, co naruszało przepisy art. 18 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym oraz w świetle art. 9 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi jej naruszenie.

Nadmienić należy, że w zakresie czynności pracownika, który faktycznie wykonywał powyższe obowiązki brak było zapisu, że zadania te zostały mu powierzone, co nie pozostawało bez wpływu na jakość i rzetelność ich wykonywania.

W Urzędzie Miejskim w Łęczycy pracownik akceptował nierzetelnie sporządzone sprawozdanie końcowe z realizacji zadania publicznego w 2006 r.⁷⁶, w którym ujęto wydatki nie będące kosztem zadania (2,1 tys. zł z tytułu opłat za media, tj. 6,91% wykorzystanej dotacji). Pracownik przyjął i akceptował również sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadań publicznych⁷⁷, w których brak było części merytorycznej zawierającej szczegółowy opis zrealizowanego zadania, liczbę uczestników, terminy podejmowanych działań w ramach realizowanego zadania. Na podstawie tak sporządzonych sprawozdań nie można było ustalić czy zadanie zostało zrealizowane, i czy jego realizacja zgodna była ze złożoną ofertą. Sporządzone w ten sposób sprawozdania miały charakter zestawienia poniesionych wydatków a nie sprawozdania z wykonania zadania publicznego, określonego rozporządzeniem MPiPS z dnia 27.12.2005 r.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Trzebnicy przyjęto, rozliczono i zaakceptowano sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania publicznego na łączną kwotę 145,0 tys. zł, złożone przez Trzebnickie Stowarzyszenie Sportowo-Rekreacyjne „Polonia”. Pracownik Urzędu dokonał rozliczenia, pomimo wiedzy o samowolnym przesunięciu przez ww. podmiot środków pomiędzy pozycjami kosztorysu (zawyżenia i zaniżenia pozycji na kwotę 22,2 tys. zł). Jednocześnie RIO stwierdziła, że w sprawozdaniu częściowym nie wykazano wydatków na łączną kwotę 20,6 tys. zł (14,2% wykorzystanej dotacji) poniesionych w okresie sprawozdawczym, za który zostało sporządzone sprawozdanie. Ujęto je dopiero w sprawozdaniu końcowym. Z powyższego wynika, że dane zawarte w sprawozdaniu częściowym były nierzetelne i sprzeczne z prowadzoną przez beneficjenta ewidencją księgową.

W Starostwie Powiatowym w Rzeszowie pracownicy sprawujący nadzór nad realizacją zadań publicznych nie przeprowadzali kontroli i oceny podniesionych wydatków na podstawie dokumentów źródłowych, a jedynie ograniczali się do oceny prawidłowości rozliczenia dotacji w oparciu o przedłożone przez zleceniobiorców zadań sprawozdania. Sprawozdania z realizacji 6 zadań na 15 badanych nie spełniały wymogów, bowiem nie zawierały dodatkowych materiałów dokumentujących działania faktyczne i konieczne działania prawne przy realizacji zadań. Zawarte w złożonych sprawozdaniach zestawienia faktur i rachunków kwoty wypłaconych ekwiwalentów sędziowskich odbiegały od kwot ustalonych w obowiązującym regulaminie współzawodnictwa. Brak było zestawienia liczby sędziów oraz liczby meczy i zawodów. NIK badając 165 dokumentów źródłowych (dowody wypłat ekwiwalentów sędziowskich), przedłożonych przez zleceniobiorcę zadania, stwierdziła nieprawidłowości w 72 dokumentach (m.in. nieautoryzowane poprawki dat zawodów, w tym w 18 przypadkach data pierwotna zawodów była wcześniejsza niż data zawarcia umowy; brak potwierdzenia obecności sędziego na zawodach w 20 dokumentach). Ponadto, w przypadku dwóch sprawozdań⁷⁸ nie podano i nie dołączono dodatkowych informacji o zasadach ustalania wysokości wynagrodzenia dla sędziów zawodów tanecznych oraz zasad wypłaty diet dla osób udzielających porad w zakresie ochrony praw konsumentów. Takie błędy, w ocenie NIK, uniemożliwiają rzetelną ocenę prawidłowości wydatkowanych środków dotacji.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego 5 sprawozdań spośród 10 objętych kontrolą, w ocenie NIK, zostało sporządzonych nierzetelnie, a pomimo tego Urząd na ich podstawie uznał wykonanie umów za prawidłowe i dokonał rozliczenia poniesionych wydatków na realizację zadań publicznych objętych

---

⁷⁶ Złożone przez Stowarzyszenie Abstynentów i Rodzin Abstynenckich Klub „Przebudzenie”.

⁷⁷ Sprawozdania przedłożone przez: Miejski Klub Sportowy „Górnik” w Łęczycy, Młodzieżowy Klub Lekkiej Atletyki w Łęczycy, Miejski Międzyszkolny Klub Sportowy w Łęczycy i Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich Klub „Przebudzenie” w Łęczycy.

⁷⁸ Sprawozdanie złożone przez: Towarzystwo Miłośników Tańca – Klub Tańca Towarzystwskiego Dżet Rzeszów-Boguchwała i Federację Konsumentów – Oddział w Rzeszowie.

tymi umowami. Stwierdzone w przedkładanych sprawozdaniach nieprawidłowości dotyczyły m.in.: ujęcia wydatków poniesionych przed zawarciem umowy⁷⁹; sfinansowania (niezgodnie z umową) usługi zamiast zakupu materiałów⁸⁰; samowolnego przesunięcia pozycji kosztorysowych oraz ujęcia wydatków poniesionych po terminie końcowym wykonania zadania⁸¹. Urząd zastrzegł sobie prawo do rozwiązania umów w trybie natychmiastowym, w przypadku ich nienależytego wykonania lub wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Zaniechania w tym zakresie stanowiąc mogą przesłankę odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 8 pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W Urzędzie Miejskim w Sepólnie Krajeńskim nieprawidłowo i nierzetelnie dokonywano rozliczeń udzielonych dotacji, nie egzekwowano terminowego składania sprawozdań oraz nie dokonywano kontroli i oceny realizacji zadań finansowanych dotacjami. NIK ustaliła, że w 4⁸² na 21 badanych umów wykorzystano dotacje niezgodnie z przeznaczeniem (w rozliczeniach wydatków wskazywano faktury potwierdzające wydatki inne niż wynikające z umów lub potwierdzały wydatki poniesione w terminie poza umową, a nawet rozliczano dotacje bez przedstawiania dokumentów potwierdzających poniesione wydatki). W 1 przypadku rozliczono także dotację pomimo niewykonania w całości zadania (zamiast 500 wydrukowano 300 egzemplarzy publikacji). Ponadto, 6 sprawozdań (w tym 3 częściowe) zostało złożonych od 7 do 87 dni po terminach określonych w umowach. Wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem oraz nieterminowe jej rozliczenie stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w myśl art. 9 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, i wyklucza prawo do otrzymania dotacji przez kolejne trzy lata.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach NIK stwierdziła, że pracownicy Urzędu nie dokonywali okresowej, pełnej kontroli i oceny realizacji zadań, w szczególności stanu realizacji zadań, rzetelności i jakości ich wykonania oraz prawidłowości wykorzystania przekazanych środków dotacji. M.in. pozytywnie zweryfikowano sprawozdanie za 2006 r.⁸³, pomimo, że w rozliczeniu otrzymanej dotacji w wysokości 124,0 tys. zł uwzględniono, z naruszeniem umowy, wydatki z lat 2004-2005 na łączną kwotę 12,1 tys. zł. Ponadto, w 3 przypadkach sprawozdania złożono od 39 do 55 dni po terminie, a Urząd nie podejmował działań dyscyplinujących. W ocenie NIK, stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem niesprawnego systemu kontroli wewnętrznej, bowiem żadnej z komórek organizacyjnych Urzędu nie przypisano obowiązku kontroli i oceny realizacji zadań publicznych.

Stwierdzono 16 przypadków⁸⁴ opóźnień w składaniu sprawozdań częściowych i końcowych z wykonania zadań publicznych, które wynosiły od 1 dnia do 10 miesięcy w stosunku do terminów

⁷⁹ Sprawozdania przedłożone przez Obornicki Klub Karate w Obornikach.

⁸⁰ Sprawozdania przedłożone przez Ochotniczą Straż Pożarną w Czerminie, a umowa nie przewidywała realizacji zadania przez podmiot nie będący stroną umowy.

⁸¹ Sprawozdanie przedłożone przez Wielkopolskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Poznaniu.

⁸² Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, Stowarzyszenie „Bądź z Nami”, Koła Terenowego Polskiego Związku Wędkarskiego w Sepólnie Krajeńskim oraz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Kół Gospodyń Wiejskich i Kótek Rolniczych” Gminy Sepólno Krajeńskie.

⁸³ Sprawozdanie przedłożone przez Miejsko-Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych w Jelczu-Laskowicach (zwanego dalej Zrzeszeniem LZS).

⁸⁴ Sprawozdania składane do: Urzędu Miejskiego w Strzelnie (3 podmioty złożyły 20, 32, 41 dni po terminie), Urzędu Miejskiego w Rzeszowie (6 sprawozdań na 10 skontrolowanych nie posiadało daty wpływu do j.s.t., 1 sprawozdanie złożono z 11 dniowym opóźnieniem), Urzędu Miejskiego w Łęczycy (38 sprawozdań na 41 skontrolowanych nie posiadało daty wpływu do j.s.t.), Urzędu Miejskiego w Tarnobrzegu (1 podmiot złożył sprawozdania częściowe 15 i 36 dni po terminie), Starostwa Powiatowego w Rzeszowie (2 podmioty złożyły od 1,5 do 2 miesięcy po terminie), Starostwa Powiatowego w Zamościu (od 1 dnia do 4 miesięcy po terminie), Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach (1 podmiot ponad 10 miesięcy po terminie), Starostwa Powiatowego w Toruniu (8 sprawozdań na 13 skontrolowanych nie posiadało daty wpływu do j.s.t.), Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego (5 podmiotów od 4 do 69 dni po terminie), Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (1 podmiot 20 dni po terminie), Urzędu Miejskiego w Sepólnie Krajeńskim (6 podmiotów od 7 do 68 dni po terminie), Urzędu Miejskiego w Tczewie (nie złożenie 2 sprawozdań częściowych), Urzędu Miasta Kielce (1 podmiot 27 dni po terminie), Urzędu Miejskiego w Szczytnie (10 podmiotów od 1 do 24 dni po terminie), Urzędu Gminy w Policach (6 podmiotów od 1 do 12 dni po terminie), Urzędu Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach (3 podmioty od 39-55 dni).

ustalonych w umowach (niektóre przykłady opóźnień wskazano powyżej). Ponadto, RIO stwierdziły jeden przypadek⁸⁵ nie złożenia sprawozdania końcowego.

W ocenie NIK i RIO, pracownicy kontrolowanych urzędów, w których wykryto opisane powyżej nieprawidłowości, odpowiedzialni za nadzór nad realizacją zleconych zadań publicznych wykonywali ten obowiązek w stopniu niezadowalającym, bez zachowania należytej staranności. Jednostki samorządu terytorialnego nie upominały się o sprawozdania a w nielicznych przypadkach ich działania ograniczały się do wysyłania wezwań, bez podejmowania innych działań, do których były uprawnione np. nie przeprowadzały kontroli w takich podmiotach. Brak reakcji ze strony jednostek samorządu terytorialnego w przypadku niezłożenia lub nieterminowego złożenia sprawozdania, a także akceptowanie przez Urzędy sprawozdań wadliwych, w szczególności niewłaściwie dokumentujących poniesione wydatki lub potwierdzających dokonanie przez zleceniobiorców wydatków niezgodnie z przeznaczeniem, było wynikiem nierzetelnych działań pracowników urzędów. Może także świadczyć o ograniczonym zainteresowaniu jednostek samorządu terytorialnego sposobami wykorzystania środków publicznych oraz efektami zleconych zadań.

Kontrola w podmiotach otrzymujących dotacje na realizację zadań publicznych, wykazała nieprawidłowości w 42 takich jednostkach⁸⁶ (45,2% ogółu objętych kontrolą). Stwierdzone nieprawidłowości przede wszystkim polegały na: wykazywaniu nierzetelnych danych w sprawozdaniach o poniesionych wydatkach na realizację zadań publicznych, rozliczaniu dotacji

---

⁸⁵ Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim (1 podmiot nie złożył sprawozdania końcowego – Powiatowe Zrzeszenie LZS w Tomaszowie Lubelskim).

⁸⁶ Nieprawidłowości w sporządzanych sprawozdaniach w różnym zakresie dotyczyły: Bielskiego Klubu Sportowego - „Tur” z Bielska Podlaskiego, Gminno – Powiatowego Towarzystwa Sportowego AVIA ze Świdnika, Gminnego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe” w Głogówku, Klubu Sportowego „Promień” w Żarach, Klubu Sportowego „Gwardia” w Koszalinie, Klubu Sportowego „Górnik” w Polkowicach, Krajowego Towarzystwa Autyzmu – Oddział w Białymstoku, Klubu Sportowego „Korner-Novita 10” w Zielonej Górze, Miejskiego Klubu Sportowego „ODRA” w Wodzisławiu Śląskim, Miejskiego Klubu Sportowego „Górnik” w Łęczycy, Miejskiego Klubu Sportowego „Cement-Gryf” w Chełmnie, Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego „Kujawianka” w Strzelnie, Międzyrzeckiego Klubu Siatkarskiego „MOW Orzeł Międzyrzecz” w Międzyrzeczu, Suwalskiego Klubu Sportowego „Wigry” w Suwałkach, Swarzędzkiego Klubu Sportowego „Unia” w Swarzędzu, Stowarzyszenia Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej w Zawadzkiem, Stowarzyszenia „Nasza Wieś” we Frąckach, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie, Trzebnickiego Stowarzyszenia Sportowo-Rekreacyjnego „Polonia” w Trzebnicy, Tomaszowskiego Klubu Sportowego „Tomasovia” w Tomaszowie Lubelskim, Zakładowego Klubu Sportowego „STAL” w Rzeszowie, Tczewskiego Klubu Abstynenta „Sambor” w Tczewie, Klubu Sportowego „UNIA” w Bieruniu, Kieleckiego Klubu Lekkoatletycznego w Kielcach, Klubu Sportowego „Górnik” w Wieliczce, Gminnego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie, Klubu Sportowego „POLONIA” w Nysie, Miejskiego Klubu Sportowego „ORKAN” w Sochaczewie, Miejsko-Gminnego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Jelczu-Laskowicach, Podlaskiej Federacji Sportu w Białymstoku, Śląskiej Federacji Sportu w Katowicach, Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach, Łódzkiego Szkolnego Związku Sportowego w Łodzi, Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego w Poznaniu, Zachodniopomorskiej Federacji Sportu w Szczecinie, Dolnośląskiej Federacji Sportu we Wrocławiu, Słupskiego Szkolnego Związku Sportowego w Słupsku, Towarzystwa Sportowego „GWAREK” w Tarnowskich Górach, ZHP Chorągiew Lubelska Hufiec Zamość w Zamościu, Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego w Bełchatowie, Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Świdnicy, Ciechanowskiego Szkolnego Związku Sportowego.

niezgodnie z warunkami zawartymi w ofercie (brak aktualizacji kosztorysów, rozbieżne z ofertą rozliczenie kosztów), braku dokumentów potwierdzających poniesione wydatki, dokumentowaniu wydatków fakturami (rachunkami) wystawionymi na inne podmioty, wykazywaniu w dwóch sprawozdaniach wydatków udokumentowanych tą samą fakturą co powodowało dwukrotną refundację tych samych wydatków, rozliczaniu dotacji wydatkami poniesionymi w innym okresie niż realizowane zadanie. Przykładowo:

Miejski Klub Sportowy „Odra” w Wodzisławiu Śląskim uzyskał w 2006 r. z budżetu Miasta dotację celową w kwocie 140,0 tys. zł na realizację zadania pn. „Szkolenie dzieci i młodzieży sekcji piłki nożnej i koszykówki Miejskiego Klubu Sportowego ODRA”. RIO badając złożone przez Klub sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania ustaliła, że środki dotacji zostały wydatkowane niezgodnie z kosztorysem ofertowym stanowiącym integralną część umowy, a zatem niezgodnie z celem, na jaki były przeznaczone. Porównując kosztorys ofertowy z zestawieniem wydatków sporządzonym wg rodzajów poniesionych kosztów RIO ustaliła, że kwoty dotacji niewykorzystane w pełnej wysokości na organizację turniejów, wynagrodzenia kadry trenerskiej oraz transport zawodników w łącznej wysokości 37,2 tys. zł zostały przeznaczone, bez zgody zlecniodawcy, na organizację obozów sportowych (zaplanowano 2,0 tys. zł, wydatkowano 32,0 tys. zł) oraz zakup sprzętu sportowego (zaplanowano 38,0 tys. zł, wydatkowano 42,5 tys. zł). Ponadto, Klub sfinansował diety sędziowskie na łączną kwotę 6,9 tys. zł, mimo iż w kosztorysie ofertowym nie przewidziano takiego wydatku. Z dalszych ustaleń RIO wynikało również, że Klub w przedłożonym sprawozdaniu wykazał faktury i rachunki na łączną kwotę 1,9 tys. zł, dokumentujące wydatki poniesione przed zawarciem umowy.

Swarzędzki Klub Sportowy „Unia” w Swarzędzu, w 2006 r. otrzymał od Urzędu Miasta i Gminy dotację w kwocie 125,0 tys. zł na zadanie pn. „Wspieranie piłki nożnej seniorów, juniorów i młodzików w mieście”. RIO ustaliła, że Klub wydatkował przyznane środki dotacji w kwocie łącznej 11,0 tys. zł niezgodnie z kosztorysem ofertowym stanowiącym integralną część zawartej umowy. Były to środki niewykorzystane w całości na część zadań, które bez uzyskania uprzedniej zgody dotującego przeznaczone na inne zadania. W rozliczeniu sprawozdania wykazano również fakturę na kwotę 2,0 tys. zł, wystawioną za usługę gastronomiczną polegającą na organizacji i obsłudze spotkania władz Klubu z trenerami, zawodnikami oraz ze sponsorami. Kwotę zakwalifikowano do pozycji kosztorysu, w której środki przeznaczone były na dożywianie zawodników. RIO uznała, że środki dotacji zostały wydatkowane niezgodnie z postanowieniami umowy i nakazała ich zwrot na rachunek bankowy Gminy.

Klub Sportowy „Górnik” Polkowice otrzymał w 2006 r. dotację od Urzędu Miejskiego w wysokości 500,0 tys. zł. RIO ustaliła, że wymieniony podmiot złożył za 2006 r. nierzetelne sprawozdanie, ponieważ wykazał w nim kwotę 50,6 tys. zł (10,1% dotacji) jako wydatek poniesiony na organizację obozów sportowo-rekreacyjnych mimo, iż została w całości sfinansowana ze środków własnych tj. wpłat wniesionych przez uczestników obozów. W trakcie kontroli RIO dokonano korekty sprawozdania, polegającej na wyłączeniu w całości z rozliczenia dotacji kosztów organizacji obozów sportowo-rekreacyjnych oraz uwzględnieniu w korekcie właściwych kosztów związanych z realizacją zadania w 2006 r. Do złożonej korekty Klub złożył dodatkowe wyjaśnienia, które zostały sprawdzone i przyjęte przez Gminę.

Towarzystwo Sportowe „Gwarek” w Tarnowskich Górach w sprawozdaniu przedłożonym Gminie rozliczyło koszty zorganizowanego w 2006 r. obozu dla trampkarzy, zaniżając je o 10,4 tys. zł. Ustalono, że do sprawozdania załączono wykaz faktur na łączną kwotę 22,4 tys. zł, którą pokryto z dotacji i środków własnych, natomiast faktyczne koszty obozu wyniosły 32,8 tys. zł i zostały sfinansowane w części wpłatami jego uczestników. W składanej na konkurs ofercie, Towarzystwo nie zaznaczyło, że organizacja obozu będzie odpłatna, czym został naruszony art. 14 pkt 6 ustawy o pożytku publicznym, w myśl którego oferta powinna zawierać deklarację o zamiarze odpłatnego lub nieodpłatnego wykonania zadania. NIK zwróciła uwagę, że w sprawozdaniach Towarzystwo podawało przybliżoną skalę zrealizowanych zadań, bowiem nie posiadało i nie prowadziło dokumentacji pozwalającej te zadania rzetelnie zwymiarować. Ponadto, wydatki ujęte

w 4 fakturach⁸⁷, na łączną kwotę 1,6 tys. zł, zostały wykazane zarówno w sprawozdaniach przedłożonych Gminie i Powiatowi. NIK oceniła, że przyczyną powyższych nieprawidłowości był brak rzetelności przy sporządzaniu sprawozdań oraz prowadzenie ewidencji księgowej w sposób niezgodny z wymogami ustawy pożytku publicznym.

Kielecki Klub Lekkoatletyczny w złożonym w 2006 r. sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego, nierzetelnie rozliczył poniesione wydatki, do wydatków z dotacji zaliczono także wydatki ze środków własnych. NIK ustaliła, że Klub wydatkował z naruszeniem umowy kwotę ogółem 84,9 tys. zł (67,4% otrzymanej dotacji), w tym 59,3 tys. zł stanowiły wydatki niezgodne z harmonogramem zadania a 21,8 tys. zł wydatki nieobjęte dotowaniem. Brak było dokumentów potwierdzających wydatki w kwocie 3,8 tys. zł. Brak dokumentów potwierdzających wydatki na kwotę 1,9 tys. zł stwierdzono także przy realizacji zadania w I półroczu 2007 r. W złożonych wyjaśnieniach, Prezes Klubu podał, że było to wynikiem nieprzywiązywania należytej uwagi przez prowadzącego Biuro Klubu do wymaganych procedur. Ponadto, sprawozdania (końcowe za 2006 r. i częściowe za I połowę 2007 r.) sporządzono niezgodnie z wzorem sprawozdania określonym w załączniku nr 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r., gdyż nie załączono kopii umów wykazanych w obu sprawozdaniach, a w sprawozdaniu częściowym nie wykazano nazw poszczególnych wydatków finansowanych z dotacji.

Miejski Klub Sportowy „ORKAN” w Sochaczewie w trzech sprawozdaniach z wykonania zadań publicznych realizowanych w okresie objętym kontrolą nie zawarł informacji o rodzaju zorganizowanych zajęć sportowych, ich liczby oraz liczby osób w nich uczestniczących. Działanie to było niezgodne z warunkami umów, w których beneficjent został zobowiązany do złożenia sprawozdań zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu MPiPS z dnia 27.12.2005 r. Ponadto NIK ustaliła, że w statucie Klubu brak było zapisów odnośnie prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Stanowiło to naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o stowarzyszeniach, nakładającego obowiązek określenia w Statucie sposobu uzyskiwania środków finansowych oraz postanowień art. 50 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym⁸⁸, który, w przypadku podjęcia działalności gospodarczej, zobowiązuje podmiot do dokonania wpisu do rejestru przedsiębiorców.

Podmioty realizujące zadania publiczne dokonywały w większości przypadków zwrotów niewykorzystanych dotacji w terminie określonym w umowie. Z ustaleń kontroli wynika, że takich zwrotów dokonano do 59 jednostek samorządu terytorialnego, tj. 63,4% z ogólnej liczby kontrolowanych jednostek. Kwota zwróconych dotacji wyniosła ogółem 1.692,1 tys. zł (0,7% ogółu przekazanych dotacji). Do 35 jednostek samorządu terytorialnego zwrócono po terminie niewykorzystane dotacje w wysokości 380,5 tys. zł (22,5% ogółu zwróconych dotacji). Ponadto, środki dotacji w łącznej kwocie 51,3 tys. zł w związku z wykorzystaniem niezgodnie z przeznaczeniem zostały zwrócone do budżetów kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast w 4 przypadkach dotacjebiorcy nie zwrócili niewykorzystanej części dotacji a jednostki udzielające dotacji⁸⁹ nie podjęły działań, lub podejmowały działania nieskuteczne, w celu ich wyegzekwowania. Należy zwrócić uwagę, że niedochodzenie należności wraz z odsetkami, w myśl art. 5 ust. 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Przykładowo:

Miejskie Towarzystwo Koszykówki „Probasket” w Swarzędzu nie dopełniło obowiązku zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 11,7 tys. zł. Ze sprawozdania końcowego wynikało, że zadanie objęte

---

⁸⁷ Wydatki poniesione na zakup sprzętu sportowego oraz wynagrodzenia sędziów zawodów sportowych.

⁸⁸ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (j.t. Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186).

⁸⁹ Urząd Miejski w Zawadzkiem, w Koninie, w Koszalinie i Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu.

dotacją zrealizowano częściowo i dotacja udzielona w łącznej kwocie 41,0 tys. zł została wykorzystana w kwocie 29,3 tys. zł. Do dnia zakończenia kontroli przez RIO środki nie zostały zwrócone. Burmistrz Swarzędza nie wydał decyzji w sprawie zwrotu niewykorzystanej części dotacji, czym naruszył przepisy art.146 u.f.p.

Dopiero w trakcie kontroli NIK w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, tj. po upływie okresu 4 miesięcy od dnia skutecznego doręczenia decyzji administracyjnej dotyczącej zwrotu dotacji w kwocie 13,2 tys. zł, podjęto dalsze czynności celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego. NIK negatywnie oceniła brak egzekwowania od zleceniobiorców odsetek od niewykorzystanych dotacji oraz opieszale działania urzędu w tym zakresie.

Klub Piłkarski „Gwardia” Koszalin w wyniku rozliczenia udzielonej mu dotacji na zadanie publiczne związane z organizacją i prowadzeniem zajęć szkolnych i sportowych zespołów piłki nożnej winien zwrócić do Urzędu Miejskiego w Koszalinie niewykorzystaną część dotacji w kwocie 1,2 tys. zł, w terminie do 29.01.2007 r. Klub zwrócił niewykorzystane środki dotacji 50 dni po terminie, bez należnych odsetek. Prezydent Miasta nie wydał decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu oraz termin, od którego nalicza się odsetki, czym naruszył przepisy art. 146 ust. 1 u.f.p.

Kontrolujący, w wyniku kontroli w podmiotach otrzymujących dotacje na realizację zadań publicznych, w kierowanych do nich wystąpieniach pokontrolnych, stosownie do art. 145 ust.4 u.f.p., formułowały wnioski o zwrot kwot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Podejmowano także stosowne działania w celu wyegzekwowania odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stosownie do art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Działania powyższe nie mogą jednak zastępować ustawowych obowiązków organów udzielających dotacji. Poważna, jak wykazały wyniki kontroli, skala nieprawidłowości uzasadnia ocenę, że część z nich nie wywiązywała się z tych obowiązków w sposób rzetelny. Kontrola NIK i RIO ujawniła, że formalne działania tych organów, polegające na sprawdzeniu sprawozdań z wykonania dotowanych zadań, często bez ich weryfikacji z dokumentami źródłowymi, nie są skuteczne. W ocenie kontrolujących, prawidłowe wypełnienie przez zleceniodawcę wymogu kontroli, o którym mowa w art. 17 ustawy o pożytku publicznym, jest możliwe tylko przy szerokim wykorzystaniu możliwości kontroli, w siedzibie zleceniobiorcy lub w miejscu realizacji zadania. Kontrole takie powinny być prowadzone zarówno w trakcie jak i po zrealizowaniu zadań.

3.3.5. Prawidłowość ewidencjonowania dotacji

Ewidencja księgowa w jednostkach samorządu terytorialnego

Zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.⁹⁰ do ewidencji rozliczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego udzielonych dotacji budżetowych służy konto 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”. Ewidencja szczegółowa prowadzona do tego konta powinna zapewnić możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji według jednostek oraz przeznaczenia dotacji. W myśl § 21 ww. rozporządzenia, kierownicy jednostek zostali zobowiązani do dostosowania szczegółowych zasad rachunkowości w terminie do 31 października 2006 r.

Kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego w latach 2006-2007 (I połowa) przekazały z własnych budżetów, na realizację zadań publicznych zleconych w trybie art. 11 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, środki dotacji w łącznej kwocie 248.647,3 tys. zł, z tego: województwa samorządowe – 140.522,9 tys. zł, gminy – 104.870,6 tys. zł oraz powiaty – 3.253,8 tys. zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że zleceniobiorcy zadań zwrócili niewykorzystane dotacje w łącznej kwocie 1.687,9 tys. zł (0,7% ogółu przekazanych dotacji), z tego 378,6 tys. zł po terminie określonym w umowach. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem wyniosły ogółem 51,3 tys. zł i zostały zwrócone na rachunki budżetowe jednostek udzielających dotacji. Ponadto 10 kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego przekazało, na realizację zadań zleconych w trybie art. 11 ust. 4 tej ustawy środki dotacji w kwocie 4.281,6 tys. zł.

Prowadzona w kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego ewidencja księgowa, spełniała podstawowe wymogi określone przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹¹. Operacje finansowe dotyczące kwot dotacji przekazywanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych jednostki ewidencjonowały na ogół prawidłowo, stosownie do obowiązujących przepisów. Ewidencja szczegółowa pozwalała na ustalenie wartości przekazywanych dotacji według podmiotów i przeznaczenia dotacji oraz ustalenie wartości dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, jak również wartości niewykorzystanych i nierozliczonych dotacji.

---

⁹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020) - zwanego dalej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.).

⁹¹ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm. – zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w 17 jednostkach samorządu terytorialnego⁹². Polegały one na niedostosowaniu rachunkowości do zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. i odnosiły się przede wszystkim do: ewidencjonowania operacji finansowych z pominięciem konta 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”, nieprowadzenia ewidencji analitycznej według jednostek, którym udzielono dotacji lub księgowaniu na niewłaściwych kontach analitycznych oraz rozdziałach (i paragrafach) klasyfikacji budżetowej. Przykładowo:

W Starostwie Powiatowym w Nowym Sączu, operacje finansowe dotyczące przekazywanych dotacji były ewidencjonowane nieprawidłowo, z pominięciem konta 224 – „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”. Brak zapisów na koncie 224 uniemożliwiało zidentyfikowanie dokumentu źródłowego, stanowiącego podstawę uznania dotacji za wykorzystaną i rozliczoną, oraz przeznaczenia tej dotacji. Dopiero w trakcie kontroli NIK dokonano stosownych przeksięgowania i dostosowano prowadzenie rachunkowości do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego, dotację na realizację zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu osób niepełnosprawnych w kwocie 80,0 tys. zł przekazaną dla Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu Osób Niepełnosprawnych omyłkowo ujęto w szczegółowej ewidencji księgowej, prowadzonej dla Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu. Działanie to stanowiło naruszenie art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości gdyż zapisy w ewidencji nie odzwierciedlały rzeczywistego przebiegu operacji gospodarczej.

W Urzędzie Miasta w Nysie ewidencja księgowa przekazanych w 2006 r. dotacji była niekompletna i nie pozwalała na identyfikację wszystkich podmiotów, którym przekazano dotacje, do czego zobowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. Ponadto, zarówno w 2006 r. jak i w 2007 r. na koncie 224 nie zaksięgowano na bieżąco zwrotów niewykorzystanych dotacji w wysokości 26,3 tys. zł, tj. 5,6% wartości badanych umów (467,6 tys. zł), dotyczących 5 beneficjentów. Z uzyskanych wyjaśnień wynikało, że błędne księgowania były spowodowane dużą ilością udzielonych i przekazanych dotacji, a korekty zapisów dostosowujące je do wymogów ww. rozporządzenia następowały po weryfikacji księgowania. W ocenie NIK, postępowanie takie nie znajduje usprawiedliwienia i nie może zwalniać z przestrzegania prawa w tym zakresie.

W Urzędzie Gminy w Dywitach dokonano zmiany klasyfikacji dotacji udzielonej „Stowarzyszeniu Rozwoju Wsi Słupy i Okolic” w kwocie 3,0 tys. zł na zadanie pn. „Turniej Gminnych Szóstek Piłkarskich” w celu uniknięcia przekroczenia planowanych wydatków. Pierwotnie prawidłowo zaksięgowano dotację w dziale 926 - Kultura fizyczna i sport, rozdziale 92695 Pozostała działalność, § 2820 Dotacja na zadania zlecone do realizacji stowarzyszeniom. Poleceniem księgowania z dnia 17.11.2006 r. dokonano korekty poprawnego zapisu księgowego na błędny (rozdział 92601 Obiekty sportowe, § 4300 Zakup usług pozostałych), czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁹³. Z ustaleń kontroli wynika, że operację tą przeprowadzono w celu uniknięcia przekroczenia planowanych wydatków w § 2820 o kwotę 2,7 tys. zł. Dokonywanie wydatków w kwotach przekraczających planowane, narusza przepis art. 35 ust. 1 u.f.p. zgodnie, z którym wydatki mogą być ponoszone na cele i w wysokości kwot określonych w planie finansowym i zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

---

⁹² Starostwo Powiatowe w Pile, w Tomaszowie Lubelskim, w Żyrardowie, w Nowym Sączu, w Bełchatowie, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Urząd Miasta w Białymstoku, w Toruniu, w Hajnówce, w Żarach, Urząd Miejski w Wągrowcu, w Strzelnie, Urząd Miasta i Gminy w Czersku, w Polkowicach, Urząd Gminy w Policach, w Dywitach.

⁹³ Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm. Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.).

Poza wymienionymi nieprawidłowościami w 4 kontrolowanych jednostkach⁹⁴ stwierdzono także inne, które wystąpiły sporadycznie i dotyczyły: nieujęcia w Zakładowym Planie Kont konta 224 - „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”, lub nieokreślenia zasad tworzenia kont analitycznych do wyżej wymienionego konta, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Ewidencjonowanie dotacji niezgodnie z obowiązującymi przepisami świadczy o niestaranności pracy urzędów, w których popełnia się takie błędy, a także o nieprzywiązywaniu należytej wagi do prawidłowego posługiwania się klasyfikacją wydatków budżetowych jak również podejmowania działań w celu ukrycia przekroczenia wydatków budżetowych.

Ewidencja księgowa w podmiotach otrzymujących dotacje

Zgodnie z art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym, organizacja pozarządowa, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane są zobowiązane do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy. Ponadto, w przypadku prowadzenia nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego wymagane jest rachunkowe wyodrębnienie tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, z zastrzeżeniem przepisów ustawy o rachunkowości.⁹⁵ Natomiast w myśl art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, którą ustala w formie pisemnej i dokonuje jej aktualizacji kierownik jednostki.

Kontrola wykazała, że w sześciu podmiotach dotowanych nie prowadzono ksiąg rachunkowych⁹⁶, czym naruszono prawo w sposób noszący znamiona przestępstwa określonego w art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Obowiązek ich prowadzenia wynika z art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości oraz § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzącymi działalności gospodarczej⁹⁷, jak również art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym.

---

⁹⁴ Urząd Gminy Dywity, Urząd Miasta w Kołobrzegu, Urząd Miasta i Gminy w Strzelnie, w Polkowicach.

⁹⁵ Art. 10 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym.

⁹⁶ Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe w Głogówku, Klub Sportowy „Unia” w Swarzędzu, Klub Sportowy „Promień” w Żarach, Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie, Ciechanowski Szkolny Związek Sportowy., Fundacja Rozwoju Edukacji „TREFL” w Sopocie.

⁹⁷ Dz. U. Nr 137, poz. 1539 ze zm.

Spośród 93 skontrolowanych podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, aż 41 podmiotów⁹⁸ (44,1% objętych kontrolą) błędnie ewidencjonowało otrzymane dotacje na realizację zadań publicznych, a część dowodów księgowych potwierdzających wydatki poniesione na realizację dotowanych zadań, nie spełniało wymogów określonych w ustawie o rachunkowości. Stwierdzone nieprawidłowości w tym zakresie, w różnym stopniu w odniesieniu do kontrolowanych podmiotów, dotyczyły m.in.:

- braku wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków dotacji otrzymanych na realizację umowy (art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym),
- braku rachunkowego wyodrębnienia prowadzenia nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego (art. 10 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym),
- nieujmowania w księgach rachunkowych dowodów księgowych dokumentujących wydatki, a także ujmowania w księgach rachunkowych dowodów księgowych, które nie zawierały określenia stron, opisu operacji, (ilości) wartości, daty dokonania operacji, podpisu wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub, od której przyjęto składniki aktywów (art. 21 ust. 1 pkt 3, 4, 5 ustawy o rachunkowości),
- ujmowania w księgach rachunkowych dowodów, które nie posiadały stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej (art. 21 ust. 6 ustawy o rachunkowości),
- skreśleń i przeróbek dokumentów księgowych (art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Przykładowo:

Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie nie prowadziło ksiąg rachunkowych pomimo obowiązku wynikającego z art 2 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości oraz art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym. Zrzeszenie nie posiadało zasad (polityki) rachunkowości, co było niezgodne z art. 10 ust. 1

---

⁹⁸ Towarzystwo Sportowe „GWAREK” w Tarnowskich Górach, Parafialny Klub Sportowy „Jaworze” w Ptaszkowej, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie, Fundacja Rozwoju Edukacji „TREFL” w Sopocie, Śląska Federacja Sportu w Katowicach, Świętokrzyska Rada Związków Sportowych w Kielcach, Lubelska Unia Sportu w Lublinie, Łódzki Szkolny Związek Sportowy w Łodzi, Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu w Olsztynie, Stowarzyszenie Związków i Organizacji Sportowych w Opolu, Towarzystwo Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu, Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie, Hajnowski Klub Sportowy „Żubr” w Hajnówce, Tczewski Klub Abstynenta „Sambor” w Tczewie, Klub Sportowy „UNIA” w Bieruniu, Kielecki Klub Lekkoatletyczny w Kielcach, Miejski Klub Sportowy „Lewart” w Lubartowie, Miejski Klub Sportowy w Szczytnie, Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie, Klub Sportowy „POLONIA” w Nysie, Ludowy Klub Sportowy „Głogowia” w Głogowie Małopolskim, Klub Piłkarski „Police” w Policach, Miejski Klub Bokserski „Mazur” w Elku, Miejski Klub Piłkarski „Kotwica” w Kołobrzegu, Trzebnickie Stowarzyszenie Sportowo – Rekreacyjne „Polonia” w Trzebnicy, Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Kujawianka” w Strzelnie, Ludowy Klub Sportowy „Zaborzanka” w Zaborzu, Międzyzakładowy Klub Sportowy „Alwernia” w Alwerni, Klub Sportowy „Unia” Kolonowskie, Gminno-Powiatowe Towarzystwo Sportowe „AVIA” w Świdniku, Miejski Klub Sportowy „Cement- Gryf” w Chełmie, Klub Sportowy „Aluminium” w Koninie, Klub Sportowy „Górnik” w Polkowicach, Towarzystwo Autyzmu Oddział Białyostok, Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej „Zawadzkie” w Zawadzkiem, Autonomiczna Sekcja Koszykówki Klubu Sportowego „Siarka” w Tarnobrzegu, Chorągiew Dolnośląska ZHP Hufca im. Sudeckiej Brygady WOP w Kłodzku, Klub Sportowy „Korner-Novita 10” w Zielonej Górze, Międzyrzecki Klub Siatkarski „MOW Orzeł” w Międzyrzeczu, Bielski Klub Sportowy „Tur” w Bielsku Podlaskim, Klub Sportowy „Promień” w Żarach, Klub Sportowy „UNIA” w Swarzędzu.

ustawy o rachunkowości, a rachunki na kwotę 15,8 tys. zł wystawione w związku realizacją zadania publicznego nie zostały opisane pod względem merytorycznym, pomimo obowiązku, określonego w § 5 ust. 2 umowy o jego wykonanie oraz nie posiadały, wymaganych art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy rachunkowości, adnotacji o ich sprawdzeniu i zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych.

Fundacja Rozwoju Edukacji „TREFL” w Sopocie prowadząca nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego nie dokonała rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 ustawy o pożytku publicznym. Ewidencję prowadzono w arkuszu kalkulacyjnym programu EXCEL, bez zapewnienia trwałości (ochrony przed modyfikacją), co naruszało art. 23 ustawy o rachunkowości. Brak było kompletnych wydruków zapisów księgowych, nie przenoszono danych na trwałe komputerowy nośnik danych oraz nie zapewniono automatycznej kontroli ciągłości zapisów, czym naruszono art. 13 ust. 3, 5 i 6 ww. ustawy. Ponadto, na podstawie zapisów księgowych nie było możliwe sporządzenie jakichkolwiek sprawozdań finansowych i dokonywanie rozliczeń finansowych, czym naruszono art. 24 pkt 4 przytoczonej wyżej ustawy. W ocenie NIK, stwierdzone nieprawidłowości odnoszące się do prowadzonej w Fundacji ewidencji księgowej, która nie spełniała wymogów ustawy o rachunkowości, wypełniły znamiona wynikające z art. 77 ustawy o rachunkowości i art. 61 § 3 kodeksu karnego skarbowego⁹⁹.

W Miejskim Klubie Bokserskim „Mazur” w Elku nie wyodrębniono w ewidencji księgowej środków dotacji (74,9 tys. zł) otrzymanych na realizację zadań publicznych w zakresie i na zasadach określonych w umowie, czym naruszono art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym. Nie określono sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, dokumentacji opisującej zakładowy plan kont oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów. Stwierdzono również, że dowody księgowe o łącznej wartości 40,9 tys. zł załączone do sprawozdań, nie spełniały wymogów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości. Dwóch wydatków (o łącznej wartości 2,0 tys. zł) nie ujęto w ewidencji księgowej, a czterech (na łączną kwotę 2,3 tys. zł), nie zaksięgowano w porządku chronologicznym i systematycznym, co było niezgodne z art. 4 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.

Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie, w okresie objętym kontrolą, nie przestrzegала przepisów ustawy o rachunkowości. W konsekwencji ewidencja księgowa posiadała wady polegające na:

- ujmowaniu w ewidencji, rozliczenia zaliczek w zbiorczych raportach kasowych pod datą ostatniego dnia miesiąca bez nadania numeru i opisu pod jaką pozycję zostały ujęte w księgach rachunkowych (art. 14 ust. 2),
- ujmowaniu zapisów księgowych, które nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, kwoty i daty zapisu (art. 23 ust. 2 pkt 1-4),
- przyjmowania jako podstawę zapisów, dowodów księgowych, które nie zawierały stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych oraz sposobu ujęcia dowodu w tych księgach (dekretacja), jak i podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania (art. 21 ust. 1 pkt 6).

W Kieleckim Klubie Lekkoatletycznym w Kielcach wydatki w kwocie 1,1 tys. zł zaewidencjonowano i ujęto w sprawozdaniach z realizacji zadania na podstawie dowodów księgowych wystawionych na inny podmiot (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kielcach), co było niezgodne z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto bez posiadania dowodów księgowych potwierdzających dokonanie operacji gospodarczych zaewidencjonowano i rozliczono wydatki w kwocie 5,7 tys. zł, czym naruszono art. 20 ust. 2 ww. ustawy, a także ujęto w księgach rachunkowych wydatki na kwotę 30,0 tys. zł na podstawie dowodów księgowych nie spełniających wymogów art. 21 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy w zakresie ich sprawdzenia i dekretacji.

Miejski Klub Piłkarski „Kotwica” otrzymał dotacje z budżetu Miasta Kołobrzeg w łącznej kwocie 956,8 tys. zł na realizację zadań pn. „Upowszechnianie sportu, rekreacji i współzawodnictwa w różnych dyscyplinach sportowych.” Z ustaleń kontroli wynika, że w badanym okresie w ewidencji księgowej Klubu nie wyodrębniono prowadzonej działalności pożytku publicznego na odpłatną i nieodpłatną, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników oraz środków otrzymanych na realizację umów o wykonanie zadania publicznego, co było niezgodne z przepisami art. 10 ust. 1 i art. 16 ust. 5 ustawy o pożytku publicznym. Klub prowadził poza działalnością nieodpłatną także działalność odpłatną polegającą na sprzedaży biletów na imprezy sportowe i sprzedaż reklam w rozmiarach służących celom statutowym.

---

⁹⁹ Ustawa z 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 ze zm.).

W siedmiu jednostkach spośród 93 skontrolowanych (tj. w 7,5% objętych kontrolą) wystąpiły nieprawidłowości polegające na niepełnym opisie rachunków w zakresie źródeł pokrycia i przeznaczenia wydatków, braku opatrzenia pieczęcią podmiotu dotowanego i podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawy dotyczące rozliczeń finansowych¹⁰⁰, co naruszało przepisy załącznika nr 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 27.12.2005 r. Brak prawidłowego opisu faktur (rachunków) umożliwił podwójne wykorzystanie dokumentów w rozliczeniach z innymi podmiotami udzielającymi dotacji.

Kontrolujący stwierdzili w 13 podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych¹⁰¹ (14,0% skontrolowanych) brak dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, wymaganej art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej. Natomiast, ustanowione w trzech kolejnych podmiotach¹⁰², zasady (polityka) rachunkowości nie zawierały wszystkich uregulowań wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzone w kontrolowanych podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych, nieprawidłowości w zakresie ewidencji, tylko w niektórych przypadkach można tłumaczyć niedopatrzzeniami lub nieprzywiązywaniem przez pracowników należytej wagi do wymaganych procedur. Istotną okolicznością, mającą wpływ na powstanie tych nieprawidłowości, były zaniedbania kierowników jednostek, którzy nie wykonywali ustawowych obowiązków w zakresie opracowania zasad rachunkowości. W prawie wszystkich podmiotach, które takich obowiązków nie wypełniły, stwierdzano także liczne przypadki nieprawidłowości w sporządzaniu i ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych dokumentów księgowych. Należy także podkreślić, że wielu z tych nieprawidłowych działań można było uniknąć, gdyby podmioty zlecające zadania publiczne zapewniły rzetelną kontrolę nad bieżącą ich realizacją, szczególnie w siedzibie zleceniobiorcy zadania.

---

¹⁰⁰ Miejski Klub Sportowy „Górnik” z Łęczycy, Bielski Klub Sportowy „Tur” w Bielsku Podlaskim, Tomaszowski Klub Sportowy „Tomasovia” w Tomaszowie Lubelskim, Miejski Klub Sportowy „Cement- Gryf” w Chełmie, Chorągiew Dolnośląska ZHP Hufca im. Sudeckiej Brygady WOP w Kłodzku, Zakładowy Klub Sportowy „Stal” w Rzeszowie, Rawski Klub Sportowy „Mazovia” w Rawie Mazowieckiej.

¹⁰¹ Towarzystwo Przyjaciół Suraza i Okolic w Surazie, Miejski Klub Bokserski „Mazur” w Ełku, Towarzystwo Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu, Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie, Hajnowski Klub Sportowy „Żubr” w Hajnówce, Kielecki Klub Lekkoatletyczny w Kielcach, Miejski Klub Sportowy „Lewart” w Lubartowie, Miejski Klub Sportowy w Szczytnie, Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie, Klub Piłkarski „Police” w Policach, Trzebnickie Stowarzyszenie Sportowo – Rekreacyjne „Polonia” w Trzebnicy, Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy „Kujawianka” w Strzelnie, Klub Sportowy „UNIA” Kolonowskie.

¹⁰² Klub Sportowy „POLONIA” w Nysie, Fundacja Rozwoju Edukacji „TREFL” w Sopocie oraz Ciechanowski Szkolny Związek Sportowy.

4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

4.1. Przygotowanie kontroli

Doboru jednostek do kontroli dokonano w sposób celowy po rozeznaniu skali zleczanych zadań podmiotom niepublicznym przez jednostki samorządu terytorialnego z obszaru właściwej delegatury NIK oraz RIO. Zagadnienia objęte tematyką kontroli nie były do tej pory przedmiotem szerszych badań kontrolnych w jednostkach samorządu terytorialnego. Część zagadnień była natomiast poddawana kontroli przez RIO podczas przeprowadzonych kompleksowych kontroli gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Ustalenia dokonane podczas tych kontroli wykazały, że jednostki samorządu terytorialnego mają trudności z prawidłowym stosowaniem tej ustawy, gdyż procedury udzielania dotacji określone w ustawie znacznie odbiegają od dotychczas stosowanych procedur ustanawianych przez organy stanowiące poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego też przewidziano zbadanie wszystkich obszarów dotyczących zarówno przygotowania jednostki samorządu terytorialnego do współpracy z podmiotami niepublicznymi, jak i wszystkich etapów udzielania im dotacji na realizację zadań publicznych. Objęto także kontrolą podmioty, które otrzymały dotacje, w zakresie prawidłowości ich wykorzystania i rozliczenia.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli¹⁰³

W 89 objętych kontrolą NIK jednostkach, kierownicy podpisali protokoły kontroli nie wnosząc zastrzeżeń do zawartych w nich ustaleń.

W toku kontroli 20-krotnie zasięgnięto informacji w jednostkach nieobjętych kontrolą na podstawie art. 29 pkt 2 lit f ustawy o NIK. Przesłuchano w charakterze świadka 10 osób.

W 12 skontrolowanych jednostkach zorganizowano, na podstawie art. 58 ustawy o NIK, narady pokontrolne, podczas których omówiono nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli i wnioski wynikające z ustaleń kontroli. W 1 przypadku, na podstawie art. 52 ustawy o NIK, w toku kontroli zorganizowano naradę.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w 90 wystąpieniach pokontrolnych, w tym 89 skierowanych zostało do kierowników jednostek kontrolowanych i 1 do właściwego organu samorządowego po kontroli w podmiocie niezaliczanym do sektora finansów publicznych. Zastrzeżenia do uwag, ocen i wniosków pokontrolnych NIK zostały wniesione przez 5 kierowników skontrolowanych jednostek, w stosunku do 11 wniosków. Komisje Odwoławcze NIK

---

¹⁰³ Dane według stanu na dzień 17 marca 2008 r.

po ich rozpatrzeniu uwzględniły w całości zastrzeżenia w stosunku do 2 wniosków zgłoszonych przez Prezydenta Miasta Kielce i Prezesa Federacji Sportu w Szczecinie oraz w przypadku 1 zastrzeżenia zgłoszonego przez ww. Prezesa uwzględniła je tylko w części. W przypadku pozostałych uwag i 8 ocen zawartych w wystąpieniach pokontrolnych Komisje Odwoławcze NIK oddaliły w całości złożone zastrzeżenia.

W wystąpieniach pokontrolnych, po uwzględnieniu rozpatrzonych zastrzeżeń, NIK sformułowała 240 wniosków, z czego do dnia 17 marca 2008 r. zostało zrealizowanych 163, w trakcie realizacji były 40 wnioski (do dnia 17 marca 2008 r. nie przekazano informacji o realizacji 37 wniosków).

Wnioski zawarte w wystąpieniach pokontrolnych NIK, skierowanych do:

- 1) kierowników jednostek samorządu terytorialnego dotyczyły m.in.:
  - opracowania pisemnych procedur kontroli związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji,
  - powoływania członków komisji opiniujących oferty spośród osób niezaangażowanych w proces przyznawania i rozliczania dotacji,
  - zapewnienia sprawowania kontroli realizacji zadań publicznych w sposób gwarantujących ocenę ich rzetelnego wykonania i rozliczenia udzielonych dotacji, szczególnie w toku jego realizacji i w siedzibie zleceniobiorcy,
  - podawania w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert wszystkich informacji wymaganych art. 13 ustawy o pożytku publicznym,
  - każdorazowo dostosowania szczegółowego zakresu rzeczowego zawieranej umowy na realizację zadań publicznych do kwoty przyznanej dotacji oraz określania właściwego terminu wykorzystania dotacji,
  - wywiązywania się z obowiązku uzasadniania wyboru oferty w zakresie spełnienia przez oferenta wymogów określonych w ustawie oraz w ogłoszeniu.
- 2) kierowników organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w sferze pożytku publicznego dotyczyły m.in.:
  - dostosowania zasad prowadzenia ewidencji księgowej do wymogów określonych w przepisach prawa,
  - rachunkowego wyodrębnienia prowadzonej działalności pożytku publicznego oraz wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy,
  - rzetelnego i terminowego sporządzania sprawozdań z wykonania zadań publicznych w sposób zgodny z wymogami określonymi w umowie, szczególnie w zakresie zgodnego ze stanem faktycznym dokumentowania poniesionych wydatków,
  - wyeliminowania niezgodnego z ustawą o rachunkowości ewidencjonowania w księgach rachunkowych wydatków na podstawie niewłaściwie zadekretowanych i opisanych dowodów księgowych.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne kierownicy jednostek poinformowali NIK o sposobie wykorzystania uwag i realizacji wniosków, w tym m.in. o podjętych działaniach organizacyjnych i kadrowych w celu wyeliminowania nieprawidłowości przy zlecaniu i zawieraniu umów na zadania publiczne, kontroli i rozliczaniu realizowanych zadań, ewidencjonowaniu i rozliczaniu zadań.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli przygotowuje cztery zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, natomiast w dwóch przypadkach odstąpiła od składania zawiadomień o naruszeniu dyscypliny, ze względu na znikomy stopień szkodliwości tego naruszenia (niskie kwoty należności).

W 96 objętych kontrolą RIO jednostkach kierownicy podpisali protokoły. W jednym przypadku odmówiono podpisania protokołu z kontroli kompleksowej, podczas której realizowano program kontroli prawidłowości udzielania dotacji podmiotom niepublicznym, jednakże odmowa nie dotyczyła ustaleń w zakresie udzielania dotacji.

Regionalne Izby Obrachunkowe zorganizowały po zakończeniu czynności kontrolnych narady pokontrolne, podczas których omówiono nieprawidłowości i wnioski wynikające z ustaleń kontroli.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w 93 wystąpieniach pokontrolnych, w tym 86 skierowanych zostało do kierowników jednostek kontrolowanych i 7 do właściwego organu samorządowego po kontroli w podmiocie niezaliczanym do sektora finansów publicznych. W 4 przypadkach w związku z brakiem nieprawidłowości wystąpienia pokontrolnego nie wysłano. Jednocześnie RIO o ustaleniach stwierdzonych w jednostkach samorządu terytorialnego poinformowały 42 przewodniczących organu stanowiącego tych jednostek i 3 przewodniczących komisji rewizyjnych. Natomiast o stwierdzonych nieprawidłowościach w podmiotach niezaliczanych do sektora finansów publicznych poinformowano 34 kierowników jednostek samorządu terytorialnego udzielających dotacji.

Zastrzeżenia do wystąpień pokontrolnych wniesione zostały w 3 przypadkach, które rozpatrzono w następujący sposób:

- Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach oddaliło zastrzeżenia Prezydenta Miasta Starachowice, dotyczące nieprawidłowości w zakresie udzielania i rozliczania przez Gminę dotacji na zadania zlecone podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w zakresie niezachowania zasad efektywności i uczciwej konkurencji, wynikających z art. 5 ust. 2 ustawy o pożytku publicznym, z zachowaniem wymogów określonych w art. 33 i art. 35 ust. 3 u.f.p.,
- Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uwzględniło złożone zastrzeżenia

Prezesa Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie, dotyczące dostosowania zakładowego planu kont do występujących i podlegających obowiązkowi ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych oraz dokonywania wydatków ze środków finansowych, pochodzących z dotacji, wyłącznie na cele i w terminach określonych zawartymi umowami.

- Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowości w Bydgoszczy oddaliło zastrzeżenia Prezydenta Miasta Torunia dotyczące nieprawidłowości w zakresie udzielania dotacji z pominięciem procedur określonych w ustawie o pożytku publicznym poprzez udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na podstawie aneksu do wcześniej zawartej umowy.

W wystąpieniach pokontrolnych, po uwzględnieniu rozpatrzonych zastrzeżeń, RIO sformułowały łącznie 322 wnioski pokontrolne, z czego do dnia 17 marca 2008 r. zostało zrealizowanych 168, w trakcie realizacji jest 136 wniosków (do dnia 17 marca 2008 r. nie przekazano informacji o realizacji 18 wniosków.)

Wnioski pokontrolne Regionalnych Izb Obrachunkowych skierowane do:

1) kierowników jednostek samorządu terytorialnego dotyczyły:

- opracowania pisemnych procedur kontroli związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji,
- zapewnienia sprawowania kontroli i oceny realizowanych zadań publicznych, szczególnie w toku jego realizacji i w siedzibie zleceniobiorcy,
- podawania w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert wszystkich informacji wymaganych art.13 ustawy o pożytku publicznym oraz zamieszczania ogłoszeń w odpowiednich publikatorach,
- wyeliminowania z dopuszczania do udziału w otwartych konkursach ofert przypadków gdy składana oferta nie zawierała wszystkich informacji określonych w przepisach art.14 ustawy o pożytku publicznym oraz wzorze oferty zamieszczonej w załączniku nr 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 27 grudnia 2005 r.,
- wywiązywania się z obowiązku uzasadnienia wyboru oferty w zakresie spełnienia przez oferenta wymogów określonych w ustawie oraz ogłoszeniu,
- egzekwowania od podmiotów dotowanych terminowego składania sprawozdań częściowych i końcowych z wykonania zadania publicznego,

2) kierowników organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w sferze pożytku publicznego dotyczyły:

- rachunkowego wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy,
- wywiązywania się z obowiązku prawidłowego opisu faktur (rachunków) w zakresie źródeł pokrycia i przeznaczenia wydatków,

- terminowego sporządzania sprawozdań z wykonania zadania publicznego,
- ewidencjonowania w księgach rachunkowych wydatków na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi ustawy o rachunkowości.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości skierowanych zostało 21 zawiadomień do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, w których stwierdzono popełnienie 50 czynów określonych w ustawie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, w tym:

- 27 przypadków przekazania dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielania (art. 8 pkt 1 ustawy),¹⁰⁴
- 1 przypadek nierozliczenia przekazanej dotacji (art. 8 pkt 2 ustawy),¹⁰⁵
- 5 przypadków nieustalenia kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu (art. 8 pkt 3 ustawy),¹⁰⁶
- 6 przypadków wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacje (art. 9 pkt 1 ustawy),¹⁰⁷
- 3 przypadki nierozliczenia otrzymanej dotacji lub nieterminowego rozliczenia dotacji (art. 9 pkt 2 ustawy),¹⁰⁸
- 5 przypadków niedokonania zwrotu dotacji w należnej wysokości lub nieterminowego dokonania zwrotu dotacji (art. 9 pkt 3 ustawy),¹⁰⁹
- 3 przypadki dokonania wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia lub z przekroczeniem zakresu upoważnienia (art. 11 ust. 1 ustawy).¹¹⁰

Ponadto o stwierdzonych naruszeniach prawa noszących znamiona przestępstwa określonego w art. 77 pkt 1 ustawy o rachunkowości w związku z zaniechaniem prowadzenia ksiąg rachunkowych, skierowano dwa zawiadomienia do prokuratury.¹¹¹ W jednym przypadku¹¹² w związku z powyższym naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości zawiadomiono Urząd Skarbowy stosownie do przepisów art. 60 § 1 Kodeksu karno-skarbowego¹¹³.

---

¹⁰⁴ Starostwo Powiatowe w Cieszynie (czyn wystąpił dwukrotnie), Urząd Miasta Wodzisław Śląski, Gliwice, Starachowice, Łęczycza (sześciokrotnie), Rawa Mazowiecka (dwukrotnie), Konin (pięciokrotnie), Ostrów Wielkopolski, Żary (czterokrotnie), Urząd Miasta i Gminy Swarzędz (czterokrotnie).

¹⁰⁵ Urząd Gminy Zawadzkie.

¹⁰⁶ Urząd Miasta Bielsk Podlaski, Urząd Gminy Zawadzkie, Urząd Miasta i Gminy Swarzędz, Urząd Miasta Ostrów Wielkopolski (dwukrotnie).

¹⁰⁷ Gminne Zrzeszenia LZS w Głogówku, Stowarzyszenie Klub Sportowy „Stal” Zawadzkie, Klub Tenisa Stołowego „MOKSiR” w Zawadzkim, Stowarzyszenie Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej „Zawadzkie” w Zawadzkim, Swarzędzki Klub Sportowy „UNIA” w Swarzędzu oraz Ośrodek Polskiego Czerwonego Krzyża w Ostrowie Wielkopolskim.

¹⁰⁸ Międzyzakładowy Klub Sportowy „Kujawianka” w Strzelnie, Uczniowski Klub Sportowy „ALFA-99” w Strzelinie, Towarzystwo Miłośników Miasta Strzelna.

¹⁰⁹ Swarzędzki Klub Sportowy „UNIA” w Swarzędzu, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Swarek” w Swarzędzu, Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „CANOE” w Kobylnicy, Uczniowski Klub Sportowy w Koninie, Punkt Konsultacyjny Stowarzyszenia MONAR w Koninie.

¹¹⁰ Urząd Miejski w Strzelnie (dwukrotnie), Urząd Miasta i Gminy Swarzędz.

¹¹¹ Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Głogówku, Klub Sportowy „Promień” w Żarach.

¹¹² Swarzędzki Klub Sportowy „UNIA” w Swarzędzu.

¹¹³ Ustawa z dnia 10 września 1999r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 111, poz. 765 ze zm.).

5. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 – Wykaz najważniejszych aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności.

Załącznik nr 2 – Wykaz skontrolowanych jednostek przez NIK i RIO z listą osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność.

Załącznik nr 3 – Dane o liczbie i wysokości dotacji objętych umowami, wysokości dotacji przekazanych na realizację umów, a także liczbie podmiotów zlecających zadania w danej sferze zadań publicznych.

Załącznik nr 4 – Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.

**WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH AKTÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH
KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI**

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. Nr 169, poz. 1420).
8. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.).
10. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania (Dz. U. Nr 167, poz. 1747).
11. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.)¹¹⁴.
12. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207).
13. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020)¹¹⁵.
14. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz. U. Nr 285, poz. 2852).

---

¹¹⁴ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 września 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 209, poz. 2132 ze zm.), które utraciło moc z dniem 1 lipca 2006 r.

¹¹⁵ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 1752 oraz z 2005 r. Nr 128, poz. 1069).

**Wykaz
skontrolowanych jednostek przez NIK wraz z listą osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną
działalność w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r.**

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Urzędy Marszałkowskie			
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	Paweł Wróblewski Andrzej Łoś	Marszałek Województwa od 25.08.2004 r. do 6.12.2006 r. Marszałek Województwa od 7.12.2006 r.
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko - Pomorskiego	Waldemar Achramowicz Piotr Całbecki	Marszałek Województwa od 12.11.1998 r. do 23.11.2006 r. Marszałek Województwa od 24.11.2006 r.
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Edward Wojtas Jarosław Zdrojkowski	Marszałek Województwa od 23.05.2005 r. do 30.11.2006 r. Marszałek Województwa od 1.12.2006 r.
4.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Stanisław Witaszczyk Włodzimierz Fisiak	Marszałek Województwa od 29.03.2004 r. do 27.11.2006 r. Marszałek Województwa od 28.11.2006 r.
5.	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	Janusz Sepioł Marek Nawara	Marszałek Województwa od 20.11.2002 r. do 27.11.2006 r. Marszałek Województwa od 27.11.2007 r.
6.	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Adam Struzik	Marszałek Województwa od 10.12.2001 r.
7.	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	Grzegorz Kubat Józef Sebesta	Marszałek Województwa od 25.02.2003 r. do 26.11.2006 r. Marszałek Województwa od 27.11.2006 r.
8.	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego	Leszek Deptuła Zygmunt Cholewiński	Marszałek Województwa od 22.11.2002 r. do 24.11.2006 r. Marszałek Województwa od 25.11.2006 r.
9.	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Janusz K. Krzyżewski Jarosław Schabieński Dariusz Piontkowski	Marszałek Województwa od 26.11.2002 r. do 20.02.2007 r. Osoba pełniąca funkcje organów Samorządu Województwa od 22.02.2007 r. do 29.05.2007 r. Marszałek Województwa od 29.05.2007 r.
10.	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Jan Kozłowski	Marszałek Województwa od 25.11.2002 r.
11.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	Michał Czarski Janusz Moszyński	Marszałek Województwa od 22.11.2002 r. do 26.11.2006 r. Marszałek Województwa od 27.11.2007 r.
12.	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	Franciszek Wołodźko Adam Jarubas	Marszałek Województwa od 22.11.2002 r. do 27.11.2006 r. Marszałek Województwa od 28.11.2006 r.
13.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego	Andrzej Ryński Jacek Protas	Marszałek Województwa od 14.10.1999 r. do 29.11.2006 r. Marszałek Województwa od 29.11.2006 r.
14.	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Marek Woźniak	Marszałek Województwa od 10.10.2005 r.
15.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Zygmunt Meyer Norbert Obrycki	Marszałek Województwa od 9.12.2002 r. do 17.12.2006 r. Marszałek Województwa od 18.12.2006 r.

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Starostwa Powiatowe			
1.	Starostwo Powiatowe w Białymstoku	Wiesław Pusz	Starosta Powiatu Białostockiego od 1.01.1999 r.
2.	Starostwo Powiatowe w Świeciu n/Wisłą	Marzena Kempieńska	Starosta Powiatu Świeckiego od 14.11.1998 r.
3.	Starostwo Powiatowe w Słupsku	Zdzisław Kołodziejski Sławomir Ziemianowicz	Starosta Powiatu Słupskiego od 19.11.2002 r. do 6.12.2006 r. Starosta Powiatu Słupskiego 7.12.2006 r.
4.	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	Józef Korpak	Starosta Powiatu Tarnogórskiego od 27.11.2006 r.
5.	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu	Jan Golonka	Starosta Powiatu Nowosądeckiego od 25.11.2002 r.
6.	Starostwo Powiatowe w Zamościu	Henryk Matej	Starosta Powiatu Zamojskiego
7.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	Jacek Zatorski Jarosław Brózda	Starosta Powiatu Bełchatowskiego od 16.11.2002 r. do 5.12.2006 r. Starosta Powiatu Bełchatowskiego od 6.12.2006 r.
8.	Starostwo Powiatowe w Elku	Tomasz Andrukiewicz Krzysztof Piłat	Starosta Powiatu Elckiego od 11.10.2005 r. do 29.09.2007 r. Starosta Powiatu Elckiego od 30.09.2007 r.
9.	Starostwo Powiatowe w Namysłowie	Andrzej Spór Michał Ilnicki	Starosta Powiatu Namysłowskiego od 19.11.2002 r. do 20.12.2006 r. Starosta Powiatu Namysłowskiego od 20.12.2006 r.
10.	Starostwo Powiatowe w Pile	Leszek Partyka Tomasz Bugajski	Starosta Piłski od 19.11.2002 r. do 26.11.2006 r. Starosta Piłski od 27.11.2006 r.
11.	Starostwo Powiatowe w Rzeszowie	Józef Jodłowski	Starosta Rzeszowski od 18.10.2005 r.
12.	Starostwo Powiatowe w Wałczu	Janusz Różański Bogdan Wankiewicz	Starostwa Wałecki od 18.11.2002 r. do 26.11.2006 r. Starostwa Wałecki od 27.11.2006 r.
13.	Starostwo Powiatowe w Żyrardowie	Stanisław Niewiadomski Wojciech Szustakiewicz	Starosta Powiatu Żyrardowskiego od 28.11.2002 r. do 5.12.2006 r. Starosta Powiatu Żyrardowskiego od 6.12.2006 r.
14.	Starostwo Powiatowe w Świdnicy	Jacek Wajs Zygmunt Worsa	Starosta Świdnicki 19.11.2002 r. do 23.11.2006 r. Starosta Świdnicki od 24.11.2006 r.
Urzędy Gmin			
1.	Urząd Miasta Hajnówka	Anatol Ochryciuk	Burmistrz Miasta Hajnówka od 29.10.1998 r.
2.	Urząd Miasta Bydgoszczy	Konstanty Dombrowicz	Prezydent Miasta Bydgoszczy od 1.11.2002 r.
3.	Urząd Miejski w Sepólnie Krajeńskim	Waldemar Stupałkowski	Burmistrz Sepólna Krajeńskiego od 23.11.2001 r.
4.	Urząd Miejski w Tczewie	Zenon Ody	Prezydent Miasta Tczewa od 11.07.1994 r.
5.	Urząd Miejski w Bieruniu	Ludwik Jagoda	Burmistrz Miasta Bierunia od 29.10.1998 r.
6.	Urząd Miasta Kielce	Wojciech Lubawski	Prezydent Miasta Kielce od 19.11.2002 r.
7.	Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce	Józef Duda Artur Kozioł	Burmistrz Miasta i Gminy od 10.11.2002 r. do 25.11.2006 r. Burmistrz Miasta i Gminy od 26.11.2006 r.
8.	Urząd Miasta Lubartów	Jerzy Zwoliński	Burmistrz Miasta Lubartów od 29.10.1998 r.
9.	Urząd Gminy w Ozorkowie	Władysław Sobolewski	Wójt Gminy w Ozorkowie od 27.10.2002 r.
10.	Urząd Miejski w Szczytnie	Paweł Bielinowicz Danuta Górską	Burmistrz Szczytna od 10.11.2002 r. do 26.11.2006 r. Burmistrz Szczytna od 27.11.2006 r.

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
11.	Urząd Miasta Nysa	Marian Smutkiewicz Jolanta Barska	Burmistrz Nysy od 18.11.2002 r. do 04.12.2006 r. Burmistrz Nysy od 5.12.2006 r.
12.	Urząd Miejski w Wągrowcu	Stanisław Wilczyński	Burmistrz Miasta Wągrowca od 29.10.1998 r.
13.	Urząd Miejski w Głogowie Małopolskim	Kazimierz Rokita	Burmistrz Głogowa Małopolskiego od 3.11.1998 r.
14.	Urząd Gminy w Policach	Władysław Diakun	Burmistrz Gminy Police od 19.11.2002 r.
15.	Urząd Miejski w Sochaczewie	Bogumił Czubacki	Burmistrz Miasta Sochaczew od 12.11.2002 r.
16.	Urząd Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach	Bogdan Szczeńsiak Kazimierz Putyra	Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice od 4.09.2005 r. do 6.12.2006 r. Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice od 26.11.2006 r.
Podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych			
1.	Podlaska Federacja Sportu w Białymstoku	Leszek Lewoc	Prezes Podlaskiej Federacji Sportu
2.	Kujawsko Pomorskie Stowarzyszenie Związków Sportowych w Bydgoszczy	Barbara Hyla-Makowska	Prezes Kujawsko Pomorskiego Stowarzyszenia Związków Sportowych
3.	Fundacja Rozwoju Edukacji „TREFL” w Sopocie	Ryszard Januszewski	Prezes Fundacji Rozwoju Edukacji „TREFL”
4.	Śląska Federacja Sportu w Katowicach	Marian Waligóra	Prezes Śląskiej Federacji Sportu
5.	Świętokrzyska Rada Związków Sportowych w Kielcach	Włodzimierz Stobiecki	Prezes Świętokrzyskiej Rady Związków Sportowych
6.	Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach	Stanisław Kogut	Prezes Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym
7.	Lubelska Unia Sportu w Lublinie	Bogusław Trojan	Prezes Lubelskiej Unii Sportu
8.	Łódzki Szkolny Związek Sportowy w Łodzi	Sylwester Pawłowski	Prezes Łódzkiego Szkolnego Związku Sportowego
9.	Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu w Olsztynie	Zbigniew Lewicki	Prezes Warmińsko-Mazurskiej Federacji Sportu
10.	Stowarzyszenie Związków i Organizacji Sportowych w Opolu	Michał Jaworski	Dyrektor Biura Stowarzyszenia Związków i Organizacji Sportowych
11.	Towarzystwo Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu	Andrzej Wituski Bartosz Bryła	Prezes Zarządu Towarzystwa od 20.06.1997 r. do 19.06.2007 r. Prezes Zarządu Towarzystwa od 19.06.2007 r.
12.	Podkarpackie Stowarzyszenie Związków Sportowych w Rzeszowie	Jerzy Szczerbaty	Prezes Podkarpackiego Stowarzyszenia Związków Sportowych
13.	Zachodniopomorska Federacja Sportu w Szczecinie	Zbigniew Zychowicz	Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Federacji Sportu
14.	Komenda Chorągwi Mazowieckiej Związku Harcerstwa Polskiego w Płocku	Grzegorz Woźniak	Komendant Chorągwi Mazowieckiej ZHP
15.	Dolnośląska Federacja Sportu we Wrocławiu	Włodzimierz Moska	Prezes Dolnośląskiej Federacji Sportu
16.	Towarzystwo Przyjaciół Suraza i Okolic w Suraziu	Dariusz Paczuszko	Prezes Towarzystwa Przyjaciół Suraza i Okolic
17.	Słupski Szkolny Związek Sportowy w Słupsku	Jerzy Polak	Przewodniczący Zarządu Słupskiego Szkolnego Związku Sportowego
18.	Towarzystwo Sportowe „GWAREK” w Tarnowskich Górach	Marek Porada Mirosław Burczyk	Prezes Towarzystwa Sportowe „GWAREK” do 31.01.2007 r. Prezes Towarzystwa Sportowe „GWAREK” od 1.02.2007 r.
19.	Parafialny Klub Sportowy „Jaworze” w Ptaszkowej	Janusz Konior Wincenty Kmak	Prezes Parafialnego Klubu Sportowego od 7.01.2005 r. do 12.01.2007 r. Prezes Parafialnego Klubu Sportowego od 13.01.2007 r.
20.	Hufiec Zamość Chorągwi Lubelskiej Związku Harcerstwa Polskiego w Zamościu	Janusz Nowosad	Komendant Hufca w Zamościu
21.	Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Bełchatowie	Sławomir Werner	Prezes Zarządu Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
22.	Miejski Klub Bokserski „Mazur” w Elku	Kazimierz Harajda	Prezes Miejskiego Klubu Bokserskiego
23.	Piłki Ludowy Klub Sportowy „Gwda” w Pile	Czesław Pachowicz	Prezes Piłki Ludowego Klubu Sportowego
24.	Związek Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Powiatu Rzeszowskiego w Budziwoju	Jolanta Pieczonka	Przewodnicząca Zarządu Związku Stowarzyszeń Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Powiatu Rzeszowskiego
25.	Klub Sportowy „Żak” w Wałczu	Włodzimierz Zaremba	Prezes Klubu Sportowego
26.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Żyrardowie	Hanna Brzezińska Mirosława Janicka	Prezes Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy do 20.03.2007 r. Prezes Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy od 21.03.2007 r.
27.	Powiatowe Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych w Świdnicy	Ryszard Dudkowski	Prezes Rady Powiatowej Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych
28.	Hajnowski Klub Sportowy „Żubr” w Hajnówce	Jerzy Sirak	Prezes Hajnowskiego Klubu Sportowego
29.	Bydgoskie Towarzystwo Żużlowe „Polonia” w Bydgoszczy	Bogdan Sawarski Ireneusz Olszewski Wojciech Sypniewski	Prezes Zarządu BTŻ od 20.01.2006 r. do 31.12.2006 r. Prezes Zarządu BTŻ od 1.01.2007 r. do 14.05.2007 r. Prezes Zarządu BTŻ od 14.05.2007 r.
30.	Miejski Ludowy Klub Sportowy „Krajna” w Sępólnie Krajeńskim	Janusz Tomas Dariusz Krakowiak	Prezes Miejskiego Ludowego Klubu Sportowego od 24.01.2001 r. do 25.04.2007 r. Prezes Miejskiego Ludowego Klubu Sportowego od 27.04.2007 r.
31.	Stowarzyszenie Tczewski Klub Abstynenta „Sambor” w Tczewie	Andrzej Netkowski	Prezes Stowarzyszenia Tczewski Klub Abstynenta
32.	Klub Sportowy Unia w Bieruniu	Jan Rudzki	Prezes Zarządu Klubu Sportowego
33.	Kielecki Klub Lekkoatletyczny w Kielcach	Jan Kędracki	Prezes Kieleckiego Klubu Lekkoatletycznego
34.	Klub Sportowy „Górnik” w Wieliczce	Bogusław Konopka Andrzej Kaczówka	Prezes Klubu Sportowego od 15.01.2004 r. do 13.03.2006 r. Prezes Klubu Sportowego od 14.03.2006 r.
35.	Miejski Klub Sportowy „LEWART” w Lubartowie	Ryszard Furtak Grzegorz Charliński	p.o. Prezesa Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego od 13.01.2006 r. do 28.07.2006 r. Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego od 25.11.2005 r. do 13.01.2006 r. oraz od 13.06.2007 r.
36.	Gminny Ludowy Klub Sportowy w Ozorkowie	Paweł Grzelak	Prezes Gminnego Ludowego Klubu Sportowego
37.	Miejski Klub Sportowy w Szczytnie	Zbigniew Magnuszewski	Prezes Miejskiego Klubu Sportowego
38.	Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Nysie	Stanisław Czepiel	Przewodniczący Zarządu Gminnego Zrzeszenia
39.	Klub Sportowy „POLONIA” w Nysie	Janusz Tomaszewski	Prezes Zarządu Klubu Sportowego
40.	Miejski Klub Sportowy „Nielba” w Wągrowcu	Ryszard Bejma Jerzy Kasprzak	Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego od 10.01.2000 r. do 5.01.2007 r. Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego od 6.01.2007 r.
41.	Ludowy Klub Sportowy „Głogovia” w Głogowie Małopolskim	Karol Kamler	Prezes Ludowego Klubu Sportowego
42.	Klub Piłkarski „Police” w Policach	Wojciech Królak Maciej Dolak Waldemar Echaust	Prezes Zarządu Klubu Piłkarskiego od 19.01.2005 r. do 17.01.2007 r. Prezes Zarządu Klubu Piłkarskiego od 17.01.2007 r. do 22.06.2007 r. Prezes Zarządu Klubu Piłkarskiego od 22.06.2007 r.

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
43.	Miejski Klub Sportowy „ORKAN” w Sochaczewie	Robert Błaszczyk Grzegorz Murawski	Dyrektor Miejskiego Klubu Sportowego od 1.06.2005 r. do 28.02.2007 r. Dyrektor Miejskiego Klubu Sportowego od 1.03.2007 r.
44.	Miejsko-Gminne Zrzeszenie Ludowych Zespołów Sportowych w Jelczu-Laskowicach	Aleksander Bajsarowicz	Przewodniczący Rady Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych

**Wykaz
skontrolowanych jednostek przez RIO oraz lista osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną
działalność w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r.**

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Urzędy Marszałkowskie			
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Andrzej Bocheński Krzysztof Szymański.	Marszałek Województwa od 12.11.1998 r. do 29.11.2006 r. Marszałek Województwa od 30.11.2006 r.
Starostwa Powiatowe			
1.	Starostwo Powiatowe w Ciechanowie	Sławomir Morawski	Starosta
2.	Starostwo Powiatowe w Cieszynie	Witold Dzierżawski	Starosta
3.	Starostwo Powiatowe w Koszalinie	Ryszard Osioły Roman Szewczyk	Starosta od 19.11.2002r. do 27.11.2006r. Starosta od 28.11.2006r.
4.	Starostwo Powiatowe w Olsztynie	Adam Antoni Sierżputowski	Starosta
5.	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim	Edward Żuk Jan Kowalczyk	Starosta do dnia 24.11.2006r Starosta od dnia 25.11.2006r
6.	Starostwo Powiatowe w Toruniu	Eugeniusz Lewandowski Mirosław Graczyk	Starosta od 19.11.2002r. do 23.11.2006r. Starosta od 24.11.2006r.
7.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	Kazimierz Kaczmarek Wojciech Rychlik	Starosta od 18.11.2002 r. do 27.11.2006 r. Starosta od 28.11.2006 r.
Urzędy Gmin			
1.	Urząd Gminy Dywity	Jacek Tomasz Szydło	Wójt Gminy
2.	Urząd Gminy Garwolin	Tomasz Łysiak	Wójt Gminy
3.	Urząd Gminy Oświęcim	Andrzej Bibrzycki	Wójt Gminy
4.	Urząd Gminy Raba Wyżna	Andrzej Dziwisz	Wójt Gminy
5.	Urząd Miasta i Gminy Czersk	Marek Jankowski	Burmistrz Miasta
6.	Urząd Miasta i Gminy Głogówek	Andrzej Kałamasz	Burmistrz Miasta

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
7.	Urząd Miasta i Gminy Kolonowskie	Norbert Koston	Burmistrz Miasta
8.	Urząd Miasta i Gminy Koźlenice	Tomasz Śmietanka	Burmistrz Miasta
9.	Urząd Miasta i Gminy Międzyrzecz	Tadeusz Dubicki	Burmistrz Miasta
10.	Urząd Miasta i Gminy Staszów	Romuald Garczewski Andrzej Iskra	Burmistrz Miasta do 26.11.2006 r. Burmistrz Miasta od 27.11.2006 r.
11.	Urząd Miasta i Gminy Swarzędz	Anna Tomicka Bożena Szydłowska	Burmistrz Miasta i Gminy od 27.10.2002r. do 27.11.2006r. Burmistrz Miasta i Gminy od 28.11.2006r.
12.	Urząd Miasta i Gminy Trzebnica	Marek Długozima	Prezydent Miasta
13.	Urząd Miasta i Gminy Zawadzkie	Mariusz Stachowski	Burmistrz Miasta
14.	Urząd Miasta Alwernia	Jan Rychlik	Burmistrz Miasta
15.	Urząd Miasta Białystok	Tadeusz Truskolaski	Prezydent Miasta
16.	Urząd Miasta Bielsk Podlaski	Eugeniusz Berezowiec	Burmistrz Miasta
17.	Urząd Miasta Chełm	Agata Fisz	Prezydent Miasta
18.	Urząd Miasta Gliwice	Zygmunt Frankiewicz	Prezydent Miasta
19.	Urząd Miasta Kłodzko	Bogusław Szpytma	Burmistrz Miasta
20.	Urząd Miasta Kołobrzeg	Henryk Bienkowski	Prezydent Miasta
21.	Urząd Miasta Konin	Kazimierz Pałasz	Prezydent Miasta
22.	Urząd Miasta Koszalin	Mirosław Mikietyński	Prezydent Miasta
23.	Urząd Miasta Kwidzyń	Andrzej Krzysztofiak	Burmistrz Miasta
24.	Urząd Miasta Łęczycza	Krzysztof Lipiński Andrzej Stanisław Olszewski	Burmistrz Miasta do 12.11.2006 r. Burmistrz Miasta od 13.11.2006 r.
25.	Urząd Miasta Olsztyn	Czesław Jerzy Małkowski	Prezydenta Miasta
26.	Urząd Miasta Ostrołęka	Ryszard Załuska Janusz Kotowski	Prezydent Miasta od 14.11.2002 r. do 3.12.2006 r. Prezydent Miasta od 4.12.2006 r.
27.	Urząd Miasta Ostrów	Jerzy Świątek Radosław Torzyński	Prezydent Miasta od 19.11.2002 r. do 06.12.2006 r. Prezydent Miasta od 07.12.2006 r.
28.	Urząd Miasta Polkowice	Wiesław Wabik	Burmistrz Miasta
29.	Urząd Miasta Rawa Mazowiecka	Eugeniusz Górąj	Burmistrz Miasta
30.	Urząd Miasta Rzeszów	Tadeusz Ferenc	Prezydent Miasta

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
31.	Urząd Miasta Skarżysko – Kamienna	Waldemar Jan Mazur Roman Jarosław Wojcieszek	Prezydent Miasta do 27.11.2006 r. Prezydent Miasta od 28.11.2006 r.
32.	Urząd Miasta Starachowice	Sylwester Kwiecień Wojciech Bernatowicz	Prezydent Miasta do 29.11.2006 roku Prezydent Miasta od 30.11.2006 roku
33.	Urząd Miasta Strzelno	Ewaryst Matczak	Burmistrz Miasta
34.	Urząd Miasta Suwałki	Józef Gajewski	Prezydenta Miasta
35.	Urząd Miasta Świdnik	Waldemar Jakson	Burmistrz Miasta
36.	Urząd Miasta Tarnobrzeg	Jan Dziubiński	Prezydent Miasta
37.	Urząd Miasta Toruń	Michał Franciszek Zaleski	Prezydent Miasta
38.	Urząd Miasta Wejherowo	Krzysztof Hildebrandt	Prezydent Miasta
39.	Urząd Miasta Wodzisław Śląski	Mieczysław Kieca	Prezydent Miasta
40.	Urząd Miasta Żary	Roman Pogorzelec	Burmistrz Miasta
Podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych			
1.	Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku	Jolanta Elżbieta Świdorska	Prezes Krajowego Towarzystwa Autyzmu od 19.04.2006 r
2.	Suwałski Klub Sportowy „Wigry” w Suwałkach	Grzegorz Wołagiewicz	Prezes Zarządu Suwałskiego Klubu Sportowego „Wigry”
3.	Bielski Klub Sportowy „Tur” z Bielska Podlaskiego	Jan Berg Lech Stanisław Jakubowski	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Tur” do 25.01.2007 r. Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Tur” od 14.03.2007 r
4.	Fundacja "Ducha" na Rzecz Rehabilitacji Naturalnej Ludzi Niepełnosprawnych w Toruniu	Maria Jolanta Żydołowicz	Dyrektor Fundacji "Ducha" na Rzecz Rehabilitacji Naturalnej Ludzi Niepełnosprawnych
5.	Fundacja Piękniejszego Świata w Skłudzewie	Leszek Warmbier	Prezes Zarządu Fundacji Piękniejszego Świata w Skłudzewie
6.	Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy "Kujawianka" w Strzelnie	Krzysztof Nawrocki	Prezes Zarządu Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego "Kujawianka" w Strzelnie
7.	Niezależne Towarzystwo Wędkarskie w Kwidzynie	Zbigniew Sitko	Prezes Zarządu Niezależnego Towarzystwa Wędkarskiego w Kwidzynie
8.	Stowarzyszenie Gmin Powiatu Wejherowskiego na rzecz Wspólnego Rozwiązywania Problemów Alkoholowych "Zdrowa Rodzina-Zdrowa Gmina"	Teresa Patfidis	Prezes Zarządu Stowarzyszeni Gmin Powiatu Wejherowskiego na rzecz Wspólnego Rozwiązywania Problemów Alkoholowych "Zdrowa Rodzina-Zdrowa Gmina"
9.	Fundacja Uśmiech Dziecka w Wejherowie	Marek Kuźel	Prezes Fundacji Uśmiechu Dziecka w Wejherowie
10.	Miejski Klub Sportowy "Borowiak" w Czersku	Zbigniew Błociński	Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego "Borowiak" w Czersku
11.	Gliwicki Klub Sportowy „Piast” w Gliwicach	Jacek Krzyżanowski	Prezes Zarządu Gliwickiego Klubu Sportowego „Piast”

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
12.	Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Cieszynie	Tadeusz Glos	Przewodniczący Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego w Cieszynie
13.	Miejski Klub Sportowy „ODRA” w Wodzisławiu Śląskim	Ireneusz SerwotkaEdward Socha	Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego „ODRA” do 1.03.2007 r. Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Sportowego „ODRA” od 2.03.2007 r.
14.	Międzyzakładowy Klub Sportowy „GRANAT” w Skarżysku Kamienna	Marek Tadeusz Wojteczek	Prezes Klubu Międzyzakładowego Klubu Sportowego „GRANAT”
15.	Koło Świętokrzyskiego Stowarzyszenia „Niepełnosprawni Plus” w Starachowicach	Alicja Czarnecka	Przewodnicząca Koła Świętokrzyskiego Stowarzyszenia
16.	Stowarzyszenie „Pro Civitas” w Staszowie	Adam Koziński	Prezes Stowarzyszenia „Pro Civitas” w Staszowie
17.	Ludowy Klub Sportowy „Zaborzanka” w Zaborzu (UG Oświęcim)	Sławomir Wójcik	Prezes Zarządu Klubu Ludowego Klubu Sportowego „Zaborzanka”
18.	Międzyzakładowy Klub Sportowy „Alwernia” w Alwerni	Sławomir Knapik	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Alwernia”
19.	Ludowy Klub Sportowy „Orkan” w Rabie Wyżnej	Jan Faber	Prezes Klubu Sportowego „Orkan”
20.	Miejski Klub Sportowy „Cement-Gryf” Chełm w Chełmie	Tadeusz Radzięciak	Prezes Klubu Sportowego „Cement-Gryf” Chełm
21.	Tomaszowski Klub Sportowy „TOMASOVIA” w Tomaszowie Lubelskim	Jerzy Wereszczak	Prezes Klubu Tomaszowskiego Klubu Sportowego „TOMASOVIA”
22.	Gminno – Powiatowe Towarzystwo Sportowe AVIA Świdnik w Świdniku	Robert Syryjczyk	Prezes Klubu Gminno – Powiatowego Towarzystwo Sportowe AVIA Świdnik
23.	Miejski Klub Sportowy „Górnik” Łęczycza w Łęczycy	Grzegorz Kowalczyk Przemysław Latała	Prezes M K S Górnik Łęczycza od 1.03.2005 r. do 3.04.2007 r. Prezes M K S Górnik Łęczycza od 4.04.2007 r.
24.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy w Zduńskiej Woli	Lech Kulma	Prezes Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy
25.	Rawski Klub Sportowy „Mazovia” w Rawie Mazowieckiej	Zdziechowicz Marek	Prezes Rawskiego Klubu Sportowego "Mazovia"
26.	Stowarzyszenie „Scena Babel” w Olsztynie	Marta Andrzejczyk	Przewodniczący Stowarzyszenia „Scena Babel”
27.	Uczniowski Klub Sportowy „Galop” w Smolajnach (SP Olsztyn)	Jan Wiśniewski	Prezes Uczniowskiego Klubu Sportowego „Galop”
28.	Stowarzyszenie „Nasza Wieś” we Frąckach (UG Dywity)	Alicja Danuta Wąsik	Prezes Stowarzyszenia „Nasza Wieś”
29.	Klub Sportowy „UNIA” w Kolonowskie	Marek Laski Krzysztof Janus	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „UNIA” do 23.01.2007 r. Prezes Zarządu Klubu Sportowego „UNIA” od 24.01.2007 r.
30.	Gminne Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe” w Głogówku	Kazimierz Bodaszewski	Przewodniczący Zarządu Gminnego Zrzeszenia „Ludowe Zespoły Sportowe”
31.	Stowarzyszenie Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej „Zawadzkie” w Zawadzkim	Michał Jacek	Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Autonomiczna Sekcja Piłki Ręcznej "Zawadzkie"
32.	Klub Sportowy „Aluminium Konin” w Koninie	Andrzej Krogulski	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Aluminium Konin”
33.	Polski Czerwony Krzyż, Wielkopolski Zarząd Okręgowy Ośrodek PCK w Ostrowie Wielkopolskim	Maria Mirosława Drygas	Kierownik Ośrodka PCK
34.	Swarzędzki Klub Sportowy "Unia" w Swarzędzu	Jan Kita	Prezes Swarzędzkiego Klubu Sportowego „Unia” w Swarzędzu

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
35.	Zakładowy Klub Sportowy „STAL” w Rzeszowie	Władysław Prygoń Andrzej Skuba	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „STAL” Dyrektorem Klubu Sportowego „STAL”
36.	Autonomiczna Sekcja Koszykówki Klubu Sportowego „Siarka” w Tarnobrzegu	Zbigniew Pyszniak	Prezesem Autonomicznej Sekcji Koszykówki Klubu Sportowego „Siarka”
37.	Klub Sportowy „Gwardia” w Koszalinie	Ireneusz Bazgier	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Gwardia”
38.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie	Henryk Zabrocki	Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
39.	Miejski Klub Piłkarski „Kotwica” w Kołobrzegu	Kargul Andrzej	Prezes Zarządu Miejskiego Klubu Piłkarskiego „Kotwica”
40.	Autonomiczne Stowarzyszenie Piłki Siatkowej „NET” w Ostrołęce	Stanisław Nowaczyk	Prezes Zarządu Autonomicznego Stowarzyszenia Piłki Siatkowej "NET"
41.	Ciechanowski Szkolny Związek Sportowy w Ciechanowie	Hanna Murawska	Prezes Ciechanowskiego Szkolnego Związku Sportowego
42.	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „MAZOWSZE” w Miętmem	Stanisław Szostakiewicz	Prezes Zarządu Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „MAZOWSZE,, w Miętmem
43.	Uczniowski Klub Sportowy „Energetyk –Junior" w Kozienicach	Mirosław Jakubiec	Prezes Zarządu Uczniowskiego klubu Sportowego "Energetyk - Junior" w Kozienicach
44.	Klub Sportowy „Górnik” w Polkowicach	Wiesław Wabik Sławomir Tarnowski	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Górnik” od 28.02.2005 r. do 22.01.2007 r. Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Górnik” od 23.01.2007 r.
45.	Chorągiew Dolnośląskiego ZHP Hufca im. Sudeckiej Brygady WOP w Kłodzku	Barbara Matuszewska Joanna Kowalczyk	Komendantka Chorągwi Dolnośląskiej ZHP Komendantka Hufca w Kłodzku
46.	Trzebnickie Stowarzyszenie Sportowo–Rekreacyjne „POLONIA” w Trzebnicy	Andrzej Borodycz Edward Moskwa	Prezes Stowarzyszenia Sportowo–Rekreacyjnego od 2004 r. do 31.03.2007 r Prezes Sportowo–Rekreacyjnego Stowarzyszenia od 1.03.2007 r.
47.	Klub Sportowy „Korner-Novita 10” w Zielonej Górze	Adam Jeske	Prezes Zarządu Klubu Sportowego „Korner-Novita 10” w Zielonej Górze
48.	Klub Sportowy „Promień” w Żarach	Robert Nowaczyński Jerzy Opala	Prezes Zarządu Klubu „Promień” w Żarach do 30.05.2006 r. Prezes Zarządu Klubu „Promień” w Żarach od 30.05.2006 r.
49.	Międzyrzecki Klub Siatkarski "MOW Orzeł Międzyrzecz" w Międzyrzeczu	Andrzej Kaczmarek	Prezes Zarządu Międzyrzeckiego Klubu Siatkarskiego od 8.02.2006 r.

Załącznik nr 3

Zestawienie danych o liczbie i wysokości dotacji objętych umowami, wysokości dotacji przekazanych na realizację umów, liczbie podmiotów zlecających zadania w danej sferze zadań publicznych, realizowanych przez kontrolowane jednostki samorządu terytorialnego w latach 2006-2007 (I połowa)

Lp	Sfera zadań publicznych (art. 4 ust. 1 upp)	Liczba jednostek samorządu terytorialnego zlecających zadania w danej sferze	Liczba umów ogółem	z tego realizowanych w:			Wysokość dotacji objęta umowami ogółem (w zł)	z tego w:			Wysokość dotacji przekazana na realizację umów ogółem (w zł)	z tego w:		
				gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I	Otwarty konkurs ofert (art. 11 ust. 2 upp)	x	18 926	6 987	1 166	10 773	283 411 780	119 209 578	3 645 714	160 556 488	248 647 286	104 870 579	3 253 805	140 522 902
1	Zapewnienia zorganizowanej opieki byłym żołnierzom zawodowym, którzy uzyskali uprawnienie do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, inwalidom wojennym i wojskowym oraz kombatantom (pkt 1a)	1	2	2	0	0	2 000	2 000	0	0	2 000	2 000	0	0
2	Działalności charytatywnej (pkt 2)	2	272	4	0	268	1 523 970	35 000	0	1 488 970	1 018 420	35 000	0	983 420
3	Podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej (pkt 3)	11	193	54	28	111	838 750	432 950	57 000	348 800	786 550	409 250	31 500	345 800
4	Działalności na rzecz mniejszości narodowych (pkt 4)	5	68	4	2	62	339 800	24 500	6 000	309 300	329 600	21 500	6 000	302 100
5	Ochrony i promocji zdrowia (pkt 5)	59	1 387	778	85	524	20 518 191	10 488 304	286 764	9 743 123	18 603 354	8 988 324	247 424	9 367 606
6	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych (pkt 6)	23	337	181	23	133	3 641 285	2 012 912	176 700	1 451 673	3 401 140	1 808 367	156 700	1 436 073
7	Promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy (pkt 7)	4	9	8	1	0	151 175	144 300	6 875	0	124 029	117 154	6 875	0
8	Upowszechnianie i ochrony praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn (pkt 8)	1	1	1	0	0	3 990	3 990	0	0	3 000	3 000	0	0

Lp	Sfera zadań publicznych (art. 4 ust. 1 upp)	Liczba jednostek samorządu terytorialnego zlecających zadania w danej sferze	Liczba umów ogółem	z tego realizowanych w:			Wysokość dotacji objęta umowami ogółem (w zł)	z tego w:			Wysokość dotacji przekazana na realizację umów ogółem (w zł)	z tego w:		
				gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
9	Działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości (pkt 9)	7	72	14	1	57	2 147 499	1 049 053	2 000	1 096 446	1 802 718	831 343	2 000	969 375
10	Działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych (pkt 10)	11	143	22	0	121	1 035 386	93 800	0	941 586	998 273	79 800	0	918 473
11	Nauki, edukacji, oświaty i wychowania (pkt 11)	31	513	152	113	248	5 925 560	1 977 355	462 280	3 485 925	5 631 551	1 780 725	460 280	3 390 546
12	Krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży (pkt 12)	52	1 697	482	67	1 148	11 600 657	2 790 216	114 800	8 695 641	10 017 726	2 652 171	84 522	7 281 033
13	Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji (pkt 13)	70	5 001	1 181	267	3 553	46 669 675	10 853 828	532 642	35 283 205	41 586 327	10 283 676	475 837	30 826 814
14	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu (pkt 14)	89	7 713	3 191	537	3 985	163 625 958	72 551 246	1 871 673	89 203 039	143 213 133	64 289 627	1 668 087	77 255 419
15	Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (pkt 15)	18	163	68	23	72	2 638 891	1 487 872	79 980	1 071 039	2 314 243	1 225 374	71 580	1 017 289
16	Porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym (pkt 16)	37	1 174	793	9	372	18 436 990	14 461 187	13 500	3 962 303	14 983 867	11 578 203	13 500	3 392 164
17	Upowszechnianie wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa (pkt 17)	1	2	2	0	0	206 920	206 920	0	0	206 920	206 920	0	0
18	Upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji (pkt 18)	2	8	8	0	0	68 200	68 200	0	0	61 200	61 200	0	0
19	Ratownictwa i ochrony ludności (pkt 19)	9	39	8	0	31	2 346 200	80 000	0	2 266 200	1 970 944	76 000	0	1 894 944
20	Upowszechniania i ochrony praw konsumentów (pkt 21)	3	8	3	2	3	87 996	30 000	23 000	34 996	81 996	30 000	17 000	34 996
21	Działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami (pkt 22)	8	57	24	4	29	528 545	299 745	4 000	224 800	465 745	294 745	4 000	167 000
22	Promocji i organizacji wolontariatu (pkt 23)	1	22	0	0	22	243 000	0	0	243 000	243 000	0	0	243 000

Lp	Sfera zadań publicznych (art. 4 ust. 1 upp)	Liczba jednostek samorządu terytorialnego zlecających zadania w danej sferze	Liczba umów ogółem	z tego realizowanych w:			Wysokość dotacji objęta umowami ogółem (w zł)	z tego w:			Wysokość dotacji przekazana na realizację umów ogółem (w zł)	z tego w:		
				gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych		gminach	powiatach	województwach samorządowych
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
23	Działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w punktach 1-23 (pkt 24)	9	45	7	4	34	831 142	116 200	8 500	706 442	801 550	96 200	8 500	696 850
II	Zakup usług wg upzp (art.11 ust. 4 upp)	x	39	18	8	13	5 926 847	192 936	68 125	5 665 786	4 281 669	192 936	63 125	4 025 608
1	Podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej (pkt 3)	1	1	0	1	0	6 500	0	6 500	0	6 500	0	6 500	0
2	Ochrony i promocji zdrowia (pkt 5)	2	2	1	1	0	15 000	10 000	5 000	0	15 000	10 000	5 000	0
3	Upowszechniania i ochrony praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn (pkt 8)	1	2	0	2	0	30 000	0	30 000	0	25 000	0	25 000	0
4	Nauki, edukacji, oświaty i wychowania (pkt 11)	2	4	4	0	0	69 508	69 508	0	0	69 508	69 508	0	0
5	Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji (pkt 13)	2	2	0	1	1	222 000	0	22 000	200 000	222 000	0	22 000	200 000
6	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu (pkt 14)	3	12	1	1	10	5 170 425	7 300	3 125	5 160 000	3 530 247	7 300	3 125	3 519 822
7	Porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym (pkt 16)	1	12	12	0	0	106 128	106 128	0	0	106 128	106 128	0	0
8	Działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w punktach 1-23 (pkt 24)	1	2	0	2	0	1 500	0	1 500	0	1 500	0	1 500	0
9	Działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości (pkt 9)	1	2	0	0	2	305 786	0	0	305 786	305 786	0	0	305 786
OGÓŁEM		x	18 965	7 005	1 174	10 786	289 338 627	119 402 514	3 713 839	166 222 274	252 928 955	105 063 515	3 316 930	144 548 510

**WYKAZ ORGANÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH
KONTROLI**

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
6. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
7. Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej